

NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 1083/2006,**annettu 11 päivänä heinäkuuta 2006,****Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1260/1999 kumoamisesta**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 161 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin puoltavan lausunnon ⁽¹⁾,ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽³⁾,ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon ⁽⁴⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Perustamissopimuksen 158 artiklassa määrätään, että yhteisö pyrkii taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittamiseksi vähentämään eri alueiden välisiä kehityseroja sekä muita heikommassa asemassa olevien alueiden tai saarten jälkeensä jääneisyyttä, maaseutu mukaan luettuna. Perustamissopimuksen 159 artiklan mukaan tätä toimintaa tuetaan rakennerahastojen, Euroopan investointipankin (EIP) ja muiden olemassa olevien rahoitusvälineiden avulla.
- (2) Koheesipolitiikalla olisi edistettävä kasvua, kilpailukykyä ja työllisyyttä sisällyttämällä siihen kestävää kehitystä koskevat yhteisön ensisijaiset tavoitteet, sellaisina kuin Eurooppa-neuvosto ne on määritellyt Lissabonissa 23 ja 24 päivänä maaliskuuta 2000 ja Göteborgissa 15 ja 16 päivänä kesäkuuta 2001 pidetyissä kokouksissaan.
- (3) Taloudelliset, sosiaaliset ja alueelliset erot ovat laajentuneessa Euroopan unionissa kasvaneet niin alueellisella kuin kansallisella tasolla. Tästä syystä lähentymistä, kilpailukykyä ja työllisyyttä edistäviä toimia olisi lisättävä kaikkialla yhteisössä.
- (4) Yhteisön maa- ja merirajojen lisääntymisen ja maantieteellisen alueen laajenemisen vuoksi rajat ylittävän, valtioiden välisen ja alueiden välisen yhteistyön yhteisössä synnyttämää lisäarvoa olisi kasvatettava.
- (5) Koheesiorahasto olisi sisällytettävä rakennepoliittiseen ohjelmatyöhön, jotta päästään parempaan johdonmukaisuuteen eri rahastojen tukitoimien kesken.
- (6) Maaseudun kehittämiseen erityisesti tukea antavien välineiden, jotka ovat Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahaston) tuesta maaseudun kehittämiseen 20 päivänä syyskuuta 2005 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1698/2005 ⁽⁵⁾ perusteella Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto ja kalastusallalla Euroopan kalatalousrahasto, tehtävät olisi täsmennettävä. Mainitut välineet olisi yhdenmukaistettava yhteisen maatalouspolitiikan ja yhteisen kalastuspolitiikan välineisiin, ja sovitettava yhteen koheesipolitiikan mukaisten välineiden kanssa.
- (7) Tästä syystä koheesipoliittista tukea antavat rahastot rajoittuvat Euroopan aluekehitysrahastoon (EAKR), Euroopan sosiaalirahastoon (ESR) ja koheesiorahastoon. Kuhunkin rahastoon sovellettavat säännöt annetaan perustamissopimuksen 148, 161 ja 162 artiklan mukaisesti annettavissa soveltamisasetuksissa.
- (8) Rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä 21 päivänä kesäkuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1260/1999 ⁽⁶⁾ 55 artiklan mukaan neuvosto tarkastelee komission ehdotuksesta mainittua asetusta uudelleen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2006. Tässä asetuksessa ehdotetun rahastojen uudistuksen täytäntöön panemiseksi olisi asetus (EY) N:o 1260/1999 kumottava.
- (9) Yhteisön koheesipolitiikan lisäarvon kasvattamiseksi rakennerahastojen ja koheesiorahaston toimet olisi keskitettävä ja niitä olisi yksinkertaistettava, sekä määriteltävä asetuksessa (EY) N:o 1260/1999 asetetut tavoitteet uudelleen siten, että pyrkimyksenä on jäsenvaltioiden ja alueiden lähentyminen, alueellinen kilpailukyky ja työllisyys sekä Euroopan alueellinen yhteistyö.
- (10) Näissä kolmessa tavoitteessa olisi otettava asianmukaisesti huomioon sekä taloudelliset että sosiaaliset samoin kuin alueelliset piirteet.
- (11) Syrjäisimmillä alueilla olisi toteutettava erityistoimenpiteitä, ja niille olisi annettava lisärahoitusta perustamissopimuksen 299 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista seikoista johtuvien haittojen lieventämiseksi.

⁽¹⁾ Puoltava lausunto annettu 4. heinäkuuta 2006 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).⁽²⁾ EUVL C 255, 14.10.2005, s. 79.⁽³⁾ EUVL C 231, 20.9.2005, s. 1.⁽⁴⁾ EUVL C 121, 20.5. 2005, s. 14.⁽⁵⁾ EUVL L 277, 21.10.2005, s. 1.⁽⁶⁾ EYVL L 161, 26.6.1999, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 173/2005 (EUVL L 29, 2.2.2005, s. 3).

- (12) Suurille markkinoille pääsyyn ja niiden etäisyyteen liittyvien ongelmien vuoksi, joista vuoden 1994 liittymisasiakirjaan liitetystä tavoitteesta 6 koskevasta rakennerrahastoihin liittyvistä erityismääräyksistä Suomessa ja Ruotsissa tehdyssä pöytäkirjassa N:o 6 tarkoitettujen erittäin harvaan asutut alueet kärsivät, tarvitaan riittävää rahoitusta näiden haittojen vaikutusten lieventämiseksi.
- (13) Koska kaupunkialueiden kestävä kehitys on tärkeää ja kaupunkien, etenkin keskikokoisten, merkitys alueelliselle kehitykselle on huomattava, niihin olisi kiinnitettävä enemmän huomiota kehittämällä niiden asemaa kaupunkien elvyttämisohjelmiin liittyvässä ohjelmatyössä.
- (14) Rahastoista olisi maaseutualueiden ja kalastuksesta riippuvaisten alueiden elinkeinotoiminnan monipuolistamiseksi rahoitettava erityisiä ja täydentäviä toimia maaseuturahaston ja Euroopan kalatalousrahaston toimien lisäksi.
- (15) Toimia luonnonhaitoista kärsivillä alueilla eli tietyillä saarilla, vuoristoalueilla ja erityisen harvaan asutuilla alueilla samoin kuin joillakin yhteisön rajaseutualueilla laajentumisen jälkeen olisi tehostettava niiden erityisten kehitysongelmien ratkaisemiseksi.
- (16) Tukikelpoisten alueiden määrittelemiseksi olisi vahvistettava objektiiviset perusteet. Tätä varten ensisijaiset alueet ja yhteisön tason alueet olisi osoitettava yhteisestä tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistöstä (NUTS) 26 päivänä toukokuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1059/2003⁽¹⁾ mukaisen yhteisen alueluokitusjärjestelmän perusteella.
- (17) Lähentymistavoite koskee jäsenvaltioita ja alueita, jotka ovat kehityksessä jäljessä. Lähentymistavoitteen kohdealueita ovat alueet, joiden ostovoimaan perustuva bruttokansantuote (BKT) asukasta kohti on alle 75 prosenttia yhteisön keskiarvosta. Tästä syystä alueet, jotka kärsivät Euroopan unionin laajentumiseen liittyvästä keskiarvon alenemisen tilastovaikutuksesta, saavat huomattavaa siirtymäkauden tukea lähentymisprosessinsa loppuunsaattamiseen. Tämä tuki päättyy vuonna 2013, eikä siirtymäkautta enää jatketa. Lähentymistavoitteen piirissä olevat jäsenvaltiot, joiden bruttokansantulo (BKTL) asukasta kohti on alle 90 prosenttia yhteisön keskiarvosta, saavat tukea koheesiorahastosta.
- (18) Lähentymistavoitteen ulkopuolelle jääviä yhteisön alueita koskee alueellinen kilpailukyky- ja työllisyys -tavoite. Tukikelpoisia alueita ovat ohjelmakauden 2000–2006 tavoite 1 -alueet, jotka eivät enää täytä lähentymistavoitteen alueellisia tukikelpoisuusperusteita ja jotka sen vuoksi saavat siirtymäkauden tukea, sekä kaikki muut yhteisön alueet.
- (19) Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoite kattaa alueet, joilla on maa- tai merirajoja, valtioiden välisen yhteistyön kohteena olevat alueet, jotka on määritelty yhdenmukaisesti aluekehitystä edistävien toimien osalta, sekä alueiden väliselle yhteistyölle ja kokemusten vaihdolle annettavan tuen.
- (20) Yhteisön ulkorajoilla tehtävän yhteistyön parantamiseen ja yksinkertaistamiseen sisältyy yhteisön ulkoisen avun välineiden, erityisesti eurooppalaisen naapurisuuden ja kumppanuuden välineen sekä asetuksella (EY) N:o 1085/2006⁽²⁾ perustetun liittymistä valmistelevan tukivälineen käyttö.
- (21) EAKR:n osallistuminen tällaiseen yhteisön ulkorajoilla tehtävään yhteistyöhön edesauttaa yhteisön keskeisimpien alueellisten epätasapainojen korjaamista ja siten sen taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden lujittamista.
- (22) Rahastojen toiminnan ja niistä rahoitettavien toimien olisi oltava johdonmukaisia muun yhteisön politiikan kanssa ja yhteisön lainsäädännön mukaisia.
- (23) Yhteisön toimien olisi oltava jäsenvaltioiden toimia täydentäviä tai niitä edistäviä. Kumppanuutta olisi vahvistettava erilaisten kumppanien, erityisesti alue- ja paikallisviranomaisten, osallistumista suosivilla, jäsenvaltioiden institutionaalisten järjestelmien mukaisilla järjestelyillä.
- (24) Rahastojen tavoitteet olisi pyrittävä saavuttamaan monivuotisella ohjelmatyöllä, jolla varmistetaan riittävien rahoitusvarojen saanti sekä yhteisön ja jäsenvaltioiden yhteisten toimien johdonmukaisuus ja jatkuvuus.
- (25) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa lähentymistä, alueellista kilpailukykyä ja työllisyyttä sekä Euroopan alueellista yhteistyötä koskevia tavoitteita, ottaen huomioon niiden väliset suuret erot ja koska lähentymistavoitteen perusteella tukikelpoisten jäsenvaltioiden ja alueiden rahoitusvarat ovat rajallisia, joten ne voidaan saavuttaa paremmin yhteisön tasolla takaamalla monivuotinen yhteisön rahoitus, joka antaa mahdollisuuden keskittyä koheesiopolitiikassa yhteisön ensisijaisiin tavoitteisiin, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa määrätyn toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa määrätyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei mennä pitemmälle kuin näiden tavoitteiden saavuttaminen edellyttää.

⁽¹⁾ EUVL 154, 21.6.2003, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (EY) N:o 1888/2005 (EUVL L 309, 25.11.2005, s. 1).

⁽²⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 82.

- (26) On tarkoituksenmukaista asettaa niille jäsenvaltioille, jotka kuuluivat Euroopan unioniin sellaisena kuin se oli ennen 1 päivää toukokuuta 2004, mitattavissa olevia tavoitteita, joihin niiden tulee pyrkiä lähentymis- sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen mukaisten menojen puitteissa kilpailukyyn ja työpaikkojen luomisen edistämiseksi. On tarpeen määritellä asianmukaiset keinot näiden tavoitteiden saavuttamisen mittaamiseksi ja sitä koskevien kertomusten antamiseksi.
- (27) Rakennerahastojen ja koheesiorahaston tukitoimien tois-sijaisuutta ja suhteellisuutta on aiheellista tehostaa.
- (28) Perustamissopimuksen 274 artiklan mukaisesti edellytykset, joilla komissio voi jaetun hallinnoinnin yhteydessä toteuttaa Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviään, olisi täsmennettävä ja jäsenvaltioiden kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyvät tehtävät selkeytettävä. Näiden edellytysten täyttyessä komissiolla olisi oltava varmuus siitä, että jäsenvaltiot käyttävät rahastoja laillisesti ja asianmukaisesti sekä varainhoitoasetuksessa tarkoitettua moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen.
- (29) Todellisten taloudellisten vaikutusten varmistamiseksi rakennerahastojen rahoitusosuuden ei tämän asetuksen perusteella olisi korvattava jäsenvaltioiden julkisia menoja. Kumppanuuden osana tehtävässä täydentävyysperiaatteen noudattamisen tarkistamisessa olisi keskityttävä lähentymistavoitteeseen kuuluviin alueisiin niille myönnettävän rahoituksen merkittävyyden vuoksi, ja tarkistaminen voi johtaa rahoitusoikaisuihin, jos täydentävyyttä ei ole noudatettu.
- (30) Pyrkinessään taloudelliseen ja sosiaaliseen koheesioon yhteisön päämäärinä ovat rahastojen täytäntöönpanon kaikissa vaiheissa epätasa-arvon poistaminen sekä miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistäminen perustamissopimuksen 2 ja 3 artiklan mukaisesti sekä sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän torjuminen.
- (31) Komission olisi vahvistettava käytettävissä olevien maksusitoumusmäärärahojen ohjeellinen vuosittainen jako objektiivista ja avointa menettelyä noudattaen sekä ottaen huomioon komission ehdotuksen, 15 ja 16 päivänä joulukuuta 2005 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät ja talousarvion kurinalaisuudesta ja hyvästä taloushallinnosta 17 päivänä toukokuuta 2006 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen⁽¹⁾, jotta saadaan aikaan varojen huomattava keskittäminen kehityksessä jälkeen jääneille alueille, tilastovaikutuksen vuoksi siirtymäkauden tukea saavat alueet mukaan luettuina.
- (32) Rahoitusta olisi keskitettävä entistä enemmän lähentymistavoitteeseen, koska erot ovat suurempia laajentuneessa Euroopan unionissa, pyrkimyksiä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen saavuttamiseen kilpailukyyn ja työllisyyden parantamiseksi muualla yhteisössä olisi jatkettava ja varoja Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteeseen olisi lisättävä sen erityisen lisäarvon vuoksi.
- (33) Yhdelle jäsenvaltiolle vuosittain myönnettäville määrärahoille olisi asetettava enimmäismäärä sen mukaan, mikä on sen kyky hyödyntää rahoitusta.
- (34) Jäsenvaltioille lähentymistavoitteen sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen perusteella rakennerahastoista myönnettyistä määrärahoista kolme prosenttia voidaan jättää kansalliseen varaukseen suorituskyyyn palkitsemista varten.
- (35) Rahastojen käytössä olevat määrärahat olisi ohjelmatyötä varten sidottava kiinteään indeksiin.
- (36) Koheesipolitiikan strategisen sisällön lisäämiseksi ja sen avoimuuden edistämiseksi siten, että yhteisön ensisijaiset tavoitteet yhdennetään, neuvoston olisi hyväksyttävä komission ehdotuksesta strategiset suuntaviivat. Neuvoston olisi tarkasteltava komission laatiman strategisen kertomuksen perusteella, miten jäsenvaltiot panevat ne täytäntöön.
- (37) Neuvoston hyväksymien strategisten suuntaviivojen perusteella kunkin jäsenvaltion olisi laadittava komissiota kuullen viiteasiakirja omasta kehittämisstrategiastaan, jota tulisi käyttää viitekehyksenä toimenpideohjelmiä laadittaessa. Kansallisen strategian perusteella komission olisi otettava huomioon kansallinen strateginen viitekehys ja tehtävä päätös tiettyjen siihen sisältyvien seikkojen osalta.
- (38) Rakennerahastojen ohjelmatyötä ja hallinnointia olisi niiden erityispiirteet huomioon ottaen yksinkertaistettava säätämällä, että toimenpideohjelmat rahoitetaan joko EAKR:sta tai ESR:sta siten, että kummastakin rahastosta voidaan täydentävästi ja rajoitetusti rahoittaa toimia, jotka kuuluvat toisen rahaston toiminta-alaan.
- (39) Täydentävyyden parantamiseksi ja täytäntöönpanon yksinkertaistamiseksi koheesiorahaston ja EAKR:n tukea koskeva ohjelmatyö hoidetaan liikenteen ja ympäristön toimenpideohjelmien osalta yhteisesti, ja sen tulee olla maantieteellisesti kattava kansallisella tasolla.
- (40) Ohjelmatyössä olisi varmistettava, että rahastot sovitaan yhteen keskenään ja muiden olemassa olevien rahoitusvälineiden sekä EIP:n ja Euroopan investointirahaston (EIR) kanssa. Tähän yhteensovittamiseen olisi sisällyttävä myös monimutkaisten rahoitussuunnitelmien laatiminen sekä yksityisen ja julkisen sektorin väliset kumppanuudet.

⁽¹⁾ EUVL C 139, 14.6.2006, s. 1.

- (41) On tarkoituksenmukaista varmistaa entistä parempien rahoitusmahdollisuuksien ja innovatiivisen rahoitusuunnittelun tarjonta erityisesti mikroyrityksille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille samoin kuin investoinneille julkisen ja yksityisen sektorin välisiin kumppanuuksiin sekä muihin hankkeisiin, jotka sisältyvät kaupunkialueiden kestävästä kehitystä koskevaan yhdennettyyn suunnitelmaan. Jäsenvaltiot voivat päättää perustaa varoja hallinnoivan rahaston julkisia hankintoja koskevalla sopimuksella noudattaen voimassa olevaa julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä mukaan lukien mahdolliset kansallisessa lainsäädännössä olevat poikkeukset, jotka ovat yhteensopivia yhteisön lainsäädännön kanssa. Muissa tapauksissa, joissa jäsenvaltiot ovat vakuuttuneita, että julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä ei voida soveltaa, EIR:n ja EIP:n tehtävämäärittelyn nojalla on perusteltavissa, että jäsenvaltiot myöntävät niille tukea, joka annetaan suorana rahoitusosuutena toimenpideohjelmista lahjoituksen muodossa. Samoin edellytyksin kansallisessa lainsäädännössä voidaan tarjota mahdollisuus tuen myöntämiseen muille rahoituslaitoksille ilman tarjouspyyntöä.
- (42) Arvioidessaan suuria tuotannollisia investointihankkeita komissiolla olisi oltava käytössään kaikki tarvittavat tiedot, joiden perusteella se voi todeta, että rahastoista myönnettävä rahoitusosuus ei johda Euroopan unionin alueella jo olevien työpaikkojen merkittävään menettämiseen, jotta voidaan varmistaa, että yhteisön rahoituksella ei tueta Euroopan unionin alueella tapahtuvaa uudelleen-sijoittamista.
- (43) Ohjelmatyökausi kestää yhden seitsemän vuoden jakson, jotta asetuksessa (EY) N:o 1260/1999 määritellyn hallintojärjestelmän yksinkertaistaminen voidaan säilyttää.
- (44) Jäsenvaltiot ja hallintoviranomaiset voivat hoitaa EAKR:sta osarahoitettavissa toimenpideohjelmissa järjestelyt alueiden välistä yhteistyötä varten ja ottaa huomioon luonnonhaitoista kärsivien alueiden erityispiirteet.
- (45) Yksinkertaistamisen ja hajauttamisen tarpeen vuoksi ohjelmatyö ja rahoitushallinto olisi hoidettava ainoastaan toimenpideohjelmien ja toimintalinjojen tasolla. Asetuksessa (EY) N:o 1260/1999 säädettyjä yhteisön tukikehyksiä ja ohjelma-asiakirjan täydennyksiä ei olisi jatkettava.
- (46) EAKR:sta lähentymistavoitteen sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen perusteella osarahoitettavien ohjelmien puitteissa jäsenvaltiot, alueet ja hallintoviranomaiset voivat järjestää tehtävien siirron kaupunkiviranomaisille kaupunkien elvyttämistä koskevien ensisijaisen tavoitteiden osalta.
- (47) Syrjäisimmille alueille aiheutuvien lisäkustannusten tasoittamiseksi tarkoitettu lisämääräraha olisi sisällytettävä EAKR:sta näillä alueilla rahoitettaviin toimenpideohjelmiin.
- (48) EAKR:sta rahoitettavan Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteella olisi oltava erilliset täytäntöönpanojärjestelyt.
- (49) Komission olisi voitava hyväksyä toimenpideohjelmiin kuuluvat suurhankkeet, tarvittaessa EIP:tä kuullen, jotta voidaan arvioida niiden tarkoitusta, vaikutusta ja yhteisön varojen käyttöä varten suunniteltuja järjestelyjä.
- (50) On hyödyllistä säätää, minkä tyyppisiin toimiin rahastoista olisi annettava tukea teknisenä tukena.
- (51) On tarpeen varmistaa, että riittävästi resursseja kohdistetaan jäsenvaltioiden tukemiseen hankkeiden valmistelussa ja arvioinnissa. EIP:llä on oma tehtävänsä tällaisen tuen myöntämisessä, ja komissio voi myöntää sille rahoitusta tähän tarkoitukseen.
- (52) Samalla tavoin on aiheellista säätää, että komissio voi myöntää EIR:lle rahoitusta mikroyrityksille sekä pienille ja keskisuurille yrityksille tarjottavien innovatiivisten rahoitusjärjestelyjen tarpeiden arvioimiseen.
- (53) Samoista syistä komission voi myöntää EIP:lle ja EIR:lle avustuksen teknisen tuen toimien toteuttamiseen kaupunkialueiden kestävästä kehityksen alalla tai kestävästä taloudellista toimintaa varten toteutettavan uudelleenjärjestelyn tukemiseen talouskriisin vakavasti koettelemilla alueilla.
- (54) Rahastojen tuen tehokkuus edellyttää myös luotettavan arvioinnin sisällyttämistä ohjelmatyöhön ja seurantaan. Jäsenvaltioiden ja komission tehtäviä tältä osin olisi tarkennettava.
- (55) Jäsenvaltiot voivat lähentymis- sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen kansallisia kokonaismääriä rahoistaan jättää pienen osan varaukseen, jolla pystytään nopeasti vastaamaan sosioekonomisista uudelleenjärjestelyistä tai kauppasopimusten vaikutuksista johtuviin odottamattomiin alakohtaisiin tai paikallisiin mullistuksiin.
- (56) On aiheellista määritellä, mitkä jäsenvaltion menot voidaan rinnastaa julkisiin menoihin laskettaessa kansallisen julkisen rahoitusosuuden kokonaismäärää tietyistä toimenpideohjelmista. Tätä varten on aiheellista viitata julkisia hankintoja koskeviin yhteisön direktiiveissä määriteltyjen ”julkisoikeudellisten laitosten” rahoitusosuuteen, koska tällaisiin laitoksiin kuuluu usean tyyppisiä julkisia tai yksityisiä laitoksia, jotka on nimenomaisesti perustettu tyydyttämään sellaisia yleisen edun mukaisia tarpeita, joilla ei ole teollista tai kaupallista luonnetta, ja joita valtio tai alueelliset ja paikallisviranomaiset valvovat.

- (57) On tarpeen määrittää tekijät, joiden perusteella rahastojen osallistumista toimenpideohjelmiin mukautetaan, erityisesti yhteisön varojen kerrannaisvaikutusten lisäämiseksi. On myös aiheellista vahvistaa rahaston tyyppin ja tavoitteen perusteella enimmäismäärät, joita rahastoista peräisin oleva rahoitusosuus ei saa ylittää.
- (58) On myös tarpeen määritellä tuloja tuottavan hankkeen käsite ja osoittaa rahastoista suoritettavan osuuden laske-
miseksi tarvittavat yhteisön periaatteet ja säännöt. Tiet-
tyjen investointien osalta tulojen objektiivinen ennä-
koarviointi ei ole mahdollista, minkä vuoksi on tarpeen
määritellä menetelmä, jolla varmistetaan, että nämä tulot
jätetään julkisen rahoituksen ulkopuolelle.
- (59) Menojen tukikelpoisuuden alkamis- ja päättymispäivä
olisi määriteltävä niin, että säädetään yhtenäinen ja tasa-
puolinen sääntö, jota sovelletaan rahastojen täytäntöön-
panoon koko yhteisössä. Toimenpideohjelmien toteu-
tuksen helpottamiseksi on aiheellista säätää, että
menojen tukikelpoisuuden alkamispäivä voi olla aiempi
kuin 1 päivä tammikuuta 2007, jos kyseinen jäsenvaltio
esittää toimenpideohjelman ennen mainittua päivää.
- (60) Toissijaisuusperiaatteen mukaisesti olisi menojen tukikel-
poisuutta säänneltävä kansallisin säännöin, jollei Euroo-
pan aluekehitysrahastosta 5 päivänä heinäkuuta 2006
annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuk-
sessa (EY) N:o 1080/2006, ⁽¹⁾ Euroopan sosiaalirahas-
tosta 5 päivänä heinäkuuta 2006 annetussa Euroopan
parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o
1081/2006 ⁽²⁾ ja koheesiorahastosta 11 päivänä heinä-
kuuta 2006 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o
1084/2006 ⁽³⁾ säädetyistä poikkeuksista muuta johdu.
- (61) Rahastotoimien tehokkuuden, oikeudenmukaisuuden ja
kestävän vaikutuksen varmistamiseksi olisi annettava
säännökset, joilla taataan yrityksiin tehtävien investoin-
tien pitkäaikaisuus ja estetään rahastojen käyttö perus-
teettoman edun tuottamiseen. On tarpeen varmistaa, että
rahastoista tuetut investoinnit voidaan kirjata poistoiksi
riittävän pitkällä aikavälillä.
- (62) Jäsenvaltioiden olisi toteutettava riittävät toimenpiteet
hallinto- ja valvontajärjestelmänsä asianmukaisen
toiminnan turvaamiseksi. Tätä varten on tarpeen
vahvistaa yleisperiaatteet ja tehtävät, joista kaikkien
toimenpideohjelmien valvontajärjestelmien on ohjelma-
kaudella 2000—2006 voimassa olevan yhteisön lainsäädän-
nön nojalla huolehdittava.
- (63) Siksi on tarpeen edelleen nimetä kutakin toimenpideoh-
jelmaa varten yksi hallintoviranomainen ja selkiyttää
tämän viranomaisen sekä tarkastusviranomaisen tehtävät.
On myös tarpeen varmistaa yhdenmukaiset laatuvaati-
mukset menojen todentamiselle ja maksupyyntöille
ennen niiden lähettämistä komissiolle. Pyyntöjen perus-
teena olevien tietojen luonne ja laatu on tarpeen sel-
keyttää ja säätää tätä varten todentamisviranomaisen
tehtävät.
- (64) Toimenpideohjelmien seurantaan tarvitaan niiden täytän-
töönpanon laadun varmistamiseen. Tätä varten olisi
perustettava seurantakomiteoita ja määritellä niiden
tehtävät samoin kuin tiedot, jotka on toimitettava komis-
siolle, ja näiden tietojen tarkastelun puitteet. Toimenpi-
deohjelmien täytäntöönpanoa koskevien tietojen vaihtoa
parantamiseksi olisi säädettävä sähköistä tietojenvaihtoa
koskevasta periaatteesta.
- (65) Toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti
vastuun tukitoimien täytäntöönpanosta ja valvonnasta
olisi kuuluttava ensisijaisesti jäsenvaltioille.
- (66) Hallinto- ja valvontajärjestelmiin, menojen todentami-
seen sekä sääntöjenvastaaisuuksien ja yhteisön lainsäädän-
nön rikkomusten ehkäisyyn, toteamiseen ja oikaisuun
liittyvät jäsenvaltioiden velvoitteet olisi täsmennettävä
toimenpideohjelmien tehokkaan ja asianmukaisen
täytäntöönpanon varmistamiseksi. Hallinnon ja
valvonnan osalta on erityisesti tarpeen säätää menettely-
tavoista, joita noudattaen jäsenvaltiot antavat takeet siitä,
että järjestelmät ovat olemassa ja toimivat tyydyttävästi.
- (67) Varainhoidon valvontaa koskevaa komission toimivaltaa
rajoittamatta olisi lisättävä yhteistyötä jäsenvaltioiden ja
komission välillä tällä alalla ja vahvistettava perusteet,
joiden mukaisesti komissio voi kansallisten järjestelmien
valvontastrategiansa puitteissa määrittää, kuinka vakuut-
tavat takeet se voi saada kansallisilta tarkastuslaitoksilta.
- (68) Yhteisön tarkastusten laajuus ja intensiteetti olisi suhteu-
tettava sen antaman rahoitusosuuden määrään. Jos jäsen-
valtio vastaa suurimmasta osasta ohjelman rahoitusta, on
aiheellista antaa kyseiselle jäsenvaltiolle mahdollisuus
hoitaa joitakin valvontajärjestelyjä kansallisten sääntöjen
mukaisesti. On tarpeen vahvistaa, että tällaisissa tilan-
teissa komissio eriyttää tavat, joilla jäsenvaltioiden olisi
hoidettava menojen todentaminen sekä hallinto- ja
valvontajärjestelmän tarkastus, ja asetettava edellytykset,
joiden täyttyessä komissio voi rajoittaa omia tarkastuk-
siaan ja luottaa kansallisten laitosten antamiin takeisiin.

⁽¹⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 1.

⁽²⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 12.

⁽³⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 79.

- (69) Toimenpideohjelman alussa maksettavalla ennakkomaksulla varmistetaan säännöllinen kassavirta, joka helpottaa maksatusta tuensaajille toimenpideohjelman täytäntöönpanon aikana. Sen vuoksi olisi säädettävä, että rakennerahastoista maksetaan toimenpideohjelmien nopeamman täytäntöönpanon helpottamiseksi 5 prosentin (niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka kuuluivat Euroopan unioniin ennen 1 päivää toukokuuta 2004) ja 7 prosentin ennakko (niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat liittyneet Euroopan unioniin 1 päivänä toukokuuta 2004 tai sen jälkeen), sekä että koheesiorahastosta maksetaan 7,5 prosentin (niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka kuuluivat Euroopan unioniin ennen 1 päivää toukokuuta 2004) ja 10,5 prosentin ennakko (niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat liittyneet Euroopan unioniin 1 päivänä toukokuuta 2004 tai sen jälkeen).
- (70) Hallinto- ja valvontajärjestelmissä todetuista vakavista puutteista johtuvan maksujen keskeytyksen lisäksi olisi oltava toimenpiteitä, joiden avulla valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi keskeyttää maksatuksen, jos on todisteita merkittävistä puutteista näiden järjestelmien moitteettomassa toiminnassa.
- (71) Ilman eri toimenpiteitä tapahtuvaa vapauttamista koskevilla säännöillä nopeutetaan ohjelmien täytäntöönpanoa. Tätä varten on aiheellista määrittää säännön soveltamista koskevat järjestelyt sekä se osuus talousarviomäärärahoista, johon sääntöjä voidaan jättää soveltamatta erityisesti silloin, kun täytäntöönpanon viiveet johtuvat olosuhteista, jotka ovat asianomaisesta osapuolesta riippumattomia, epätavanomaisia tai ennalta arvaamattomia, ja joiden seurauksia ei osoitetusta huolellisuudesta huolimatta voida välttää.
- (72) Ohjelmien sulkemismenettelyjä olisi yksinkertaistettava tarjoamalla tätä haluaville jäsenvaltioille mahdollisuus valitsemansa aikataulun mukaisesti sulkea toimenpideohjelma osittain loppuun saatettujen toimien osalta, ja olisi säädettävä tähän tarvittavista asianmukaisista puitteista.
- (73) Tämän asetuksen täytäntöön panemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ⁽¹⁾ mukaisesti. Komissio toteuttaa, saatuaan hallintokomiteana toimivalta rahastojen yhteensovittamisesta vastaavalta komitealta lausunnon, toimenpiteet tämän asetuksen täytäntöön panemiseksi, jotta varmistetaan avoimuus ja selkiytetään toimenpideohjelmien hallintoon sovellettavia säännöksiä menojen luokittelun, rahoitusjärjestelyjen, hallinnoinnin ja valvonnan, sähköisen tietojenvaihdon ja julkisuuden osalta. On aiheellista, että komissio, kuultuaan neuvoa-antavana komiteana toimivaa rahastojen yhteensovittamisesta vastaavaa komiteaa, julkaisee luettelon alueista, jotka ovat tukikelpoisia Euroopan alueellinen yhteistyö-tavoitteen perusteella tässä asetuksessa säädettyjen perusteiden mukaisesti, suurhankkeiden ja tuloja tuottavien hankkeiden valmisteluun ja esittämiseen tarvittavaa kustannus-hyötyanalyysia koskevat ohjeelliset suuntaviivat, arviointia koskevat ohjeelliset suuntaviivat sekä luettelon toimista, jotka ovat tukikelpoisia komission aloitteesta annettavan teknisen tuen perusteella,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

⁽¹⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

SISÄLLYSLUETTELO

I OSASTO	TAVOITTEET JA TUKEA KOSKEVAT YLEISET SÄÄNNÖT	36
I LUKU	SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT	36
1 artikla	Kohde	36
2 artikla	Määritelmät	36
II LUKU	TAVOITTEET JA TEHTÄVÄT	36
3 artikla	Tavoitteet	36
4 artikla	Välineet ja tehtävät	37
III LUKU	MAANTIETEELLINEN TUKIKELPOISUUS	37
5 artikla	Lähentyminen	37
6 artikla	Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys	38
7 artikla	Euroopan alueellinen yhteistyö	38
8 artikla	Siirtymäkauden tuki	38
IV LUKU	TOIMINTAPERIAATTEET	38
9 artikla	Täydentävyys, johdonmukaisuus, yhteensovittaminen ja yhdenmukaisuus	38
10 artikla	Ohjelmatyö	39
11 artikla	Kumppanuus	39
12 artikla	Täytäntöönpanon alueellinen taso	39
13 artikla	Tukitoimien suhteellisuus	39
14 artikla	Yhteinen hallinnointi	39
15 artikla	Täydentävyys	40
16 artikla	Miesten ja naisten välinen tasa-arvo sekä syrjimättömyys	40
17 artikla	Kestävä kehitys	40
V LUKU	RAHOITUSKEHYS	40
18 artikla	Kokonaismäärärahat	40
19 artikla	Lähentymistavoitteen määrärahat	41
20 artikla	Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen määrärahat	41
21 artikla	Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen määrärahat	41
22 artikla	Varojen siirtoa koskeva kielto	42
23 artikla	Suoritusvarauksen varat	42
24 artikla	Teknisen tuen varat	42
II OSASTO	STRATEGINEN LÄHESTYMISTAPA KOHEESIOON	42
I LUKU	KOHEESIOTA KOSKEVAN YHTEISÖN POLITIIKAN STRATEGISET SUUNTA- VIIVAT	42
25 artikla	Sisältö	42
26 artikla	Hyväksyminen ja uudelleentarkastelu	42
II LUKU	KANSALLINEN STRATEGINEN VIITEKEHYS	43
27 artikla	Sisältö	43
28 artikla	Laatiminen ja hyväksyminen	43

III LUKU	STRATEGISET JATKOTOIMET	44
29 artikla	Jäsenvaltioiden strategiset kertomukset	44
30 artikla	Koheesiopolitiikkaa koskevat komission strategiset kertomukset ja keskustelu ...	44
31 artikla	Koheesiokertomus	44
III OSASTO	OHJELMATYÖ	45
I LUKU	RAKENNERAHASTOJA JA KOHEESIORAHASTOA KOSKEVAT YLEISET SÄÄNNÖKSET	45
32 artikla	Toimenpideohjelmien laatiminen ja hyväksyminen	45
33 artikla	Toimenpideohjelmien tarkistaminen	45
34 artikla	Rahastojen erityispiirteet	45
35 artikla	Maantieteellinen toiminta-ala	45
36 artikla	Euroopan investointipankin ja Euroopan investointirahaston osallistuminen	46
II LUKU	OHJELMATYÖN SISÄLTÖ	46
1 JAKSO	TOIMENPIDEOHJELMAT	46
37 artikla	Lähentymis- sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen toimenpideohjelmat	46
38 artikla	Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmat	47
2 JAKSO	SUURHANKKEET	47
39 artikla	Sisältö	47
40 artikla	Komissiolle toimitettavat tiedot	47
41 artikla	Komission päätös	48
3 JAKSO	YLEISKATTAVA TUKI	48
42 artikla	Yleiset määräykset	48
43 artikla	Täytäntöönpanosäännöt	48
4 JAKSO	RAHOITUSJÄRJESTELYT	48
44 artikla	Rahoitusjärjestelyjä koskevat välineet	48
5 JAKSO	TEKNINEN TUKI	49
45 artikla	Komission aloitteesta annettava tekninen tuki	49
46 artikla	Jäsenvaltioiden aloitteesta annettava tekninen tuki	49
IV OSASTO	TEHOKKUUS	50
I LUKU	ARVIOINTI	50
47 artikla	Yleiset säännökset	50
48 artikla	Jäsenvaltioiden tehtävät	50
49 artikla	Komission tehtävät	50
II LUKU	VARAUKSET	51
50 artikla	Kansallinen suoritusvaraus	51
51 artikla	Kansallinen varaus ennakoimattomia menoja varten	51

V OSASTO	RAHASTOJEN RAHOITUSOSUUDET	51
I LUKU	RAHASTOJEN RAHOITUSTUKI	51
52 artikla	Rahoitusosuuden mukauttaminen	51
53 artikla	Rahastojen rahoitusosuus	51
54 artikla	Muut säännökset	52
II LUKU	TULOJA TUOTTAVAT HANKKEET	52
55 artikla	Tuloja tuottavat hankkeet	52
III LUKU	MENOJEN TUKIKELPOISUUS	53
56 artikla	Menojen tukikelpoisuus	53
IV LUKU	TOIMIEN PYSYVYYS	53
57 artikla	Toimien pysyvyys	53
VI OSASTO	HALLINNOINTI, SEURANTA JA VALVONTA	53
I LUKU	HALLINTO- JA VALVONTAJÄRJESTELMÄT	53
58 artikla	Hallinto- ja valvontajärjestelmän yleiset periaatteet	53
59 artikla	Viranomaisten nimeäminen	54
60 artikla	Hallintoviranomaisen tehtävät	54
61 artikla	Todentamisviranomaisen tehtävät	55
62 artikla	Tarkastusviranomaisen tehtävät	55
II LUKU	SEURANTA	56
63 artikla	Seurantakomitea	56
64 artikla	Kokoonpano	56
65 artikla	Tehtävät	56
66 artikla	Seurantajärjestelyt	56
67 artikla	Täytäntöönpanoa koskeva vuosikertomus ja loppukertomus	56
68 artikla	Ohjelmien vuotuinen tarkastelu	57
III LUKU	TIEDOTTAMINEN JA JULKISTAMINEN	58
69 artikla	Tiedottaminen ja julkistaminen	58
IV LUKU	JÄSENVALTIOIDEN JA KOMISSION TEHTÄVÄT	58
1 JAKSO	JÄSENVALTIOIDEN TEHTÄVÄT	58
70 artikla	Hallinto ja valvonta	58
71 artikla	Hallinto- ja valvontajärjestelmien perustaminen	58
2 JAKSO	KOMISSION TEHTÄVÄT	59
72 artikla	Komission tehtävät	59
73 artikla	Yhteistyö jäsenvaltioiden tarkastusviranomaisten kanssa	59
3 JAKSO	TOIMENPIDEOHJELMIEN VALVONNAN SUHTEELLISUUS	59
74 artikla	Suhteutetut valvontajärjestelyt	59
VII OSASTO	VARAINHOITO	60
I LUKU	VARAINHOITO	60
1 LUKU	TALOUSARVIOUITOUMUKSET	60
75 artikla	Talousarviositoumukset	60

2 JAKSO	MAKSUJA KOSKEVAT YHTEISET SÄÄNNÖT	60
76 artikla	Maksuja koskevat yhteiset säännöt	60
77 artikla	Välimaksujen ja loppumaksun laskemista koskevat yhteiset säännöt	60
78 artikla	Menoilmoitus	61
79 artikla	Ennakkomaksujen ja välimaksujen yhteismäärä	61
80 artikla	Tuensaajille maksettavien maksujen täysimääräisyys	62
81 artikla	Euron käyttö	62
3 JAKSO	ENNAKKOMAKSUT	62
82 artikla	Maksaminen	62
83 artikla	Korkotulot	62
84 artikla	Tileistä poistaminen	62
4 JAKSO	VÄLIMAKSUT	63
85 artikla	Välimaksut	63
86 artikla	Maksupyyntöjen hyväksyttävyys	63
87 artikla	Maksupyyntöjen esittämisen määräaika ja maksumääräajat	63
5 JAKSO	OHJELMAN SULKEMINEN JA LOPPUMAKSUN MAKSAMINEN	63
88 artikla	Osittainen sulkeminen	63
89 artikla	Loppumaksun maksamista koskevat edellytykset	63
90 artikla	Asiakirjojen saatavuus	64
6 JAKSO	MAKSUN MÄÄRÄAJAN KULUMISEN KESKEYTTÄMINEN JA MAKSUJEN KESKEYTTÄMINEN	64
91 artikla	Maksun määräajan kulumisen keskeyttäminen	64
92 artikla	Maksujen keskeyttäminen	64
7 JAKSO	ILMAN ERI TOIMENPITEITÄ TAPAHTUVA VAPAUTTAMINEN	65
93 artikla	Periaatteet	65
94 artikla	Suurhankkeiden ja tukijärjestelmien määräaikojen kulumisen keskeyttäminen ...	65
95 artikla	Oikeudellisten menettelyjen ja hallinnollisten muutoksenhakujen johdosta aiheutuva määräaikojen kulumisen keskeytyminen	65
96 artikla	Poikkeukset talousarviositoumuksen ilman eri toimenpiteitä tapahtuvasta vapauttamisesta	65
97 artikla	Menettely	65
II LUKU	RAHOITUSOIKAISUT	66
1 JAKSO	JÄSENVALTIOIDEN TEKEMÄT RAHOITUSOIKAISUT	66
98 artikla	Jäsenvaltioiden tekemät rahoitusoikaisut	66
2 JAKSO	KOMISSION TEKEMÄT RAHOITUSOIKAISUT	66
99 artikla	Oikaisujen perusteet	66
100 artikla	Menettely	66
101 artikla	Jäsenvaltioiden velvoitteet	67
102 artikla	Takaisinmaksut	67
VIII OSASTO	KOMITEAT	67
I LUKU	RAHASTOJEN YHTEENSOVITTAMISESTA VASTAAVA KOMITEA	67
103 artikla	Komitea ja menettelyt	67
II LUKU	PERUSTAMISSOPIMUKSEN 147 ARTIKLASSA TARKOITETTU KOMITEA	67
104 artikla	Perustamissopimuksen 147 artiklassa tarkoitettu komitea	67

IX OSASTO	LOPPUSÄÄNNÖKSET	68
105 artikla	Siirtymäsäännökset	68
106 artikla	Tarkastelulauseke	68
107 artikla	Kumoaminen	68
108 artikla	Voimaantulo	68
LIITE I	Maksusitoumusmäärärahojen vuosittainen jakautuminen 2007—2013	70
LIITE II	Rahoituskehys	71
LIITE III	Osarahoitukseen sovellettavat enimmäismäärät	75
LIITE IV	Menoluokat	76

I OSASTO

TAVOITTEET JA TUKEA KOSKEVAT YLEISET SÄÄNNÖT

I LUKU

Soveltamisala ja määritelmät

1 artikla

Kohde

Tässä asetuksessa annetaan Euroopan aluekehitysrahastoa (EAKR), Euroopan sosiaalirahastoa (ESR), jäljempänä 'rakennerahastot', ja koheesiorahastoa koskevat yleiset säännöt, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksissa (EY) N:o 1080/2006, (EY) N:o 1081/2006 ja (EY) N:o 1084/2006 annettujen erityissäännösten soveltamista.

Tässä asetuksessa määritetään tavoitteet, joiden saavuttamiseen rakennerahastoilla ja koheesiorahastolla, jäljempänä 'rahastot', pyritään vaikuttamaan, sekä perusteet, joilla jäsenvaltiot ja alueet voivat saada tukea näistä rahastoista, käytössä olevat rahoitusvarat ja niiden jakoperusteet.

Tässä asetuksessa määritetään koheesiopolitiikan toimintaympäristö, johon kuuluvat koheesiota koskevien yhteisön strategisten suuntaviivojen hyväksymistä koskeva menetelmä, kansallinen strateginen viitekehys ja tarkasteluprosessi yhteisön tasolla.

Tätä varten tässä asetuksessa säädetään kumppanuutta, ohjelmatyötä, arviointia, hallinnointia, myös varainhoitoa, seuranta ja valvontaa koskevat periaatteet ja säännöt jäsenvaltioiden ja komission välisen tehtäväjaon perusteella.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan seuraavilla käsitteillä seuraavaa:

- 1) 'toimenpideohjelma': jäsenvaltion esittämä ja komission hyväksymä asiakirja, jossa vahvistetaan kehittämisstrategia käyttäen yhtenäistä joukkoa ensisijaisia tavoitteita ja joka toteutetaan rahaston tai, kun on kyse lähentymistavoitteesta, koheesiorahaston ja EAKR:n tuella;
- 2) 'toimintalinja': yksi toimenpideohjelman strategiaan kuuluva painopiste, joka käsittää joukon toisiinsa liittyviä toimia, joilla on mitattavissa olevat erityistavoitteet;
- 3) 'toimi': hanke tai hankeryhmä, jonka kyseisen toimenpideohjelman hallintoviranomainen on valinnut tai joka on valittu hallintoviranomaisen valvonnassa seurantakomitean vahvistamien perusteiden mukaisesti ja jota yksi tai useampi tuensaaja panee täytäntöön siihen liittyvän toimintalinjan tavoitteiden saavuttamiseksi;

4) 'tuensaaja': toimien käynnistämisestä tai käynnistämisestä ja täytäntöönpanosta vastaava toimija, elin tai yritys, joko julkinen tai yksityinen. Perustamissopimuksen 87 artiklan mukaisissa tukijärjestelmissä tuensaajia ovat julkiset tai yksityiset yritykset, jotka toteuttavat yksittäisen hankkeen ja saavat julkista tukea;

5) 'julkiset menot': toimien julkinen rahoitusosuus, joka tulee valtion, alue- tai paikallisviranomaisten talousarviosta taikka rakennerahastoihin ja koheesiorahastoon liittyvästä Euroopan yhteisöjen talousarviosta, ja muut vastaavat menot. Kaikkia toimien rahoitusosuuksia, jotka ovat peräisin yhdestä tai useammasta alue- tai paikallisviranomaisesta muodostettujen julkisoikeudellisten elinten tai yhteisöjen taikka julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18/EY⁽¹⁾ mukaisesti toimivien julkisoikeudellisten elinten talousarviosta, pidetään vastaavina menoina;

6) 'välittävä elin': julkinen tai yksityinen elin tai yksikkö, joka toimii hallinto- tai todentamisviranomaisen vastuulla tai hoitaa täytäntöönpaneviin tuensaajiin liittyviä tehtäviä tällaisen viranomaisen puolesta;

7) 'sääntöjenvastaisuus': yhteisön oikeuden säännösten tai määräysten rikkominen, joka johtuu taloudellisen toimijan teosta tai laiminlyönnistä, jonka tuloksena on tai voisi olla vahinko Euroopan unionin yleiselle talousarviolle siihen kohdistuvan perusteettoman menon vuoksi.

II LUKU

Tavoitteet ja tehtävät

3 artikla

Tavoitteet

1. Toimilla, jotka yhteisö toteuttaa perustamissopimuksen 158 artiklan mukaisesti, pyritään lujittamaan laajentuneen Euroopan unionin taloudellista ja sosiaalista koheesiota yhteisön sopusointuiseen, tasapainoiseen ja kestäväan kehityksen edistämiseksi. Toimet toteutetaan rahastojen, Euroopan investointipankin (EIP) ja muiden olemassa olevien rahoitusvälineiden avulla. Toimien tarkoituksena on pienentää taloudellisia, sosiaalisia ja alueellisia eroja, joita on syntynyt erityisesti kehityksessä jälkeen jääneissä maissa ja tällaisilla alueilla ja jotka liittyvät taloudellisiin ja sosiaalisiin uudelleenjärjestelyihin, sekä vastata väestön ikääntymisen haasteeseen.

Rahastotoimiin sisällytetään kansallisella ja alueellisella tasolla yhteisön ensisijaiset tavoitteet, joilla tähdätään kestäväan kehitykseen vahvistamalla kasvua, kilpailukykyä ja työllisyyttä, edistämällä sosiaalista osallisuutta sekä suojelemalla ja parantamalla ympäristön laatua.

⁽¹⁾ EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114.

2. Tätä varten EAKR, ESR, koheesiorahasto, EIP ja muut olemassa olevat yhteisön rahoitusvälineet pyrkivät tarkoituksenmukaisella tavalla seuraavien kolmen tavoitteen täyttymiseen:

a) lähentymistavoite, jonka tarkoituksena on nopeuttaa vähiten kehittyneiden jäsenvaltioiden ja alueiden lähentymistä parantamalla kasvun ja työllisyyden edellytyksiä siten, että lisätään ja parannetaan fyysiseen ja inhimilliseen pääomaan tehtävien investointien laatua, kehitetään innovaatiota ja osaamisyhteiskuntaa, edistetään sopeutumista taloudellisiin ja sosiaalisiin muutoksiin, ympäristön suojelua ja parantamista sekä hallinnon tehokkuutta. Tämä on rahastojen ensisijainen tavoite;

b) alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoite, jonka tarkoituksena on vähiten kehittyneiden alueiden ulkopuolella vahvistaa alueiden kilpailukykyä ja houkuttavuutta sekä työllisyyttä ennakoimalla taloudellisia ja sosiaalisia muutoksia, myös kaupan avautumiseen liittyviä, parantamalla ja lisäämällä inhimilliseen pääomaan tehtävien investointien laatua, edistämällä innovaatiota ja osaamisyhteiskuntaa, yrittäjyyttä, ympäristön suojelua ja parantamista, helpottamalla yhteyksiä ja parantamalla työntekijöiden ja yritysten sopeutumiskykyä sekä syrjäytymistä torjuvien työmarkkinoiden avulla;

c) Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoite, jonka tarkoituksena on rajat ylittävän yhteistyön tehostaminen yhteisin paikallis- ja alueellisin aloittein, valtioiden välisen yhteistyön tehostaminen toimin, jotka liittyvät yhteisön ensisijaisiin tavoitteisiin ja johtavat yhdenmukaiseen alueelliseen kehittämiseen, sekä alueiden välisen yhteistyön ja kokemusten vaihdon parantaminen sopivalla alueellisella tasolla.

3. Rahastotoimissa otetaan 2 kohdassa tarkoitettujen kolmen tavoitteen puitteissa huomioon taloudelliset ja sosiaaliset sekä alueelliset erityispiirteet kunkin rahaston luonteen mukaisesti. Toimilla tuetaan talouden monipuolistamisen kautta tarkoituksenmukaisella tavalla kaupunkialueiden kestävä kehitys, erityisesti osana aluekehitystä, sekä maaseutualueiden ja kalastuksesta riippuvien alueiden elvyttämistä. Toimilla tuetaan myös alueita, joilla on maantieteellisiä tai luonnonhaittoja, jotka lisäävät niiden kehitysongelmia erityisesti perustamissopimuksen 299 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilla syrjäisimmillä alueilla sekä erittäin harvaan asutuilla pohjoisilla alueilla, tietyillä saarilla ja saarijäsenvaltioissa sekä vuoristoalueilla.

4 artikla

Välineet ja tehtävät

1. Rahastot osallistuvat kustakin annettujen erityissääntöjen mukaisesti 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen kolmen tavoitteen toteuttamiseen seuraavasti:

a) lähentymistavoite: EAKR, ESR ja koheesiorahasto;

b) alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoite: EAKR ja ESR;

c) Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoite: EAKR.

2. Koheesiorahasto toteuttaa tukitoimia myös niillä alueilla, jotka eivät 5 artiklan 1 kohdassa säädettyjen perusteiden mukaisesti ole tukikelpoisia lähentymistavoitteen perusteella, mutta jotka kuuluvat:

a) jäsenvaltioihin, jotka voivat saada tukea koheesiorahastosta 5 artiklan 2 kohdassa säädettyjen perusteiden mukaisesti, ja

b) jäsenvaltioihin, jotka voivat saada tukea koheesiorahastosta 8 artiklan 3 kohdassa säädettyjen perusteiden mukaisesti.

3. Rahastot osallistuvat jäsenvaltioiden ja komission aloitteesta teknisen tuen rahoitukseen.

III LUKU

Maantieteellinen tukikelpoisuus

5 artikla

Lähentyminen

1. Rakennerahastorahoitusta lähentymistavoitteen perusteella saavien alueiden on oltava asetuksessa (EY) N:o 1059/2003 tarkoitettujen yhteisen tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistön 2-tason, jäljempänä 'NUTS 2 -taso', mukaisia ja niiden bruttokansantuotteen (BKT) asukasta kohden on ostovoimapariteettina mitattuna ja kautta 2000—2002 koskevien yhteisön lukujen perusteella oltava alle 75 prosenttia saman viitekauden EU-25:n BKT:n keskiarvosta.

2. Koheesiorahastorahoitusta saavien jäsenvaltioiden bruttokansantulon (BKTL) asukasta kohden on ostovoimapariteettina mitattuna ja kautta 2001—2003 koskevien yhteisön lukujen perusteella oltava alle 90 prosenttia EU-25:n BKTL:n keskiarvosta ja niillä on oltava ohjelma perustamissopimuksen 104 artiklassa tarkoitettujen taloudellisten lähentymisvaatimusten täyttämiseksi.

3. Heti tämän asetuksen tultua voimaan komissio hyväksyy luettelon 1 kohdan mukaiset ehdot täyttävistä alueista ja 2 kohdan mukaiset ehdot täyttävistä jäsenvaltioista. Luettelo on voimassa 1 päivästä tammikuuta 2007 31 päivään joulukuuta 2013.

Jäsenvaltioiden oikeutta saada koheesiorahastorahoitusta tarkistetaan vuonna 2010 EU-25:n BKTL:oon liittyvien yhteisön lukujen perusteella.

6 artikla

Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys

Rakennerahastorahoitusta alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen perusteella voivat saada muut kuin 5 artiklan 1 kohdan sekä 8 artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamisalaan kuuluvat alueet.

Kunkin asianomaisen jäsenvaltion on 27 artiklassa tarkoitettua kansallista strategista viitekehystä esittäessään ilmoitettava NUTS 1- ja NUTS 2 -tason alueet, joita varten se esittää EAKR:sta rahoitettavaa ohjelmaa.

7 artikla

Euroopan alueellinen yhteistyö

1. Rajat ylittävän yhteistyön rahoitusta voivat saada yhteisön NUTS 3 -tason alueet, jotka sijaitsevat kaikilla sisä- ja joillakin ulkomaarajoilla sekä kaikki yhteisön NUTS 3 -tason alueet merirajoilla, joiden välillä on pääsääntöisesti enintään 150 kilometriä, ottaen huomioon yhteistyötoimien johdonmukaisuuden ja jatkuvuuden mahdollisesti vaatimat mukautukset.

Heti tämän asetuksen tultua voimaan komissio hyväksyy 103 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen luettelon tukikelpoisista alueista. Luettelo on voimassa 1 päivästä tammikuuta 2007 31 päivään joulukuuta 2013.

2. Komissio hyväksyy valtioiden välistä yhteistyötä silmällä pitäen 103 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen ohjelmakohtaisesti jaotellun luettelon tukikelpoisista rajat ylittävistä alueista. Luettelo on voimassa 1 päivästä tammikuuta 2007 31 päivään joulukuuta 2013.

3. Koko yhteisön alue on tukikelpoinen alueiden välisen yhteistyön, yhteistyöverkostojen ja kokemustenvaihdon osalta.

8 artikla

Siirtymäkauden tuki

1. NUTS 2 -tason alueet, jotka olisivat olleet tukikelpoisia lähentymistavoitteen perusteella 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti, jos tukikelpoisuuskynnys olisi ollut edelleen 75 prosenttia EU-15:n BKT:n keskiarvosta, mutta jotka menettävät tukikelpoisuutensa, koska niiden nimellinen asukaskohtainen BKT on yli 75 prosenttia EU-25:n BKT:n keskiarvosta 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti mitattuna ja laskettuna, voivat lähentymistavoitteen perusteella saada rakennerahastoista erityistä siirtymäkauden rahoitusta.

2. Vuonna 2006 kokonaan tavoite 1 -alueisiin asetuksen (EY) N:o 1260/1999 3 artiklan mukaisesti kuuluneet NUTS 2 -tason alueet, joiden asukaskohtainen BKT 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti mitattuna ja laskettuna on yli 75 prosenttia EU-15:n BKT:n keskiarvosta, voivat kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen perusteella saada rakennerahastoista erityistä siirtymäkauden rahoitusta.

Ottaen huomioon, että kautta 1997–1999 koskevien tarkistettujen lukujen perusteella Kypros olisi ollut oikeutettu tavoite 1 -tukeen vuosina 2004–2006, Kypros saa vuosina 2007–2013 ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin alueisiin sovellettavaa siirtymäkauden rahoitusta.

3. Koheesiorahastorahoitukseen vuonna 2006 oikeutetut jäsenvaltiot, jotka olisivat edelleen olleet tukikelpoisia, jos tukikelpoisuuskynnys olisi ollut edelleen 90 prosenttia EU-15:n BKT:n keskiarvosta, mutta jotka menettävät tukikelpoisuutensa, koska niiden nimellinen asukaskohtainen BKT on yli 90 prosenttia EU-25:n BKT:n keskiarvosta 5 artiklan 2 kohdan mukaisesti mitattuna ja laskettuna, voivat lähentymistavoitteen perusteella saada koheesiorahastosta erityistä siirtymäkauden rahoitusta.

4. Heti tämän asetuksen tultua voimaan komissio hyväksyy luettelon 1 ja 2 kohdan mukaiset ehdot täyttävistä alueista ja 3 kohdan mukaiset ehdot täyttävistä jäsenvaltioista. Luettelo on voimassa 1 päivän tammikuuta 2007 ja 31 päivän joulukuuta 2013 välisenä aikana.

IV LUKU

Toimintaperiaatteet

9 artikla

Täydentävyys, johdonmukaisuus, yhteensovittaminen ja yhdenmukaisuus

1. Rahastotoimilla täydennetään kansallisia toimia, alueellisella ja paikallisella tasolla toteutettavat toimet mukaan luettuina, sisällyttämällä niihin yhteisön ensisijaiset tavoitteet.

2. Komissio ja jäsenvaltiot varmistavat, että rahastojen tukitoimet ovat yhteisön toimien, politiikkojen ja ensisijaisten tavoitteiden mukaisia ja että ne täydentävät yhteisön muita rahoitusvälineitä. Johdonmukaisuus ja täydentävyys osoitetaan erityisesti koheesiota koskevissa yhteisön strategisissa suuntaviivoissa, kansallisissa strategisissa viitekehyksessä ja toimenpideohjelmassa.

3. Rahastoista osarahoitettu tuki kohdennetaan kilpailukykyyn edistämistä ja työpaikkojen luomista koskeviin Euroopan unionin ensisijaisiin tavoitteisiin, muun muassa neuvoston päätöksessä 2005/600/EY⁽¹⁾ hyväksytyissä kasvua ja työllisyyttä koskevissa yhdennetyissä suuntaviivoissa (2005–2008) esitettyjen tavoitteiden saavuttamiseen. Tätä varten komissio ja jäsenvaltiot varmistavat kukin oman vastuualueensa mukaisesti, että lähentymistavoitteen menoista 60 prosenttia ja alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen menoista 75 prosenttia osoitetaan edellä mainittuihin ensisijaisiin tavoitteisiin kaikkien niiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden osalta, jotka kuuluivat siihen ennen 1 päivää toukokuuta 2004. Näitä liitteessä IV lueteltuihin menoluokkiin perustuvia tavoitteita sovelletaan keskiarvoina koko ohjelmakauden ajan.

⁽¹⁾ EUVL L 205, 6.8.2005, s. 21.

Komissio ja kukin jäsenvaltio voivat päättää täydentää asianmukaisella tavalla liitteessä IV olevaa menoluokkien luetteloa sen varmistamiseksi, että kansalliset erityisolosuhteet, myös asianomaisen jäsenvaltion kansallisessa uudistusohjelmassa määritellyt painopisteet, otetaan huomioon.

Kukin asianomainen jäsenvaltio osallistuu näiden tavoitteiden rahoitukseen.

Jäsenvaltiot, jotka ovat liittyneet Euroopan unioniin 1 päivänä toukokuuta 2004 tai sen jälkeen, voivat omasta aloitteestaan päättää soveltaa näitä säännöksiä.

4. Komissio ja jäsenvaltiot varmistavat kukin oman vastuualueensa mukaisesti rahastojen, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston ja Euroopan kalatalousrahaston tukitoimien yhteensovittamisen toisaalta keskenään ja toisaalta Euroopan investointipankin toiminnan ja muiden olemassa olevien rahoitusvälineiden kanssa.

5. Rahastoista rahoitettavien toimien on oltava perustamis- sopimuksen määräysten ja sen nojalla annettujen säädösten mukaisia.

10 artikla

Ohjelmatyö

Rahastojen tavoitteiden toteutuksessa käytetään monivuotista ja monivaiheista ohjelmatyöjärjestelmää, joka sisältää ensisijaisten tavoitteiden, rahoituksen sekä hallinnointi- ja valvontajärjestelmän määrittelyn.

11 artikla

Kumppanuus

1. Rahastojen tavoitteita toteutetaan tiiviissä yhteistyössä, jäljempänä 'kumppanuus', komission ja kunkin jäsenvaltion kesken. Kunkin jäsenvaltion on voimassa olevien kansallisten sääntöjen ja käytäntöjen mukaisesti tarvittaessa järjestettävä muun muassa seuraavien viranomaisten ja elinten väliset kumppanuudet:

- a) toimivaltaiset alue-, paikallis- ja kaupunkiviranomaiset sekä muut julkiset viranomaiset;
- b) talouselämän osapuolet ja työmarkkinaosapuolet;
- c) muut kansalaisyhteiskuntaa, ympäristökumppaneita tai valtioista riippumattomia järjestöjä edustavat asiaankuuluvat elimet sekä miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistämisestä vastaavat elimet.

Kunkin jäsenvaltion on nimettävä kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason sekä talous- ja yhteiskuntaelämän, ympäristöalan taikka muun alan edustavimmat kumppanit, jäljempänä 'kumppanit', kansallisten sääntöjen ja käytäntöjen mukaisesti ottaen huomioon tarpeen edistää miesten ja naisten välistä tasa-arvoa ja kestävästä kehitystä sisällyttämällä siihen ympäristönsuojelua ja ympäristön parantamista koskevat vaatimukset.

2. Kumppanuutta harjoitetaan kunkin 1 kohdassa määritellyn kumppanin institutionaalisten, oikeudellisten ja rahoitusta koskevien toimivaltuuksien mukaisesti.

Kumppanuus kattaa toimenpideohjelmien valmistelun, täytäntöönpanon, seurannan ja arvioinnin. Jäsenvaltioiden on otettava tarvittaessa mukaan kaikki asiaankuuluvat kumppanit, erityisesti alueet, ohjelmatyön eri vaiheissa kunkin vaiheen määräämisiä noudattaen.

3. Komissio kuulee rahastoista suoritettavan tuen osalta vuosittain talouselämän osapuolia ja työmarkkinaosapuolia Euroopan tasolla edustavia järjestöjä.

12 artikla

Täytäntöönpanon alueellinen taso

Jäsenvaltiot vastaavat 32 artiklassa tarkoitettujen toimenpideohjelmien täytäntöönpanosta tarkoituksenmukaisella alueellisella tasolla kunkin jäsenvaltion institutionaalisen järjestelmän mukaisesti. Tehtävä on hoidettava tämän asetuksen mukaisesti.

13 artikla

Tukitoimien suhteellisuus

1. Komission ja jäsenvaltioiden rahastojen täytäntöönpanossa käyttämien taloudellisten ja hallinnollisten resurssien, jotka liittyvät

- a) 37 artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädettyjen indikaattoreiden valintaan;
- b) 47–48 artiklassa tarkoitettuun arviointiin;
- c) 58 artiklan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin hallinto- ja valvontajärjestelmien yleisiin periaatteisiin;
- d) 67 artiklassa tarkoitettuihin kertomuksiin;

on oltava oikeassa suhteessa toimenpideohjelman kokonaiskustannuksiin.

2. Valvontaan liittyvää suhteellisuutta koskevia erityissäännöksiä on lisäksi tämän asetuksen 74 artiklassa.

14 artikla

Yhteinen hallinnointi

1. Rahastoille varattu Euroopan unionin talousarvio toteutetaan jäsenvaltioiden ja komission yhteisen hallinnoinnin puitteissa Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002⁽¹⁾ 53 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti, lukuun ottamatta tämän asetuksen 45 artiklassa tarkoitettua teknistä tukea.

Moitteettoman varainhoidon periaatetta sovelletaan asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 48 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

⁽¹⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

2. Komissio huolehtii vastuustaan Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisessa seuraavasti:

- a) komissio tarkastaa 71, 72 ja 73 artiklassa kuvattuja menettelyjä noudattaen, että jäsenvaltioissa on olemassa hallinto- ja valvontajärjestelmät ja että ne toimivat asianmukaisesti;
- b) komissio keskeyttää maksujen määräaikojen kulumisen tai lykkää maksuja tai keskeyttää ne kokonaan tai osittain 91 ja 92 artiklan mukaisesti, jos kansalliset hallinto- ja valvontajärjestelmät eivät täytä tehtäviään, ja toteuttaa muut tarvittavat rahoitusoisaukset 100 ja 101 artiklassa kuvattuja menettelyjä noudattaen;
- c) komissio tarkastaa ennakon palautukset ja vapauttaa talousarviositoumukset ilman eri toimenpiteitä 82 artiklan 2 kohdassa ja 93—97 artiklassa säädettyjä menettelyjä noudattaen.

15 artikla

Täydentävyys

1. Rakennerahastojen rahoitusosuudet eivät saa korvata jäsenvaltion julkisia tai niihin rinnastettavia rakenteellisia menoja.

2. Lähentymistavoitteen piiriin kuuluvilla alueilla komissio ja jäsenvaltio määrittävät tason, jolla jäsenvaltion on pidettävä julkiset tai niihin rinnastettavat rakenteelliset menonsa kaikilla kyseisillä alueilla koko ohjelmakauden ajan.

Jäsenvaltioiden menojen taso sisältyy osana 28 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun, kansallista strategista viitekehystä koskevaan komission päätökseen. Komission menetelmäsiirakirja, joka on hyväksytty 103 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen, toimii tässä ohjeena.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetun menojen tason on yleensä oltava vähintään yhtä suuri kuin edellisellä ohjelmakaudella toteutunut todellisten menojen vuotuinen keskitaso.

Menojen taso määritellään lisäksi niiden yleisten makrotaloudellisten olosuhteiden perusteella, joissa rahoitus toteutetaan, ottaen huomioon tietyt taloudelliset erityis- tai poikkeustilanteet, kuten yksityistämiset sekä jäsenvaltion edellisen ohjelmakauden julkisten tai niihin rinnastettavien rakenteellisten menojen poikkeuksellinen taso.

4. Komissio varmentaa lähentymistavoitteen osalta yhteistyössä kunkin jäsenvaltion kanssa täydentävyyden ohjelmakauden puolivälissä vuonna 2011. Osana tätä välivarmennusta komissio voi jäsenvaltiota kuullen päättää muuttaa rakennemenojen vaadittua tasoa, jos asianomaisen jäsenvaltion taloudellinen tilanne on merkittävästi muuttunut siitä, joka vallitsi määritettäessä 2 kohdassa tarkoitettua julkisten menojen tai vastaavien rakennemenojen tasoa. Jäljempänä 28 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua komission päätöstä muutetaan tätä mukautusta vastaavasti.

Komissio suorittaa 31 päivänä joulukuuta 2016 yhteistyössä kunkin jäsenvaltion kanssa täydentävyyden jälkivarmennuksen lähentymistavoitteen osalta.

Jäsenvaltion on toimitettava komissiolle tiedot, joiden avulla voidaan varmentaa, että ennakolta määritettyä julkisten menojen tai niihin rinnastettavien rakennemenojen tasoa noudatetaan. Tarvittaessa olisi käytettävä tilastollisia arviointimenetelmiä.

Komissio julkaisee jäsenvaltioittain tulokset täydentävyyden varmennuksesta, käytetyt menetelmät ja tiedonlähteet mukaan luettuina, sen jälkeen kun kukin varmennuksen kolmesta vaiheesta on saatettu päätökseen.

16 artikla

Miesten ja naisten välinen tasa-arvo sekä syrjimättömyys

Jäsenvaltiot ja komissio varmistavat, että miesten ja naisten välistä tasa-arvoa ja sukupuolinäkökohtien huomioon ottamista edistetään rahastojen täytäntöönpanon eri vaiheissa.

Jäsenvaltiot ja komissio toteuttavat tarvittavat toimet sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän estämiseksi rahastojen täytäntöönpanon eri vaiheissa ja erityisesti niihin pääsyssä. Varsinkin vammaisten mahdollisuudet ovat yksi niistä perusteista, joita on noudatettava määriteltäessä rahastoista osarahoitusta saavia toimia ja jotka on otettava huomioon täytäntöönpanon eri vaiheissa.

17 artikla

Kestävä kehitys

Rahastojen tavoitteisiin on pyrittävä kestävä kehityksen puitteissa ja ottamalla huomioon, että yhteisö edistää ympäristön suojelua ja parantamista perustamissopimuksen 6 artiklan mukaisesti.

V LUKU

Rahoituskehys

18 artikla

Kokonaismäärärahat

1. Rahastojen maksusitoumuksiin käytettävissä olevat varat kaudella 2007—2013 ovat 308 041 000 000 euroa vuoden 2004 hintoina liitteessä I olevan vuosijakauman mukaisesti.

Ohjelmatyötä varten ja määrien ottamiseksi myöhemmin Euroopan unionin yleiseen talousarvioon ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin määriin tehdään vuosittain kahden prosentin indeksikorjaus.

Talousarviomäärärahat jaetaan 3 artiklan 2 kohdassa määritettyjen tavoitteiden kesken niin, että huomattava osa niistä keskitetään lähentymistavoitteen piiriin kuuluville alueille.

2. Komissio laatii jäsenvaltiokohtaisen alustavan vuosijakautuksen liitteessä II esitettyjen perusteiden ja menetelmien mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 23 ja 24 artiklassa tarkoitettujen säännösten soveltamista.

3. Liitteessä II olevassa 12–30 kohdassa tarkoitettujen määrät sisällytetään 19, 20 ja 21 artiklassa tarkoitettuihin määriin, ja ne on yksilöitävä selkeästi ohjelma-asiakirjoissa.

19 artikla

Lähentymistavoitteen määrärahat

Lähentymistavoitteen kokonaismäärärahat ovat 81,54 prosenttia 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista varoista eli yhteensä 251 163 134 221 euroa, ja ne jaetaan osa-alueittain seuraavasti:

- a) 70,51 prosenttia eli yhteensä 177 083 601 004 euroa 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun rahoitukseen käyttäen jäsenvaltiokohtaisen alustavan jaon perusteina tukikelpoista väestöä, alueellista vaurautta, kansallista vaurautta ja työttömyysastetta;
- b) 4,99 prosenttia eli yhteensä 12 521 289 405 euroa 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun erityiseen siirtymäkauden tukeen käyttäen jäsenvaltiokohtaisen alustavan jaon perusteina tukikelpoista väestöä, alueellista vaurautta, kansallista vaurautta ja työttömyysastetta;
- c) 23,22 prosenttia eli yhteensä 58 308 243 811 euroa 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun rahoitukseen käyttäen jäsenvaltiokohtaisen alustavan jaon perusteina väestöä, kansallista vaurautta ja pinta-alaa;
- d) 1,29 prosenttia eli yhteensä 3 250 000 000 euroa 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuun erityiseen siirtymäkauden tukeen.

20 artikla

Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen määrärahat

Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen kokonaismäärärahat ovat 15,95 prosenttia 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista varoista eli yhteensä 49 127 784 318 euroa, ja ne jaetaan osa-alueittain seuraavasti:

- a) 78,86 prosenttia eli yhteensä 38 742 477 688 euroa 6 artiklassa tarkoitettuun rahoitukseen käyttäen jäsenvaltiokohtaisen alustavan jaon perusteina tukikelpoista väestöä, alueellista vaurautta, työttömyysastetta, työllisyysastetta ja asukastiheyttä; ja

- b) 21,14 prosenttia eli yhteensä 10 385 306 630 euroa 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun erityiseen siirtymäkauden tukeen käyttäen jäsenvaltiokohtaisen alustavan jaon perusteina tukikelpoista väestöä, alueellista vaurautta, kansallista vaurautta ja työttömyysastetta.

21 artikla

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen määrärahat

1. Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen kokonaismäärärahat ovat 2,52 prosenttia 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista varoista eli 7 750 081 461 euroa. Nämä määrärahat, liitteessä II olevassa 22 kohdassa tarkoitettua määrää lukuun ottamatta, jaetaan osa-alueittain seuraavasti:

- a) 73,86 prosenttia eli 5 576 358 149 euroa 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun rajat ylittävän yhteistyön rahoitukseen käyttäen jäsenvaltiokohtaisen alustavan jaon perusteina tukikelpoista väestöä;
- b) 20,95 prosenttia eli 1 581 720 322 euroa 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun valtioiden välisen yhteistyön rahoitukseen käyttäen jäsenvaltiokohtaisen alustavan jaon perusteina tukikelpoista väestöä;
- c) 5,19 prosenttia eli 392 002 991 euroa 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen alueiden välisen yhteistyön, yhteistyöverkostojen ja kokemusten vaihdon rahoitukseen.

2. EAKR:n rahoitusosuus rajat ylittäviin ja merialueita koskeviin ohjelmiin perustetun eurooppalaisen naapurisuuden ja kumppanuuden välineen nojalla sekä rajat ylittäviin ohjelmiin asetuksella (EY) N:o 1085/2006 perustetun liittymistä valmistelevan tukivälineen nojalla on 813 966 000 euroa kunkin asianomaisen jäsenvaltion ilmoituksen johdosta, jolloin määrä vähennetään 1 kohdan a alakohdan mukaisista kyseisen jäsenvaltion määrärahoista. Näitä EAKR:n rahoitusosuuksia ei voida jakaa uudelleen asianomaisten jäsenvaltioiden kesken.

3. EAKR:n rahoitusosuus kuhunkin 2 kohdassa tarkoitettuihin välineisiin perustuviin rajat ylittäviin ja merialueita koskeviin ohjelmiin myönnetään sillä edellytyksellä, että näistä välineistä kullekin ohjelmalle maksettava rahoitusosuus on vähintään sama kuin EAKR:n rahoitusosuus. Tähän vastaavuuteen sovelletaan kuitenkin enimmäismäärää, joka on 465 690 000 euroa Euroopan naapurisuus- ja kumppanuusvälineen osalta ja 243 782 000 euroa liittymistä valmistelevan tukivälineen osalta.

4. Edellä 2 kohdassa mainittua EAKR:n rahoitusosuutta vastaavat vuotuiset määrärahat merkitään vuoden 2007 talousarvio menettelyssä 2 kohdassa tarkoitettujen välineiden rajat ylittävän ohjelmalohkon asianmukaisiin budjettikohtiin.

5. Vuonna 2008 sekä vuonna 2009 2 kohdassa mainittu EAKR:n vuotuinen rahoitusosuus, jonka osalta komissiolle ei ole viimeistään 30 päivänä kesäkuuta toimitettu toimenpideohjelmia 2 kohdassa tarkoitettujen välineiden rajat ylittävän tai merialueita koskevan ohjelmalohkon nojalla, annetaan asianomaisen jäsenvaltion käytettäväksi 1 kohdan a alakohdan mukaisen rajat ylittävän yhteistyön rahoitukseen, ulkorajoilla tehtävä yhteistyö mukaan lukien.

Jos 30 päivänä kesäkuuta 2010 on vielä jäljellä 2 kohdassa tarkoitettujen välineiden rajat ylittävään tai merialueita koskevaan ohjelmalohkoon kuuluvia toimenpideohjelmiä, joita ei ole toimitettu komissiolle, 2 kohdassa mainittu EAKR:n koko rahoitusosuus jäljellä olevia vuosia varten vuoteen 2013 saakka annetaan kokonaisuudessaan asianomaisen jäsenvaltion käytettäväksi 1 kohdan a alakohdan mukaisen rajat ylittävän yhteistyön rahoitukseen, ulkorajoilla tehtävä yhteistyö mukaan lukien.

6. Jos tällainen ohjelma on, sen jälkeen kun komissio on hyväksynyt 2 kohdassa mainitut rajat ylittävät ja merialueita koskevat ohjelmat, keskeytettävä, koska

- a) kumppanimaa ei ole allekirjoittanut rahoitussopimusta ohjelman hyväksymistä seuraavan vuoden loppuun mennessä; tai
- b) ohjelmaa ei voida toteuttaa osallistuvien maiden välisissä suhteissa ilmenneiden ongelmien vuoksi,

edellä 2 kohdassa mainittu EAKR:n rahoitusosuus, joka vastaa vuotuisia eriä, joita ei vielä ole sidottu, annetaan asianomaisten jäsenvaltioiden käytettäväksi niiden pyynnöstä 1 kohdan a alakohdan mukaisen rajat ylittävän yhteistyön rahoitukseen, ulkorajoilla tehtävä yhteistyö mukaan lukien.

22 artikla

Varojen siirtoa koskeva kielto

Jäsenvaltiolle rahastojen kunkin tavoitteen perusteella myönnettyjä kokonaismäärärahoja ja niiden osia ei voi siirtää keskenään.

Ensimmäisestä kohdasta poiketen voi kukin Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen piiriin kuuluva jäsenvaltio siirtää 21 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettuun yhteistyöhön myönnetystä määrärahasta enintään 15 prosenttia näissä alakohdissa tarkoitettujen toimien välillä.

23 artikla

Suoritusvarauksen varat

Edellä 19 artiklan a ja b alakohdassa sekä 20 artiklassa tarkoitettuja varoista 3 prosenttia voidaan myöntää 50 artiklan mukaisesti.

24 artikla

Teknisen tuen varat

Edellä 18 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista varoista 0,25 prosenttia varataan komission aloitteesta annettavaan tekniseen tukeen, sellaisena kuin se määritellään 45 artiklassa.

II OSASTO

STRATEGINEN LÄHESTYMISTAPA KOHEESIOON

I LUKU

Koheesiota koskevan yhteisön politiikan strategiset suuntaviivat

25 artikla

Sisältö

Neuvosto vahvistaa taloudellista, sosiaalista ja alueellista koheesiota koskevat yhteisön tason suppeat strategiset suuntaviivat, joissa määritetään rahastojen tukitoimien ohjeellinen kehys ottaen huomioon muut asiaankuuluvat yhteisön politiikat.

Suuntaviivoissa konkretisoidaan rahastojen kunkin tavoitteen osalta yhteisön ensisijaiset tavoitteet, joilla pyritään 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla yhteisön sopusointuiseen, tasapainoiseen ja kestäväen kehityksen edistämiseen.

Suuntaviivat laaditaan ottaen huomioon yhdenmetyt suuntaviivat, jotka koostuvat kahdesta osa-alueesta eli talouspolitiikan laajoista suuntaviivoista ja työllisyyden suuntaviivoista, mitkä neuvosto hyväksyy perustamissopimuksen 99 ja 128 artiklassa vahvistettujen menettelyjen mukaisesti.

26 artikla

Hyväksyminen ja uudelleentarkastelu

Komissio tekee kiinteässä yhteistoiminnassa jäsenvaltioiden kanssa ehdotuksen tämän asetuksen 25 artiklassa tarkoitetuiksi koheesiota koskeviksi yhteisön strategisiksi suuntaviivoiksi. Koheesiota koskevat yhteisön strategiset suuntaviivat hyväksytään viimeistään 1 päivänä helmikuuta 2007 perustamissopimuksen 161 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen. Koheesiota koskevat yhteisön strategiset suuntaviivat julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Koheesiota koskevia yhteisön strategisia suuntaviivoja voidaan tarkastella kesken ohjelmakauden uudelleen 1 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen ja tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, jos tämä on tarpeen yhteisön ensisijaisia tavoitteita koskevien merkittävien muutosten huomioon ottamiseksi.

Koheesiota koskevien yhteisön strategisten suuntaviivojen kesken ohjelmakauden tapahtuva uudelleentarkastelu ei velvoita jäsenvaltiota tarkastelemaan uudelleen toimenpideohjelmiaan tai kansallista strategista viitekehystään.

II LUKU

Kansallinen strateginen viitekehys

27 artikla

Sisältö

1. Jäsenvaltioiden on esitettävä kansallinen strateginen viitekehys, jolla varmistetaan, että rahastoista maksettava tuki on koheesiota koskevien yhteisön strategisten suuntaviivojen mukaista, ja jossa selvitetään yhteisön ensisijaisten tavoitteiden ja kansallisen uudistusohjelman välinen yhteys.

2. Kukin kansallinen strateginen viitekehys toimii viitteenä rahastojen ohjelmatyön valmistelussa.

3. Kansallista strategista viitekehystä sovelletaan lähentymistavoitteeseen ja alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteeseen. Sitä voidaan jäsenvaltion niin päättäessä soveltaa myös Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteeseen, sanotun kuitenkin rajoittamatta muiden asianomaisten jäsenvaltioiden tulevia valintoja.

4. Kansallisen strategisen viitekehityksen on sisällettävä seuraavat seikat:

- a) analyysi kehityksen eroista, heikkouksista ja mahdollisuuksista ottaen huomioon talouden suuntaukset Euroopassa ja maailmanlaajuisesti;
- b) tämän analyysin perusteella valittu strategia, mukaan luetuina temaattiset ja alueelliset painopisteet. Kyseisten painopisteiden on tarvittaessa sisällettävä kaupunkialueiden kestäväan kehitykseen sekä maaseudun ja kalastuksesta riippuvaisten alueiden elinkeinoelämän monipuolistamiseen liittyviä toimia;
- c) luettelo lähentymistavoitetta ja alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitetta koskevista toimenpideohjelmista;
- d) kuvaus siitä, miten lähentymistavoitteen sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen menoilla edistetään kilpailukykyyn edistämistä ja työpaikkojen luomista koskevien Euroopan unionin ensisijaisten tavoitteiden, muun muassa kasvua ja työllisyyttä koskevissa yhdennetyissä suuntaviivoissa (2005—2008) esitettyjen tavoitteiden saavuttamista 9 artiklan 3 kohdan mukaisesti;
- e) kustakin rahastosta myönnettävien varojen ohjeellinen vuotuinen jako ohjelmittain;
- f) ainoastaan lähentymistavoitteen piiriin kuuluvien alueiden osalta:
 - i) toimet, joilla pyritään vahvistamaan jäsenvaltion hallinnollista tehokkuutta;
 - ii) Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta ja Euroopan kalatalousrahastosta saatavat vuotuiset kokonaismäärärahat;

iii) 15 artiklassa tarkoitetun täydentävyysperiaatteen noudattamisen ennakkovarmennusta varten tarvittavat tiedot;

g) jäsenvaltioiden, jotka 5 artiklan 2 kohdan ja 8 artiklan 3 kohdan nojalla voivat saada rahoitusta koheesiorahastosta, osalta tietoja järjestelyistä, joilla varmistetaan yhteensovittaminen toimenpideohjelmien kesken sekä tarvittaessa näiden ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston, Euroopan kalatalousrahaston ja tarvittaessa Euroopan investointipankin rahoitustoimien sekä muiden olemassa olevien rahoitusvälineiden välillä.

5. Kansallinen strateginen viitekehys voi tarvittaessa sisältää lisäksi seuraavat seikat:

- a) menettelyn yhteisön koheesiopolitiikan ja asianomaisen jäsenvaltion asiaa koskevien kansallisten, alakohtaisten ja alueellisten politiikkojen yhteensovittamiseksi;
 - b) muiden kuin 4 kohdan g alakohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden osalta järjestelyt, joilla varmistetaan toimenpideohjelmien keskinäinen sekä niiden ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston, Euroopan kalatalousrahaston tukitoimien, Euroopan investointipankin rahoitustoimien ja muiden olemassa olevien rahoitusvälineiden välinen yhteensovittaminen.
6. Kansalliseen strategiseen viitekehukseen sisältyvissä tiedoissa on otettava huomioon kunkin jäsenvaltion institutionaaliset erityisjärjestelyt.

28 artikla

Laatiminen ja hyväksyminen

1. Jäsenvaltion on laadittava kansallinen strateginen viitekehysensä kuultuaan 11 artiklassa tarkoitettuja asiaankuuluvia kumppaneita sopivimmaksi katsomaansa menettelyä noudattaen ja oman institutionaalisen rakenteensa mukaisesti. Viitekehys laaditaan 1 päivän tammikuuta 2007 ja 31 päivän joulukuuta 2013 väliseksi ajaksi.

Jäsenvaltioiden on yhteisen lähestymistavan varmistamiseksi laadittava kansallinen strateginen viitekehys yhteistyössä komission kanssa.

2. Kunkin jäsenvaltion on toimitettava kansallinen strateginen viitekehysensä komissiolle viiden kuukauden kuluessa siitä, kun koheesiota koskevat yhteisön strategiset suuntaviivat on hyväksytty. Komissio panee merkille kansallisen strategian ja rahastojen tukea varten valitut ensisijaiset alat sekä tekee aiheelliseksi katsomat huomautukset kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona se on vastaanottanut kansallisen viitekehysen.

Jäsenvaltio voi esittää samanaikaisesti sekä kansallisen strategisen viitekehysen että 32 artiklassa tarkoitetut toimenpideohjelmat.

3. Ennen 32 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen toimenpideohjelmien hyväksymistä tai samanaikaisesti niiden hyväksymisen kanssa komissio tekee jäsenvaltiota kuultuaan päätöksen, joka koskee:

- a) 27 artiklan 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettua luetteloa toimenpideohjelmista;
- b) 27 artiklan 4 kohdan e alakohdassa tarkoitettua kustakin rahastosta myönnettävien varojen ohjeellista vuotuista jakoa ohjelmittain; ja
- c) lähentymistavoitteen osalta lisäksi menotasoja, joka takaa 15 artiklassa tarkoitettun täydentävyysperiaatteen noudattamisen, sekä 27 artiklan 4 kohdan f alakohdan i alakohdassa tarkoitettuja suunniteltuja toimia hallinnon tehokkuuden vahvistamiseksi.

III LUKU

Strategiset jatkotoimet

29 artikla

Jäsenvaltioiden strategiset kertomukset

1. Kunkin jäsenvaltion on ensimmäisen kerran vuonna 2007 sisällytettävä kansallisen uudistusohjelman täytäntöönpanoa koskevaan vuotuisen kertomukseensa suppea yhteenveto rahastoista osarahoitusta saavien toimenpideohjelmien vaikutuksesta kansallisen uudistusohjelman täytäntöönpanoon.

2. Jäsenvaltioiden on vuoden 2009 loppuun mennessä ja vuoden 2012 loppuun mennessä toimitettava suppea kertomus, joka sisältää tietoja rahastoista osarahoitusta saavien ohjelmien vaikutuksesta

- a) perustamissopimuksessa vahvistettujen koheesiopolitiikan tavoitteiden täytäntöönpanoon;
- b) rahastoille tässä asetuksessa säädettyjen tehtävien suorittamiseen;
- c) edellä 25 artiklassa tarkoitetuissa koheesiota koskevissa yhteisön strategisissa suuntaviivoissa mainittujen ja 27 artiklassa tarkoitettussa kansallisessa strategisessa viitekehyksessä yksilöityjen painopisteiden täytäntöönpanoon;
- d) kilpailukyvyyn edistämistä ja työpaikkojen luomista koskevan tavoitteen saavuttamiseen sekä edistymiseen kasvua ja työllisyyttä koskevissa yhdennetyissä suuntaviivoissa (2005–2008) esitettyjen tavoitteiden saavuttamisessa 9 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

3. Kukin jäsenvaltio määrittelee 2 kohdassa tarkoitettun kertomuksen sisällön, jonka tarkoituksena on yksilöidä

- a) sosioekonominen tilanne ja kehityssuuntaukset,
- b) sovitun strategian täytäntöönpanoon liittyvät saavutukset, haasteet ja tulevaisuudennäkymät, ja
- c) esimerkkejä hyvistä toimintatavoista.

4. Tässä artiklassa olevat viittaukset kansalliseen uudistusohjelmaan liittyvät kasvun ja työllisyyden yhdennettyihin suuntaviivoihin vuosiksi 2005–2008, ja niitä sovelletaan myös muihin vastaaviin suuntaviivoihin, jotka Eurooppa-neuvosto on määritellyt.

30 artikla

Koheesiopolitiikkaa koskevat komission strategiset kertomukset ja keskustelu

1. Komissio sisällyttää ensimmäisen kerran vuonna 2008 ja sen jälkeen kevään Eurooppa-neuvostolle vuosittain antamaansa vuosikertomukseen yhteenvedon 29 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista jäsenvaltioiden kertomuksista ja erityisesti edistymisestä kilpailukyvyyn edistämistä ja työpaikkojen luomista koskevien Euroopan unionin ensisijaisten tavoitteiden, muun muassa kasvua ja työllisyyttä koskevissa yhdennetyissä suuntaviivoissa (2005–2008) esitettyjen, saavuttamisessa 9 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

2. Komissio laatii vuosina 2010 ja 2013 viimeistään 1 päivänä huhtikuuta strategisen kertomuksen, jossa esitetään yhteenveto 29 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista jäsenvaltioiden kertomuksista. Mainittu kertomus sisällytetään tarvittaessa erityisenä osiona perustamissopimuksen 159 artiklassa tarkoitettuun kertomukseen.

3. Neuvosto tarkastelee 2 kohdassa tarkoitettua strategista kertomusta mahdollisimman pian sen julkaisemisen jälkeen. Se toimitetaan Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaaliskomitealle ja alueiden komitealle, joita kehoitetaan käymään sitä koskeva keskustelu.

31 artikla

Koheesiokertomus

1. Perustamissopimuksen 159 artiklassa tarkoitettussa komission kertomuksessa on oltava erityisesti:

- a) selvitys taloudellisen ja sosiaalisen koheesion edistymisestä, mukaan luettuna alueiden sosioekonominen tilanne ja kehitys sekä yhteisön ensisijaisten tavoitteiden huomioon ottaminen;
- b) selvitys rahastojen, EIP:n ja muiden rahoitusvälineiden asemasta sekä muiden yhteisön ja kansallisten politiikkojen vaikutuksesta saavutettuun edistymiseen.

2. Kertomuksessa on tarvittaessa oltava lisäksi:

- a) ehdotuksia yhteisön toimenpiteiksi ja politiikoiksi, jotka olisi otettava käyttöön taloudellisen ja sosiaalisen koheesion edistämiseksi;
- b) ehdotuksia koheesiota koskeviin yhteisön strategiaan suuntaviivoihin tehtäviksi mukautuksiksi, jotka ovat tarpeen yhteisön politiikan muutosten huomioon ottamiseksi.

III OSASTO

OHJELMATYÖ

I LUKU

Rakennerahastoja ja koheesiorahastoa koskevat yleiset säännökset

32 artikla

Toimenpideohjelmien laatiminen ja hyväksyminen

1. Rahastotoimet toteutetaan jäsenvaltioissa kansallisiin strategisiin viitekehyksiin kuuluvina toimenpideohjelmina. Kunkin toimenpideohjelma kattaa 1 päivän tammikuuta 2007 ja 31 päivän joulukuuta 2013 välisen ajan. Yksi toimenpideohjelma koskee vain yhtä 3 artiklassa tarkoitetuista kolmesta tavoitteesta, jolleivät komissio ja jäsenvaltio muuta sovi.

2. Toimenpideohjelmat laatii jäsenvaltio tai sen nimeämä viranomainen yhteistyössä 10 artiklassa tarkoitettujen kumppanien kanssa.

3. Jäsenvaltio tekee komissiolle toimenpideohjelmaa koskevan ehdotuksen, jonka on sisällettävä kaikki 37 artiklassa tarkoitettujen tekijät, mahdollisimman pian mutta viimeistään viiden kuukauden kuluttua siitä, kun 26 artiklassa tarkoitettujen koheesiota koskevat yhteisön strategiset suuntaviivat on hyväksytty.

4. Komissio tekee ehdotetusta toimenpideohjelmasta arvion määrittääkseen, edistääkö se kansallisen strategisen viitekehyksen päämäärien ja painopisteiden sekä koheesiota koskevien yhteisön strategisten suuntaviivojen mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Jos komissio kahden kuukauden kuluessa toimenpideohjelman vastaanottamisesta katsoo, ettei toimenpideohjelma edistä kansallisen strategisen viitekehyksen tavoitteiden ja koheesiota koskevien yhteisön strategisten suuntaviivojen tavoitteiden saavuttamista, se voi kehottaa jäsenvaltiota toimittamaan kaikki tarvittavat lisätiedot ja tarvittaessa tekemään tarvittavat tarkistukset ehdotettuun ohjelmaan.

5. Komissio hyväksyy kunkin toimenpideohjelman mahdollisimman pian ja viimeistään neljän kuukauden kuluttua siitä, kun jäsenvaltio on virallisesti esittänyt ohjelman, mutta ei ennen 1 päivää tammikuuta 2007.

33 artikla

Toimenpideohjelmien tarkistaminen

1. Toimenpideohjelmaa voidaan tarkastella uudelleen jäsenvaltion tai komission aloitteesta ja yhteisymmärryksessä asianomaisen jäsenvaltion kanssa, ja tarvittaessa niihin voidaan tehdä ohjelman jäljellä olevaa kautta koskevia tarkistuksia yhdessä tai useammassa seuraavista tapauksista:

a) merkittävien sosioekonomisten muutosten vuoksi;

b) yhteisön ensisijaisissa tavoitteissa taikka kansallisissa tai alueellisissa painopisteissä tapahtuneiden merkittävien muutosten ottamiseksi huomioon paremmin tai eri tavalla;

c) 48 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen arvioinnin perusteella; tai

d) täytäntöönpanossa esiintyneiden vaikeuksien vuoksi.

Tarvittaessa toimenpideohjelmaa tarkistetaan 50 ja 51 artiklassa tarkoitettujen varauksien jaon jälkeen.

2. Komissio tekee päätöksen toimenpideohjelman tarkistamisesta mahdollisimman pian mutta viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun jäsenvaltio on esittänyt sitä koskevan virallisen pyynnön.

3. Toimenpideohjelmien tarkistaminen ei edellytä 28 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen komission päätösten tarkistamista.

34 artikla

Rahastojen erityispiirteet

1. Toimenpideohjelmaa rahoitetaan vain yhdestä rahastosta, jollei 3 kohdassa muuta säädetä.

2. EAKR:sta ja ESR:sta voidaan rahoittaa täydentävästi ja enintään kymmeneen prosenttiin asti yhteisön rahoitusosuudesta toimenpideohjelman kunkin toimintalinjan osalta toimia, jotka kuuluvat toisen rahaston toiminta-alaan edellyttäen, että ne ovat tarpeen toimen tyydyttävän täytäntöönpanon kannalta ja liittyvät suoraan siihen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta rahastoista annetuissa erityisasetuksissa säädettyjen poikkeusten soveltamista.

3. Koheesiorahaston tukea saavissa jäsenvaltioissa EAKR ja koheesiorahasto myöntävät yhdessä tukea liikenneinfrastruktuuriin ja ympäristöön liittyviin toimenpideohjelmiin, suurhankkeet mukaan luettuina.

35 artikla

Maantieteellinen toiminta-ala

1. Lähentymistavoitteen nojalla esitetyt toimenpideohjelmat on laadittava tarkoituksenmukaisella maantieteellisellä tasolla, ja vähintään alueellisella NUTS 2 -tasolla.

Lähentymistavoitteen nojalla esitetyt toimenpideohjelmat, joihin koheesiorahasto osallistuu, on laadittava kansallisella tasolla.

2. Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen nojalla esitetyt toimenpideohjelmat on laadittava EAKR:sta rahoitusta saaville alueille alueellisella NUTS 1- tai NUTS 2 -tasolla jäsenvaltion institutionaalisen järjestelmän mukaisesti, jolleivät komissio ja jäsenvaltio muuta sovi. Jäsenvaltion on laadittava toimenpideohjelmat tarkoituksenmukaisella tasolla, jos niitä rahoitetaan ESR:sta.

3. Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen nojalla esitetyt toimenpideohjelmat rajat ylittävää yhteistyötä varten on yleensä laadittava kullekin rajaseudulle tai rajaseuturyhmälle tarkoitukseenmukaisen NUTS 3 -tason ryhmittymisen mukaisesti, eristyksissä olevat alueet mukaan luettuina. Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen nojalla esitetyt toimenpideohjelmat valtioiden välistä yhteistyötä varten on laadittava kunkin valtioiden välisen yhteistyöalueen tasolla. Alueiden välistä yhteistyötä ja kokemusten vaihtoa koskevat ohjelmat koskevat koko yhteisön aluetta.

36 artikla

Euroopan investointipankin ja Euroopan investointirahaston osallistuminen

1. EIP ja Euroopan investointirahasto (EIR) voivat niiden perussäännöissä olevien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti osallistua rahastotoimien ohjelmatyöhön.

2. EIP ja EIR voivat jäsenvaltioiden pyynnöstä osallistua kansallisen strategisen viitekehityksen ja toimenpideohjelmien valmisteluun sekä toimiin, jotka liittyvät hankkeiden, erityisesti suurhankkeiden valmisteluun, rahoituksen järjestämiseen samoin kuin yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuuksiin. Jäsenvaltio voi yhteisymmärryksessä EIP:n ja EIR:n kanssa keskittää myönnettyt lainat jonkin toimenpideohjelman yhteen tai useampaan painopisteeseen erityisesti innovaation ja osamistalouden, inhimillisen pääoman, ympäristön ja perusinfrastruktuurihankkeiden aloilla.

3. Komissio voi kuulla EIP:a ja EIR:a ennen 27 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun päätöksen tekemistä ja toimenpideohjelmien hyväksymistä. Kuuleminen koskee erityisesti toimenpideohjelmaa, joissa on ohjeellinen luettelo suurhankkeista, tai ohjelmia, jotka painopisteidensä puolesta soveltuvat lainojen ja muunlaisen markkinalähtöisen rahoituksen käyttöön.

4. Komissio voi, jos se pitää tätä tarpeellisenä suurhankkeiden arvioimiseksi, pyytää EIP:a tarkastelemaan asianomaisten hankkeiden teknistä laatua sekä taloudellista ja rahoituksellista elinkelpoisuutta erityisesti käyttöön otettavien tai kehitettävien rahoitusjärjestelyjen osalta.

5. Komissio voi tämän artiklan säännösten täytäntöönpanon yhteydessä myöntää rahoitusta EIP:lle tai EIR:lle.

II LUKU

Ohjelmatyön sisältö

1 jakso

Toimenpideohjelmat

37 artikla

Lähentymistavoitetta sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitetta koskevat toimenpideohjelmat

1. Lähentymistavoitteeseen sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteeseen liittyviin toimenpideohjelmien on sisällettävä:

- a) selvitys tukikelpoisen alueen tai alan vahvuuksista ja heikkouksista sekä sen perusteella valittu strategia;
- b) valittujen painopisteiden perustelut ottaen huomioon koheesiota koskevat yhteisön strategiset suuntaviivat, kansallinen strateginen viitekehys sekä 48 artiklassa tarkoitettu ennakoarvioinnista odotetut tulokset;
- c) tiedot toimintalinjoista ja niiden erityistavoitteet. Tavoitteet on ilmoitettava määrällisinä käyttäen rajallista määrää tuotosta ja tuloksia mittaavia indikaattoreita suhteellisuusperiaate huomioon ottaen. Indikaattoreilla on voitava mitata edistymistä lähtötilanteeseen verrattuna ja toimintalinjojen tavoitteiden saavuttamista;
- d) tiedoksi rahastoista toimenpideohjelmaan suunnatun rahoitusosuuden ohjelman mukaisen käytön ohjeellinen jakautuminen menoluokittain komission 103 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti hyväksymien tätä asetusta koskevien täytäntöönpanosääntöjen mukaisesti;
- e) rahoitus suunnitelma, jossa on seuraavat kaksi taulukkoa:
 - i) taulukko, joka sisältää 52, 53 ja 54 artiklan mukaisesti kunkin rahaston rahoitusosuuteen varattujen kokonaismäärärahojen vuosikohtaisen jaon. Rahoitus suunnitelmassa on ilmoitettava rakennerahastojen vuosittaisen kokonaisrahoitusosuuden sisällä erikseen ne määrärahat, jotka osoitetaan siirtymäkauden tukea saaville alueille. Rahastojen vuotuisen kokonaisrahoitusosuuden on oltava sovellettavien rahoituskehysten mukainen, ja siinä on otettava huomioon liitteessä II olevassa 6 kohdassa säädetty asteittainen väheneminen;
 - ii) taulukko, jossa täsmennetään yhteisön rahoitusosuuden kokonaismäärärahat ja vastaava kansallinen rahoitus sekä rahastojen tukiosuudet koko ohjelmakauden, toimenpideohjelman ja kunkin toimintalinjan osalta. Mikäli kansallinen rahoitus koostuu 53 artiklan mukaisesti julkisesta ja yksityisestä rahoituksesta, taulukossa esitetään rahoituksen ohjeellinen jakautuminen julkisten ja yksityisten osuuksien kesken. Mikäli kansallinen rahoitus koostuu 53 artiklan mukaisesti julkisista määrärahoista, taulukossa ilmoitetaan kansallisen julkisen rahoitusosuuden määrä. Taulukossa on annettava tiedoksi EIP:n ja muiden olemassa olevien rahoitusvälineiden rahoitusosuudet;
- f) tarvittaessa täydentävyys Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta ja Euroopan kalatalousrahastosta rahoitettuihin toimenpiteisiin nähden;

g) toimenpideohjelmaa koskevat täytäntöönpanosäännökset, joihin sisältyvät seuraavat tiedot:

i) jäsenvaltion nimeämät viranomaiset, joita tarkoitetaan 59 artiklassa tai, jos jäsenvaltio käyttää hyväkseen 74 artiklassa säädettyä vaihtoehtoa, 74 artiklassa säädettyjen sääntöjen mukaisesti nimetyt muut elimet ja noudatettavat menettelyt;

ii) kuvaus seuranta- ja arviointijärjestelmistä;

iii) tiedot toimivaltaisesta elimestä, joka ottaa vastaan komission suorittamat maksut, ja yhdestä tai useammasta elimestä, joka vastaa maksujen suorittamisesta tuensaajille;

iv) rahoitusvirtojen käyttöönottoa ja liikkeitä koskevien menettelyjen määrittely niiden avoimuuden varmistamiseksi;

v) toimet, joilla pyritään varmistamaan 69 artiklassa tarkoitettu toimenpideohjelmasta tiedottaminen ja sen julkisuus;

vi) kuvaus menettelyistä, joista komissio ja jäsenvaltio ovat sopineet keskenään sähköistä tietojenvaihtoa varten tässä asetuksessa säädettyjen maksatusta, seurantaa ja arviointia koskevien vaatimusten täyttämiseksi;

h) ohjeellinen luettelo 39 artiklassa tarkoitetuista suurhankkeista, joita on tarkoitus esittää komission hyväksyttäväksi ohjelmakauden aikana.

2. EAKR:sta ja koheesiorahastosta yhteisesti rahoitettavien liikenteen ja ympäristön alan toimenpideohjelmien on sisällettävä erityiset toimintalinjat kummallekin rahastolle ja sitoumukset rahastokohtaisesti eriteltynä.

3. Kussakin alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen mukaisessa toimenpideohjelmassa on oltava perustelu temaattiselle, maantieteelliselle ja rahoitukselliselle painopisteisiin keskittämiseksi asetuksen N:o 1080/2006 5 artiklan ja asetuksen (EY) N:o 1081/2006 4 artiklan mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EY) N:o 1080/2006 5 artiklan toisen kohdan soveltamista.

4. EAKR:sta rahoitettaviin toimenpideohjelmiin on lähentymistavoitteen sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen lisäksi sisällyttävä seuraavat tiedot:

a) tarvittaessa tiedot siitä, miten kaupunkialueiden kestävä kehitys otetaan huomioon;

b) syrjäisimmillä alueilla toteutettaviin toimenpideohjelmiin sisältyvät erityiset toimintalinjat, jotka koskevat liitteessä II olevassa 20 kohdassa tarkoitetun lisämäärärahan perusteella rahoitettavia toimenpiteitä.

5. Toimenpideohjelmiin, joita koskee yksi tai useampi liitteessä II olevissa lisäsäännöksissä tarkoitetuista erityismäärärahoista, on sisällyttävä tietoja menettelyistä, joiden mukaisesti nämä erityismäärärahat jaetaan ja joiden avulla niitä valvotaan.

6. EAKR:sta rahoitetut toimenpideohjelmat voivat jäsenvaltion aloitteesta sisältää lähentymistavoitteen sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen osalta myös seuraavat:

a) luettelo kaupunkeihin liittyvien kysymysten käsittelemistä varten valituista kaupungeista ja menettelyt toimivallan siirrostä kaupunkiviranomaisille, mahdollisesti yleiskattavan tuen avulla;

b) alueiden välistä yhteistyötä koskevat toimet, jotka toteutetaan vähintään yhden muun jäsenvaltion alueellisen tai paikallisviranomaisten kanssa.

7. Jäsenvaltion aloitteesta voidaan ESR:sta rahoitettaviin toimenpideohjelmiin sisällyttää lähentymistavoitteen sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen osalta myös horisontaalinen lähestymistapa tai erityinen toimintalinja sellaisille alueiden välisille ja valtioiden välisille toimille, joiden toteuttamiseen osallistuu kansallisia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia vähintään yhdestä muusta jäsenvaltiosta.

38 artikla

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitetta koskevat toimenpideohjelmat

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen nojalla toteutettavien toimenpideohjelmien ohjelmatyötä koskevat erityissäännöt on vahvistettu asetuksessa (EY) N:o 1080/2006.

2 jakso

Suurhankkeet

39 artikla

Sisältö

EAKR:sta ja koheesiorahastosta voidaan rahoittaa toimenpideohjelman osana menoja, jotka liittyvät toimeen, johon sisältyy täsmällisen taloudellisen tai teknisen tehtävän suorittamiseksi tarkoitettu yhtenäinen työ-, toimi- tai palvelukokonaisuus, jolla on selvästi määritetyt tavoitteet ja jonka kokonaiskustannukset ovat ympäristöalalla yli 25 miljoonaa euroa ja muilla aloilla yli 50 miljoonaa euroa, jäljempänä 'suurhanke'.

40 artikla

Komissiolle toimitettavat tiedot

Jäsenvaltion tai hallintoviranomaisen on toimitettava komissiolle seuraavat suurhankkeita koskevat tiedot:

a) täytäntöönpanosta vastaavaa elintä koskevat tiedot;

b) investointityyppi ja sen kuvaus, kokonaismäärärahat ja sijainti;

c) toteutettavuustutkimusten tulokset;

- d) hankkeen toteuttamisaikataulu ja, jos kyseisen toimen täytäntöönpanokauden odotetaan olevan ohjelmakautta pidemmän, vaiheet, joita varten yhteisön osarahoitusta haetaan ohjelmakaudella 2007—2013;
- e) kustannus-hyötyanalyysi, myös riskinarviointi, sekä arvioitu vaikutus kyseiseen alaan ja jäsenvaltion ja/tai alueen ja, mahdollisuuksien mukaan asiaankuuluvissa tapauksissa, myös muiden yhteisön alueiden sosioekonomiseen tilanteeseen;
- f) ympäristövaikutusten arviointi;
- g) julkisen rahoitusosuuden perustelut;
- h) rahoitusuunnitelma, jossa eritellään suunnitellut kokonaismäärärahat sekä rahastojen, EIP:n, EIR:n ja kaikkien muiden yhteisön rahoitusvälineiden suunniteltu rahoitusosuus sekä EAKR:n tai koheesiorahaston rahoitusosuutta koskeva ohjeellinen vuotuinen suunnitelma suurhankkeen osalta.

Komissio antaa 103 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti edellä e alakohdan mukaisen kustannus-hyötyanalyysin suorittamisessa käytettävää menettelyä koskevat ohjeelliset suuntaviivat.

41 artikla

Komission päätös

1. Komissio arvioi suurhankkeen 40 artiklassa tarkoitettujen seikkojen perusteella ja tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita, myös EIP:a, kuullen; se arvioi myös suurhankkeen yhdenmukaisuuden toimenpideohjelman toimintalinjojen kanssa, sen osuuden kyseisten toimintalinjojen tavoitteiden saavuttamisessa sekä johdonmukaisuuden muiden yhteisön politiikkojen kanssa.
2. Komissio tekee päätöksen mahdollisimman pian mutta viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun jäsenvaltio tai hallintoviranomainen on toimittanut tiedot suurhankkeesta, edellyttäen, että tiedot on toimitettu 40 artiklan mukaisesti. Päätöksessä määritellään fyysinen kohde, rahoitusmäärä, johon toimintalinjan osarahoitussuhdetta sovelletaan, ja EAKR:n tai koheesiorahaston rahoitusosuutta koskeva vuotuinen suunnitelma.
3. Jos komissio päättää olla osallistumatta suurhankkeen rahoitukseen rahastoista, se ilmoittaa perustelunsa jäsenvaltioille 2 kohdassa säädettyjen määräajan ja muiden asiaa koskevien edellytysten mukaisesti.

3 jakso

Yleiskattava tuki

42 artikla

Yleiset määräykset

1. Jäsenvaltio tai hallintoviranomainen voi antaa toimenpideohjelman osan hallinnon ja täytäntöönpanon yhdelle tai

useammalle jäsenvaltion tai hallintoviranomaisen nimeämälle välittävälle elimelle, kuten paikallisviranomaiselle, alueelliselle kehittämiselimelle tai valtioista riippumattomalle järjestölle jäsenvaltion tai hallintoviranomaisen ja mainitun elimen välillä tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Tällainen toimivallan siirto ei rajoita hallintoviranomaisen ja jäsenvaltioiden taloudellista vastuuta.

2. Yleiskattavan tuen hallinnoinnista vastaavan välittävän elimen on osoitettava vakavaraisuutensa ja kyseistä alaa koskeva sekä hallinnollinen ja varainhoitoa koskeva pätevyytensä. Välittävän elimen on yleensä oltava toimenpideohjelman kohdealueelle tai -alueille sijoittautunut tai siellä edustettu silloin, kun se nimetään.

43 artikla

Täytäntöönpanosäännöt

Edellä 42 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettussa sopimuksessa on täsmennettävä erityisesti seuraavat seikat:

- a) yleiskattavalla tuella katettavien toimien tyypit;
- b) tuensaajien valintaperusteet;
- c) rahastojen tukitasot ja tukea koskevat säännöt, myös mahdollisesti saatavien korkojen käyttö;
- d) jäljempänä 59 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua yleiskattavan tuen seurantaa, arviointia ja varainhoidon valvontaa koskevat järjestelyt hallintoviranomaisen osalta, myös järjestelyt aiheettomasti maksettujen määrrien takaisinperimiseksi ja tilinpäätöksen esittäminen;
- e) tarvittaessa rahoitusvakuuden tai vastaavan järjestelyn käyttö, jollei jäsenvaltio tai hallintoviranomainen anna tällaista vakuutta kunkin jäsenvaltion institutionaalisten järjestelyjen mukaisesti.

4 jakso

Rahoitusjärjestelyt

44 artikla

Rahoitusjärjestelyjä koskevat välineet

Rakennerahastoista voidaan rahoittaa toimenpideohjelman osana sellaiseen toimeen liittyviä menoja, johon sisältyy määrärahoja, joilla tuetaan rahoitusjärjestelyjä koskevia välineitä, joilla tuetaan yrityksiä, ensisijaisesti pieniä ja keskisuuria yrityksiä, ja jotka voivat olla riskipääoma-, takuu- ja lainarahastoja, tai tuetaan kaupunkialueiden kehitysrahastoja eli rahastoja, joiden varoja sijoitetaan julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuushankkeisiin ja muihin hankkeisiin, jotka sisältyvät kaupunkialueiden kestävä kehityksen yhdenmukaiseen suunnitelmaan.

Kun tällaiset toimet järjestetään holding-tyyppisten rahastojen avulla eli käyttäen rahastoja, joiden varoja on tarkoitus sijoittaa useisiin riskipääoma-, laina- ja takuurahastoihin ja kaupunki-alueiden kehitysrahastoihin, jäsenvaltio tai hallintoviranomainen toteuttaa rahoituksen soveltamalla yhtä tai useampaa seuraavista menettelytavoista:

- a) tehdään julkisia hankintoja koskeva sopimus noudattaen voimassa olevaa julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntöä;
- b) muissa tapauksissa, kun sopimus ei ole julkisia hankintoja koskevassa lainsäädännössä tarkoitettu julkisia palveluhankintoja koskeva sopimus, myönnetään tukea, joka määritellään tässä yhteydessä lahjoituksen muodossa annettavana suorana rahoitusosuutena
- i) EIP:lle tai EIR:lle; tai
- ii) rahoituslaitokselle ilman tarjouspyyntöä, jos tämä tapahtuu sellaisen kansallisen lain nojalla, joka on perustamissopimuksen mukainen.

Komissio vahvistaa tätä artiklaa koskevat täytäntöönpanosäännöt 103 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

5 jakso

Tekninen tuki

45 artikla

Komission aloitteesta annettava tekninen tuki

1. Rahastot voivat komission aloitteesta ja/tai puolesta ja enintään 0,25 prosentin osuudella vuotuisista kokonaismäärärahoistaan rahoittaa tämän asetuksen täytäntöönpanoon tarvittavia valmistelua, seuranta, hallinnollista ja teknistä tukea, arviointia, tarkastuksia ja valvontaa koskevia toimenpiteitä.

Näihin toimiin sisältyvät erityisesti seuraavat:

- a) hankkeiden valmisteluun ja arviointiin myönnettävä tuki, myös EIP:n kanssa rahoituksena tai tarvittaessa muina yhteistyömuotoina;
- b) tutkimukset, jotka liittyvät koheesiota koskevien yhteisön strategisten suuntaviivojen, komission koheesiopolitiikkaa koskevan kertomuksen ja kolmen vuoden välein julkaistavan koheesiokertomuksen laatimiseen;
- c) arvioinnit, asiantuntijaraportit, tilastot ja selvitykset, myös sellaiset, jotka koskevat rahastojen toimintaa yleisesti; tarvittaessa EIP tai EIR voi toteuttaa nämä rahoituksen tai muiden yhteistyömuotojen avulla;
- d) kumppaneita, rahastojen tuensaajia ja suurta yleisöä koskevat toimenpiteet, myös tiedotustoimenpiteet;

e) toimenpiteet tietojen levittämiseksi, verkottumisen kehittämiseksi, tietoisuuden lisäämiseksi sekä yhteistyön ja kokemusten vaihdon edistämiseksi koko yhteisön alueella;

f) hallinnoinnissa, seurannassa, valvonnassa ja arvioinnissa käytettävien sähköisten tietojärjestelmien käyttöönotto, toiminta ja keskinäiset yhteydet;

g) arviointimenetelmien parantaminen ja alan käytäntöjä koskeva tietojen vaihto.

2. Komissio tekee tämän artiklan 1 kohdassa luetelluista toimien tyypeistä 103 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen päätöksen, kun EAKR:n tai koheesiorahaston rahoitusosuutta suunnitellaan.

3. Komissio tekee tämän artiklan 1 kohdassa luetelluista toimien tyypeistä 103 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen päätöksen kuultuaan 104 artiklassa tarkoitettua komiteaa, kun ESR:n rahoitusosuutta suunnitellaan.

46 artikla

Jäsenvaltioiden aloitteesta annettava tekninen tuki

1. Rahastoista voidaan jäsenvaltioiden aloitteesta rahoittaa toimenpideohjelmien mukaisia toimia, jotka liittyvät valmisteluun, hallinnointiin, seurantaan, arviointiin, tiedotukseen ja valvontaan, sekä toimia, joilla parannetaan rahastojen täytäntöönpanoa koskevia hallinnollisia valmiuksia. Tuen enimmäismäärä on:

- a) neljä prosenttia lähentymistavoitteelle sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteelle myönnetystä kokonaismäärästä;
- b) kuusi prosenttia Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteelle myönnetystä kokonaismäärästä.

2. Teknisen tuen toimet on toteutettava 1 kohdassa vahvistettuja enimmäismääriä noudattaen kunkin kolmen tavoitteen osalta periaatteessa osana kutakin toimenpideohjelmaa. Tällaiset toimet voidaan kuitenkin täydentävyyden pohjalta toteuttaa osittain ja 1 kohdassa vahvistettuja teknisen tuen enimmäismääriä noudattaen erityisenä toimenpideohjelmana.

3. Jos jäsenvaltio päättää toteuttaa teknisen tuen toimia kunkin toimenpideohjelman puitteissa teknisen tuen menojen kokonaismäärä kunkin toimenpideohjelman osalta ei saa ylittää 1 kohdassa vahvistettuja enimmäismääriä.

Jos teknisen tuen toimet kuitenkin toteutetaan erityisenä toimenpideohjelmana kyseisen erityisohjelman puitteissa annetun teknisen tuen menojen kokonaismäärä ei tässä tapauksessa saa johtaa siihen, että tekniseen tukeen myönnettyjen varojen yhteismäärä ylittää 1 kohdassa vahvistetut enimmäismäärät.

IV OSASTO

TEHOKKUUS

I LUKU

Arviointi

47 artikla

Yleiset säännökset

1. Arviointien tavoitteena on parantaa rahastojen antaman tuen sekä toimenpideohjelmien strategian ja täytäntöönpanon laatua, tehokkuutta ja yhdenmukaisuutta kyseisten jäsenvaltioiden ja alueiden erityisiin rakenteellisten ongelmien osalta, ottaen huomioon kestävän kehityksen tavoitteen sekä ympäristövaikutuksia ja strategista ympäristöarviointia koskevan yhteisön lainsäädännön.

2. Arvioinnit voivat olla luonteeltaan strategiaa, jotta voidaan tarkastella ohjelman tai ohjelmakokonaisuuden kehitystä yhteisön tai kansallisiin ensisijaisiin tavoitteisiin nähden, tai toiminnallisia, jotta voidaan tukea toimintaohjelman seurantaan. Arviointeja tehdään ennen ohjelmakauden alkamista, sen aikana ja sen päätyttyä.

3. Arvioinnit on toteutettava tapauksen mukaan joko jäsenvaltion tai komission vastuulla 13 artiklassa säädettyä suhteellisuusperiaatetta noudattaen.

Arvioinnit on annettava sellaisten sisäisten tai ulkoisten asiantuntijoiden tai elinten tehtäväksi, jotka ovat 59 artiklan b ja c alakohdassa tarkoitettuja viranomaisista riippumattomia. Tulokset on julkaistava asiakirjojen julkisuutta koskevien sääntöjen mukaisesti

4. Arvioinnit rahoitetaan teknisen tuen määrärahoista.

5. Komissio antaa arviointimenetelmiä koskevat ohjeelliset suuntaviivat, laatuvaatimukset mukaan luettuina, 103 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

48 artikla

Jäsenvaltioiden tehtävät

1. Jäsenvaltioiden on annettava käyttöön arviointien toteuttamiseksi tarvittavat resurssit, järjestettävä tarvittavien tietojen tuottaminen ja kerääminen sekä hyödynnettävä seurantajärjestelmällä tuotettuja erityyppisiä tietoja.

Ne voivat myös laatia tarvittaessa lähentymistavoitteen puitteissa ja 13 artiklassa säädettyä suhteellisuusperiaatetta noudattaen arviointisuunnitelman, jossa esitetään ohjeellisesti arvioin-

titoimet, jotka jäsenvaltio aikoo toteuttaa täytäntöönpanon eri vaiheissa.

2. Jäsenvaltioiden on arvioitava ennakolta kaikki lähentymistavoitteen toimenpideohjelmat. Ottaen huomioon 13 artiklassa säädetyn suhteellisuusperiaatteen jäsenvaltiot voivat perustelluissa tapauksissa komission ja jäsenvaltioiden välisen sopimuksen mukaisesti suorittaa yhteisen ennakoarvioinnin, joka koskee useampia toimenpideohjelmia.

Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen osalta jäsenvaltioiden on tehtävä joko kaikki toimenpideohjelmat kattava ennakoarviointi taikka kutakin rahastoa koskeva arviointi, kutakin toimintalinjaa koskeva arviointi tai kutakin toimenpideohjelmaa koskeva arviointi.

Alueellinen yhteistyö -tavoitteen osalta jäsenvaltioiden on tehtävä yhdessä joko kunkin yksittäisen toimenpideohjelman tai useamman toimenpideohjelman kattava ennakoarviointi.

Ennakoarvioinnit on tehtävä ohjelma-asiakirjojen laatimisesta vastaavan viranomaisen vastuulla.

Ennakoarviointien tavoitteena on optimoida toimenpideohjelmaa koskevien talousarviomäärärahojen jako ja parantaa ohjelmatyön laatua. Niissä on määriteltävä ja arvioitava eroavuudet, jälkeenjääneisyys ja kehitysmahdollisuudet, asetetut tavoitteet, odotetut tulokset, määrälliset tavoitteet, tarvittaessa aluetta varten ehdotetun strategian johdonmukaisuus, yhteisön antama lisäarvo, missä määrin yhteisön ensisijaiset tavoitteet on otettu huomioon, aikaisemmista ohjelmista saadut kokemukset sekä täytäntöönpanoa, seuranta, arviointia ja varainhoitoa koskevien menettelyjen laatu.

3. Jäsenvaltioiden on ohjelmakauden aikana tehtävä toimenpideohjelmien seurantaan liittyviä arviointeja erityisesti, jos tämä seuranta osoittaa merkittävää etääntymistä alun perin asetetuista tavoitteista tai jos toimenpideohjelmiin on ehdotettu 33 artiklassa tarkoitettuja tarkistuksia. Tulokset on toimitettava toimenpideohjelman seurantakomitealle ja komissiolle.

49 artikla

Komission tehtävät

1. Komissio voi tehdä strategisia arviointeja.

2. Komissio voi tehdä omasta aloitteestaan ja yhteistyössä kyseisen jäsenvaltion kanssa toimenpideohjelmien seurantaan liittyviä arviointeja, jos ohjelmien seuranta osoittaa merkittävää etääntymistä alun perin asetetuista tavoitteista. Tulokset toimitetaan toimenpideohjelman seurantakomitealle.

3. Komissio tekee kutakin tavoitetta koskevan jälkiarvioinnin tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltion ja hallintoviranomaisten kanssa.

Jälkiarviointi kattaa kaikki kutakin tavoitetta koskevat toimenpideohjelmat, ja siinä tarkastellaan resurssien käyttöastetta, rahaston ohjelmityön vaikuttavuutta ja tehokkuutta sekä sosioekonomisia vaikutuksia.

Se suoritetaan kunkin tavoitteen osalta ja sen tarkoituksena on tehdä päätelmät taloudellista ja sosiaalista koheesiota koskevaa politiikkaa varten.

Siinä eritellään tekijät, jotka vaikuttivat toimenpideohjelman täytäntöönpanon onnistumiseen tai epäonnistumiseen, ja hyvät toimintatavat.

Jälkiarviointi on suoritettava loppuun 31 päivään joulukuuta 2015 mennessä.

II LUKU

Varaukset

50 artikla

Kansallinen suoritusvaraus

1. Jäsenvaltio voi omasta aloitteestaan päättää perustaa lähentymistavoitetta tai alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitetta tai molempia tavoitteita varten kansallisen suoritusvarauksen, jonka suuruus on kolme prosenttia jäsenvaltion kullekin tavoitteelle myöntämistä kokonaismäärärahoista.

2. Jos jäsenvaltio on päättänyt perustaa tällaisen varauksen, sen on arvioitava 30 päivään kesäkuuta 2011 mennessä toimenpideohjelmiensa suoritustasoa kunkin tavoitteen osalta.

3. Komissio myöntää viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2011 kunkin asianomaisen jäsenvaltion ehdotuksesta ja kyseistä jäsenvaltiota kuullen kansallisen suoritusvarauksen.

51 artikla

Kansallinen varaus ennakoimattomia menoja varten

Jäsenvaltio voi omasta aloitteestaan varata yhden prosentin rakennerahastojen vuotuisesta rahoitusosuudesta lähentymistavoitteen osalta ja kolme prosenttia rakennerahastojen vuotuisesta rahoitusosuudesta alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen osalta taloudellisista ja sosiaalisista uudelleenjärjestelyistä tai kaupan avautumisen seurauksista aiheutuvista kriiseistä johtuvien odottamattomien paikallisten tai alakohtaisten menojen kattamiseen.

Jäsenvaltio voi myöntää varauksen kunkin tavoitteen osalta tietyille kansalliselle ohjelmalle tai toimenpideohjelmien puitteissa suoritettavana.

V OSASTO

RAHASTOJEN RAHOITUSOSUUDET

I LUKU

Rahastojen rahoitustuki

52 artikla

Rahoitusosuuden mukauttaminen

Rahastojen rahoitusosuutta voidaan mukauttaa seuraavien seikkojen perusteella:

- erityisongelmien, varsinkin taloudellisten, sosiaalisten tai alueellisten erityisongelmien vakavuus;
- kunkin toimintalinjan merkittävyys koheesiota koskevissa yhteisön strategisissa suuntaviivoissa vahvistettuihin yhteisön ensisijaisiin tavoitteisiin sekä kansallisiin ja alueellisiin painopisteisiin nähden;
- ympäristön suojelu ja parantaminen erityisesti ennalta varautumisen periaatetta sekä ennalta ehkäisevien toimien toteuttamisen periaatetta samoin kuin saastuttaja maksaa -periaatetta noudattaen;
- kyseisillä aloilla erityisesti yksityisen ja julkisen sektorin kumppanuuden perusteella käyttöön otetun yksityisen rahoituksen osuus;
- edellä 37 artiklan 6 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen alueiden välisen yhteistyön sisällyttäminen lähentymistavoitteeseen sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteeseen;
- alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen osalta se, miten seuraavan määritelmän mukaiset maantieteellisestä tai luonnonhaitasta kärsivät alueet ovat avun piirissä:
 - koheesiorahaston tukea saavat saarijäsenvaltiot ja muut saaret lukuun ottamatta saaria, joilla sijaitsee jäsenvaltion pääkaupunki tai joilla on kiinteät yhteydet mantereeseen;
 - jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä määritellyt vuoristoalueet;
 - harvaan asutut (alle 50 asukasta neliökilometriä kohden) ja erittäin harvaan asutut (alle 8 asukasta neliökilometriä kohden) alueet;
 - yhteisön ulkorajan 30 päivänä huhtikuuta 2004 muodostaneet alueet, ja jotka mainittua päivää seuraavana päivänä lakkasivat olemasta tällaisia alueita.

53 artikla

Rahastojen rahoitusosuus

1. Rahastojen rahoitusosuus toimenpideohjelmien tasolla lasketaan

a) joko tukikelpoisten kokonaiskustannusten perusteella julkis- ja yksityisrahoitteiset osuudet mukaan lukien;

b) tai tukikelpoisten julkisten kustannusten perusteella.

2. Rahastojen rahoitusosuuksiin sovelletaan lähentymistavoitteen sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen nojalla toteutettavien toimenpideohjelmien tasolla liitteessä III asetettuja enimmäismääriä.

3. Sellaisten Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen nojalla toteutettavien toimenpideohjelmien osalta, joiden osallistujista vähintään yksi kuuluu sellaiseen jäsenvaltioon, jonka keskimääräinen asukaskohtainen BKT vuosina 2001–2003 oli alle 85 prosenttia EU-25:n keskiarvosta kyseisenä jaksona, EAKR:n rahoitusosuus saa olla korkeintaan 85 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista. Kaikkien muiden toimenpideohjelmien osalta EAKR:n rahoitusosuus saa olla korkeintaan 75 prosenttia EAKR:sta osarahoitettavista tukikelpoisista kustannuksista.

4. Rahastojen rahoitusosuuteen ei toimintalinjatasolla sovelleta 3 kohdassa ja liitteessä III asetettuja enimmäismääriä. Sellainen kuitenkin vahvistetaan sen varmistamiseksi, että rahastojen rahoitusosuuden enimmäismääriä ja toimenpideohjelman tasolla vahvistettuja rahastokohtaisen osuuden enimmäistasoja noudatetaan.

5. Niiden toimenpideohjelmien osalta, joiden osarahoituksesta huolehtivat yhdessä:

- a) EAKR ja koheesiorahasto; tai
- b) EAKR ja/tai koheesiorahasto liitteessä II säädettyä syrjäisimpien alueiden lisärahoitusta myöntämällä,

toimenpideohjelman hyväksymisestä tehtävässä päätöksessä on vahvistettava rahoitusosuuden enimmäistaso ja -määrä erikseen kunkin rahaston ja kunkin määrärahan osalta.

6. Toimenpideohjelman hyväksymisestä tehtävässä komission päätöksessä on vahvistettava kullekin toimenpideohjelmalle ja kullekin toimintalinjalle myönnetyn rahoitusosuuden rahastokohtainen enimmäistaso ja -määrä. Päätöksessä on ilmoitettava erikseen ne määrärahat, jotka osoitetaan siirtymäkauden tukea saaville alueille.

54 artikla

Muut säännökset

1. Kutakin toimintalinjaa koskevan rahastojen rahoitusosuuden on oltava vähintään 20 prosenttia tukikelpoisista julkisista kustannuksista.

2. Komission aloitteesta tai komission puolesta toteutettavat teknisen tuen toimenpiteet voidaan rahoittaa täysimääräisesti.

3. Jäljempänä 56 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tukikelpoisuuskauden aikana:

- a) yhtä toimintalinjaa voidaan tukea kerrallaan ainoastaan yhdestä rahastosta ja yhden tavoitteen osalta;
- b) yhtä tointa voidaan tukea kerrallaan yhdestä rahastosta ainoastaan yhden toimenpideohjelman osana;
- c) tointa voidaan tukea rahastosta korkeintaan julkisia kokonaiskustannuksia vastaavalla määrällä.

4. Toimenpideohjelmien osana perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettuna valtion tukena yrityksille myönnetyn julkisen tuen osalta on noudatettava valtiontukea koskevia enimmäismääriä.

5. Rahastoista osarahoitettuihin menoihin ei voida antaa tukea muista yhteisön rahoitusvälineistä.

II LUKU

Tuloja tuottavat hankkeet

55 artikla

Tuloja tuottavat hankkeet

1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan tuloja tuottavalla hankkeella mitä tahansa tointa, johon sisältyy infrastruktuuri-investointi, jonka käytöstä syntyy välittömiä sen käyttäjien maksettavaksi tulevia maksuja, tai mitä tahansa tointa, johon liittyy kiinteistöjen/maapohjan tai rakennusten myynti tai vuokraaminen tai muu palvelujen suorittaminen maksua vastaan.

2. Tuloja tuottavien hankkeiden tukikelpoiset kustannukset eivät saa ylittää investointikustannusten käypää arvoa vähennettynä investoinnista saatujen nettotulojen käyväällä arvolla tietyn viitekauden aikana seuraavien osalta:

- a) infrastruktuuri-investoinnit, tai
- b) muut hankkeet, joiden tulojen objektiivinen ennakolta arviointi on mahdollista.

Jos kaikki investointikustannukset eivät ole tukikelpoisia osarahoitusta varten, nettotulot jaetaan investointikustannusten tukikelpoisten ja muiden kuin tukikelpoisten osien suhteessa.

Hallintoviranomaisen on otettava laskelmassa huomioon kyseiselle investointiluokalle soveltuva viitekausi, hankeluokka, kyseisestä investointiluokasta yleensä odotettava kannattavuus, saastuttaja maksaa -periaatteen soveltaminen sekä tarvittaessa kyseisen jäsenvaltion suhteelliseen vaurauteen liittyvät tasapuoletuuskäsitteet.

3. Jos tulojen objektiivinen ennakkoarviointi ei ole mahdollista, viiden vuoden kuluessa toimen päättymisestä saadut tulot on vähennettävä komissiolle ilmoitetuista menoista. Todentamishallintoviranomainen tekee vähennyksen viimeistään toimenpideohjelman osittaisen tai lopullisen sulkemisen yhteydessä. Loppumaksua koskevaa hakemusta oikaistaan vastaavasti.

4. Jos enintään kolmen vuoden kuluttua toimenpideohjelman päättymisestä todetaan, että toimi on tuottanut tuloja, joita ei ole otettu huomioon 2 ja 3 kohdan perusteella, nämä tulot on palautettava Euroopan unionin yleiseen talousarvioon rahastojen rahoitusosuutta vastaavasti.

5. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön asianomaisiin määriin nähden oikeasuhteisia menettelyjä sellaisten tulojen valvomiseksi, jotka saadaan hankkeista, joiden kokonaiskustannukset ovat alle 200 000 euroa. Tämä ei kuitenkaan rajoita jäsenvaltioille 70 artiklan 1 kohdassa asetettuja velvoitteita.

6. Tämä artikla ei koske hankkeita, joihin sovelletaan perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettuja valtiontukia koskevia sääntöjä.

III LUKU

Menojen tukikelpoisuus

56 artikla

Menojen tukikelpoisuus

1. Menoihin voidaan myöntää, myös suurhankkeiden osalta, rahastojen rahoitusosuutta, jos ne on tosiasiallisesti maksettu sen päivän, jona toimenpideohjelma esitetään komissiolle, tai 1 päivän tammikuuta 2007, sen mukaan, kumpi on aiempi, ja 31 päivän joulukuuta 2015 välisenä aikana. Toimet eivät saa päättyä ennen tukikelpoisuuden alkamispäivää.

2. Edellä 1 kohdasta poiketen luontaisuuritukset, poistokustannukset ja yleiskustannukset voidaan käsitellä tuensaajien toimien täytäntöönpanossa maksamina menoina seuraavin edellytyksin:

- a) jäljempänä 4 kohdan mukaisesti vahvistetuissa tukikelpoisuussäännöissä säädetään tällaiset menot tukikelpoisiksi,
- b) menojen määrästä on näyttöarvoltaan laskuihin rinnastettavat kirjanpitositteet,
- c) luontaisuuritusten osalta rahastoista maksettava osarahoitus ei ylitä tukikelpoisten menojen kokonaismäärää tällaisten suoritusten arvo pois luettuna.

3. Menoihin voidaan myöntää rahastojen rahoitusosuutta ainoastaan, jos ne ovat aiheutuneet kyseisen toimenpideohjelman hallintoviranomaisen päättämistä tai sen vastuulla päätetyistä toimista seurantakomitean vahvistamien perusteiden mukaisesti.

Uudet menot, jotka aiheutuvat 33 artiklassa tarkoitettusta toimenpideohjelman tarkistamisesta, ovat tukikelpoisia siitä päivästä, jona toimenpideohjelman tarkistamista koskeva pyyntö on toimitettu komissiolle.

4. Menojen tukikelpoisuussäännöt säädetään kansallisella tasolla, ottaen huomioon kustakin rahastosta annetussa asetuksessa säädetyt poikkeukset. Niitä sovelletaan kaikkiin toimenpideohjelman osana ilmoitettuihin menoihin.

5. Tämä artikla ei rajoita 45 artiklassa tarkoitettuja menoja.

IV LUKU

Toimien pysyvyys

57 artikla

Toimien pysyvyys

1. Jäsenvaltion tai hallintoviranomaisen on varmistettava, että toimi saa rahaston rahoitusosuutta ainoastaan, jos kyseiseen toimeen ei kohdistu viiden vuoden kuluessa toimen päättymisestä, tai niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat käyttäneet mahdollisuutta lyhentää tätä määräaikaan investoinnin tai pk-yritysten luomien työpaikkojen ylläpitämiseksi, kolmen vuoden kuluessa toimen päättymisestä sellaisia huomattavia muutoksia, jotka

a) vaikuttavat sen luonteeseen tai täytäntöönpanon edellytyksiin tai hyödyttävät aiheettomasti jotakin yritystä tai julkista yhteisöä, ja

b) johtuvat infrastruktuurin omistussuhteissa tapahtuneista muutoksista tai tuotantotoiminnan lopettamisesta.

2. Jäsenvaltion ja hallintoviranomaisen on ilmoitettava komissiolle 67 artiklassa tarkoitettua täytäntöönpanoa koskevassa vuosikertomuksessa kaikista 1 kohdassa tarkoitetuista muutoksista. Komissio ilmoittaa muutoksista muille jäsenvaltioille.

3. Aiheettomasti maksetut määrät on perittävä takaisin 98–102 artiklan mukaisesti.

4. Jäsenvaltioiden ja komission on varmistettava, ettei yrityksille, joilta tukea peritään tai on peritty takaisin 3 artiklan mukaisesti tuotantotoiminnan siirtämisen vuoksi jäsenvaltion sisällä tai toiseen jäsenvaltioon, myönnetä rahastoista rahoitusosuutta.

VI OSASTO

HALLINNOINTI, SEURANTA JA VALVONTA

I LUKU

Hallinto- ja valvontajärjestelmät

58 artikla

Hallinto- ja valvontajärjestelmien yleiset periaatteet

Jäsenvaltioiden perustamissa toimenpideohjelmien hallinto- ja valvontajärjestelmissä on oltava seuraavat säännökset:

- a) hallinnoinnista ja valvonnasta vastaavien asianomaisten elinten tehtävien määrittely samoin kuin tehtävien jako kunkin elimen sisällä;

- b) tehtävien erottamista koskevan periaatteen noudattaminen kyseisten elinten välillä ja kunkin elimen sisällä;
- c) menettelyt toimenpideohjelman puitteissa ilmoitettujen menojen oikeellisuuden ja asianmukaisuuden varmistamiseksi;
- d) luotettavat sähköiset tietojärjestelmät kirjanpitoa, seurantaa ja tilinpäätösraportointia varten;
- e) raportointi- ja seurantajärjestelmä, jos vastuuelin siirtää tehtävien suorittamisen toiselle elimelle;
- f) järjestelyt järjestelmän toiminnan tarkastamiseksi;
- g) järjestelmät ja menettelyt asianmukaisen jäljitysketjun turvaamiseksi;
- h) väärinkäytöksiä ja aiheettomasti maksettujen summien takaisinperintää koskevat raportointi- ja seurantamenettelyt.

59 artikla

Viranomaisten nimeäminen

1. Jäsenvaltion on nimettävä kullekin toimenpideohjelmalle seuraavat viranomaiset:
 - a) hallintoviranomainen: jäsenvaltion toimenpideohjelman hallinnointia varten nimeämä kansallinen, alueellinen tai paikallinen viranomainen taikka julkinen tai yksityinen elin;
 - b) todentamisviranomainen: jäsenvaltion nimeämä kansallinen, alueellinen tai paikallinen viranomainen tai elin, joka todentaa menoilmoitukset ja maksupyynnot ennen niiden lähettämistä komissiolle;
 - c) tarkastusviranomainen: jäsenvaltion kutakin toimenpideohjelmasta varten nimeämä kansallinen, alueellinen tai paikallinen viranomainen tai elin, jonka on oltava hallinto- ja todentamisviranomaisesta toiminnallisesti riippumaton ja jonka tehtävänä on tarkastaa hallinto- ja valvontajärjestelmän toiminnan tosiasiallinen tehokkuus.

Sama viranomainen voidaan nimetä useampaa kuin yhtä toimenpideohjelmasta varten.

2. Jäsenvaltio voi nimetä yhden tai useamman välittävän elimen, joka suorittaa jotkut tai kaikki hallinto- tai todentamisviranomaisen tehtävät kyseisen viranomaisen vastuulla.

3. Jäsenvaltion on vahvistettava säännöt, jotka koskevat sen suhteita 1 kohdassa tarkoitettuihin viranomaisiin sekä niiden suhteita komissioon.

Jäsenvaltion on vahvistettava 1 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten keskinäisiä suhteita koskevat säännökset, ja näiden viranomaisten on hoidettava tehtävänsä täysin kyseisen jäsenvaltion institutionaalisten, oikeudellisten ja rahoitusta koskevien

järjestelmien mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän asetuksen soveltamista.

4. Jollei 58 artiklan b alakohdan säännöksistä muuta johdu, jotkut tai kaikki 1 kohdassa tarkoitetuista viranomaisista voivat olla osa samaa elintä.

5. Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmien hallinnointia ja valvontaa koskevat erityissäännöt vahvistetaan asetuksessa (EY) N:o 1080/2006.

6. Komissio vahvistaa 60, 61 ja 62 artiklaa koskevat täytäntöönpanosäännöt 103 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

60 artikla

Hallintoviranomaisen tehtävät

Hallintoviranomainen vastaa toimenpideohjelman hallinnoinnista ja täytäntöönpanosta moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen ja sen tehtävänä on erityisesti:

- a) varmistaa, että rahoitettavat toimet valitaan toimenpideohjelman sovellettavien perusteiden mukaisesti ja että toimet ovat koko niiden täytäntöönpanoajan niitä koskevien yhteisön ja kansallisten sääntöjen mukaiset;
- b) tarkastaa osarahoitettujen tuotteiden ja palvelujen toimituksen ja varmistaa, että toimien osalta tuensaajien ilmoittamat menot ovat todella aiheutuneet ja että ne ovat yhteisön ja kansallisten sääntöjen mukaiset; yksittäisten toimien paikan päällä suoritettavia tarkastuksia voidaan tehdä otantaperiaatteella noudattaen yksityiskohtaisia sääntöjä, jotka komissio hyväksyy 103 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna menettelyn mukaisesti.
- c) varmistaa, että käytössä on sähköinen tietojärjestelmä toimenpideohjelman kutakin toimea koskevan kirjanpitoaineiston tallentamiseksi ja säilyttämiseksi sekä että varainhoitoa, seurantaa, tarkastamista ja arviointia varten tarvittavat täytäntöönpanoa koskevat tiedot kerätään;
- d) varmistaa, että toimen täytäntöönpanoon osallistuvilla tuensaajilla ja muilla elimillä on käytössään joko erillinen kirjanpitojärjestelmä tai soveltuva kirjanpitokoodi kaikille toimeen liittyville tapahtumille, sanotun kuitenkaan rajoittamatta kansallisten kirjanpitosääntöjen soveltamista;
- e) varmistaa, että 48 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpideohjelmien arvioinnit tehdään 47 artiklan mukaisesti;
- f) ottaa käyttöön menettelyt, joilla varmistetaan, että kaikki menot ja tarkastuksia koskevat asiakirjat, joita tarvitaan asianmukaisen jäljitysketjun turvaamiseksi, säilytetään 90 artiklan vaatimusten mukaisesti;

- g) varmistaa, että todentamisviranomaisen saa kaikki todentamista varten tarvittavat tiedot menoja koskevista menettelyistä ja tarkastuksista;
- h) ohjaa seurantakomitean työtä ja toimittaa seurantakomitealle asiakirjat, joita tarvitaan toimenpideohjelman täytäntöönpanon laadun seurantaa varten ohjelman erityistavoitteet huomioon ottaen;
- i) laatii täytäntöönpanoa koskevat vuosikertomukset ja loppukertomukset ja toimittaa ne komissiolle sen jälkeen, kun seurantakomitea on ne hyväksynyt;
- j) varmistaa, että 69 artiklassa säädettyjä tiedottamista ja julkisuutta koskevia vaatimuksia noudatetaan;
- k) toimittaa komissiolle tiedot, joita tämä tarvitsee suurhankkeiden arvioinnissa.

61 artikla

Todentamisviranomaisen tehtävät

Toimenpideohjelman todentamisviranomaisen tehtävänä on erityisesti:

- a) laatia todennetut menoilmoitukset ja maksupyyntöjä sekä toimittaa ne komissiolle;
- b) todentaa, että
 - i) menoilmoitus on todenmukainen sekä laadittu luotettavan kirjanpitojärjestelmän ja todennettavissa olevien tositteiden perusteella;
 - ii) ilmoitetut menot ovat yhteisön ja kansallisten sääntöjen mukaiset ja aiheutuneet toimenpideohjelmaan sovellettavien perusteiden mukaisesti rahoitettaviksi valituista toimista, jotka ovat yhteisön ja kansallisten sääntöjen mukaiset;
- c) varmistaa, että se on saanut hallintoviranomaiselta todentamista varten tarvitsemansa tiedot menoilmoituksiin sisältyviä menoja koskevista menettelyistä ja tarkastuksista;
- d) ottaa todentamisessa huomioon kaikkien tarkastusviranomaisen tekemien tai sen vastuulla tehtyjen tarkastusten tulokset;
- e) säilyttää komissiolle ilmoitettuja menoja koskeva kirjanpitoaineisto sähköisessä muodossa;
- f) pitää kirjaa takaisin perittävistä määristä ja määristä, jotka on palautettu johonkin toimeen tarkoitetun rahoitusosuuden täysimääräisen tai osittaisen peruuttamisen johdosta. Takaisin perityt määrät palautetaan Euroopan unionin yleiseen talousarvioon ennen toimenpideohjelman päättymistä vähentämällä ne seuraavasta menoilmoituksesta.

62 artikla

Tarkastusviranomaisen tehtävät

1. Toimenpideohjelman tarkastusviranomaisen tehtävänä on erityisesti:

- a) varmistaa, että toimenpideohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmän tehokkaan toiminnan varmistamiseksi tehdään tarkastuksia;
- b) varmistaa, että ilmoitettujen menojen tarkastamiseksi tehdään toimia koskevia tarkastuksia tarkoituksenmukaisen otannan pohjalta;
- c) esittää komissiolle yhdeksän kuukauden kuluessa toimenpideohjelman hyväksymisestä a ja b alakohdassa tarkoitettuja tarkastuksia suorittavat elimet kattavan tarkastusstrategian, käytettävän menetelmän, toimiin kohdistuvia tarkastuksia koskevan otantamenettelyn sekä alustavan tarkastussuunnitelman sen varmistamiseksi, että tärkeimmät elimet tarkastetaan ja että tarkastukset jakautuvat tasaisesti koko ohjelmakaudelle.

Kun useampaan toimenpideohjelmaan sovelletaan yhteistä järjestelmää, voidaan esittää yksi tarkastusstrategia;

- d) viimeistään kunkin vuoden joulukuun 31 päivänä vuodesta 2008 vuoteen 2015:

- i) toimittaa komissiolle vuotuisen tarkastuskertomuksen, jossa esitetään toimenpideohjelmaan kyseisen vuoden kesäkuun 30 päivänä päättyvän 12 kuukauden jakson aikana tarkastusstrategian mukaisesti kohdistettujen tarkastusten havainnot ja havaitut puutteet ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmissä. Ensimmäinen kertomus, joka on esitettävä viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2008, kattaa 1 päivästä tammikuuta 2007 30 päivään kesäkuuta 2008 ulottuvan kauden. Tiedot, jotka koskevat 1 päivän heinäkuuta 2015 jälkeen tehtyjä tarkastuksia, on sisällytettävä e alakohdassa tarkoitettuun ohjelman päättyessä annettavaan ilmoitukseen liitettävään lopulliseen tarkastuskertomukseen;
- ii) antaa vastuullaan tehtyjen tarkastusten pohjalta lausunnon siitä, onko hallinto- ja valvontajärjestelmän toimivuus tehokasta siten, että se antaa komissiolle kohtuullisen varmuuden esitettyjen menoilmoitusten oikeellisuudesta ja näin ollen kohtuullisen varmuuden ilmoituksen perustana olevien tapahtumien laillisuudesta ja säännönmukaisuudesta;
- iii) antaa tarvittaessa 88 artiklan nojalla toimenpideohjelman osittaisesta sulkemisesta ilmoituksen, jossa arvioidaan asianomaisten menojen laillisuus ja säännönmukaisuus.

Jos yhteistä järjestelmää sovelletaan useampaan toimenpideohjelmaan, i alakohdassa tarkoitettuja tietoja voidaan koota yhteen kertomukseen sekä ii alakohdan mukaisesti annettu lausunto ja iii alakohdan mukaisesti annettu ilmoitus voivat kattaa kaikki kyseiset toimenpideohjelmat.

- e) antaa komissiolle 31 päivään maaliskuuta 2017 mennessä toimenpideohjelman sulkemista koskevan ilmoituksen, jossa arvioidaan loppuerän maksupyyntöjen oikeellisuus sekä lopullisen menoilmoituksen, johon on liitetty lopullinen tarkastuskertomus, perustana olevien tapahtumien laillisuus ja säännönmukaisuus.

2. Tarkastusviranomaisen on huolehdittava siitä, että tarkastustyössä otetaan huomioon kansainvälisesti tunnustetut tilintarkastusstandardit.

3. Jos 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua tarkastusta suorittaa jokin muu elin kuin tarkastusviranomainen, tarkastusviranomaisen on huolehdittava siitä, että elimet ovat vaadittavalla tavalla toiminnallisesti riippumattomia.

4. Komissio toimittaa 1 kohdan c alakohdan mukaisesti esitettyä tarkastusstrategiaa koskevat huomautuksensa viimeistään kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun se on vastaanottanut mainitun strategian. Jollei huomautuksia esitetä tuona aikana, strategia katsotaan hyväksytyksi.

II LUKU

Seuranta

63 artikla

Seurantakomitea

1. Jäsenvaltion on perustettava kutakin toimenpideohjelmaa varten seurantakomitea yhteisymmärryksessä hallintoviranomaisen kanssa kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona toimenpideohjelman hyväksymisestä tehty päätös on annettu tiedoksi jäsenvaltiolle. Yksi seurantakomitea voidaan perustaa useita toimenpideohjelmaa varten.

2. Kukin seurantakomitea laatii työjärjestyksensä noudattaen asianomaisen jäsenvaltion institutionaalisia, oikeudellisia ja taloudellisia puitteita ja vahvistaa sen yhteisymmärryksessä hallintoviranomaisen kanssa voidakseen suorittaa tämän asetuksen mukaiset tehtävänsä.

64 artikla

Kokoonpano

1. Seurantakomitean puheenjohtajana toimii jäsenvaltion tai hallintoviranomaisen edustaja.

Jäsenvaltio päättää komitean kokoonpanosta yhteisymmärryksessä hallintoviranomaisen kanssa.

2. Komission edustaja osallistuu omasta aloitteestaan tai seurantakomitean pyynnöstä seurantakomitean työhön neuvonantajana ominaisuudessa. EIP:n ja EIR:n edustaja voi osallistua seurantakomitean työhön neuvonantajana ominaisuudessa niiden toimenpideohjelmien osalta, joiden rahoitukseen EIP tai EIR osallistuvat.

65 artikla

Tehtävät

Seurantakomitean on varmistettava toimenpideohjelman täytäntöönpanon tehokkuus ja laatu seuraavasti:

a) sen on tutkittava ja hyväksyttävä rahoitettavien toimien valintaperusteet kuuden kuukauden kuluessa toimenpideoh-

jelman hyväksymisestä sekä hyväksyttävä tarvittaessa valintaperusteiden tarkistukset ohjelmatyön tarpeiden mukaan;

b) sen on tarkasteltava säännöllisesti toimenpideohjelman erityistavoitteiden saavuttamisessa tapahtunutta edistystä hallintoviranomaisen sille toimittamien asiakirjojen perusteella;

c) sen on tarkasteltava täytäntöönpanon tuloksia, erityisesti kullekin toimintalinjalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja 48 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja yksittäisiä arviointoja;

d) sen on tutkittava 67 artiklassa tarkoitettua täytäntöönpanoa koskevat vuosikertomukset ja loppukertomukset sekä hyväksyttävä ne;

e) sille on annettava tiedoksi vuotuinen tarkastuskertomus tai kyseistä toimenpideohjelmaa koskeva kertomuksen osa ja kaikki komission kertomuksen tai sen osan tutkittuaan tekemät asiaa koskevat huomautukset;

f) se voi ehdottaa hallintoviranomaiselle mitä tahansa toimenpideohjelman tarkistusta tai tarkastelua, joka voi mahdollistaa 3 artiklassa tarkoitettujen rahastojen tavoitteiden saavuttamisen taikka parantaa ohjelman hallinnointia tai varainhoitoa.

g) sen on tutkittava kaikki ehdotukset rahastojen rahoitusosuutta koskevan komission päätöksen sisällön muuttamiseksi ja annettava päätös niiden hyväksymisestä.

66 artikla

Seurantajärjestelyt

1. Hallintoviranomaisen ja seurantakomitean on varmistettava toimenpideohjelman täytäntöönpanon laatu.

2. Hallintoviranomaisen ja seurantakomitean on toteutettava seuranta rahoitusta koskevien indikaattorien sekä toimenpideohjelmassa määriteltujen ja 37 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen indikaattorien perusteella.

Tilastot jaotellaan sukupuolen ja loppukäyttäjänä olevien yritysten koon mukaan, jos se on tukitoimen luonteen perusteella mahdollista.

3. Tätä varten suoritettava komission ja jäsenvaltioiden välinen tietojen vaihto toteutetaan sähköisesti noudattaen tämän asetuksen täytäntöönpanosääntöjä, jotka komissio vahvistaa 103 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä mukaisesti.

67 artikla

Täytäntöönpanoa koskeva vuosikertomus ja loppukertomus

1. Hallintoviranomaisen on toimitettava toimenpideohjelman täytäntöönpanoa koskeva vuosikertomus komissiolle ensimmäisen kerran vuonna 2008 ja tämän jälkeen vuosittain viimeistään 30 päivänä kesäkuuta sekä loppukertomus viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2017.

2. Jotta toimenpideohjelman täytäntöönpanosta saataisiin selkeä käsitys, 1 kohdassa tarkoitetuissa kertomuksissa on oltava seuraavat tiedot:

a) toimenpideohjelman ja toimintalinjojen täytäntöönpanossa saavutettu edistys suhteessa niiden todennettavissa oleviin erityisiin tavoitteisiin ilmaistuna määrällisesti aina, kun ne on mahdollista näin ilmaista, käyttäen 37 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja indikaattoreita toimintalinjatasolla;

b) toimenpideohjelman rahoituksen toteutuminen, jonka yhteydessä eritellään yksityiskohtaisesti kunkin toimintalinjan osalta:

i) hallintoviranomaiselle toimitettuihin maksuhakemuksiin sisällytetyt tuensaajan maksamat menot ja vastaava julkisen rahoitusosuus;

ii) komissiolta saatujen maksujen kokonaismäärä sekä 66 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua rahoitusta koskevat indikaattorit määrällisesti ilmaistuna; ja

iii) maksujen suorittamisesta tuensaajille vastaavan elimen maksamat menot;

rahoituksen toteutuminen siirtymäkauden tukea saavilla alueilla esitetään kunkin toimenpideohjelman osalta tarvittaessa erikseen;

c) ainoastaan tiedoksi rahoitusosuuden ohjeellinen jakautuminen menoluokittain komission 103 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyn mukaisesti hyväksymien yksityiskohdainten täytäntöönpanosääntöjen mukaisesti;

d) hallintoviranomaisen tai seurantakomitean täytäntöönpanon laadun ja tehokkuuden varmistamiseksi toteuttamat toimet, erityisesti seuraavat:

i) seuranta ja arviointia koskevat toimenpiteet, tietojenkeruumenetelmät mukaan luettuina;

ii) yhteenveto kaikista toimenpideohjelman täytäntöönpanossa kohdatuista merkittävistä ongelmista ja toteutetuista toimenpiteistä, tarvittaessa 68 artiklan 2 kohdan perusteella tehtyjen huomautusten vuoksi toteutettuja toimenpiteitä mukaan luettuina;

iii) teknisen tuen käyttö;

e) toimenpiteet toimenpideohjelmaa koskevien tietojen antamiseksi ja niiden julkistamiseksi;

f) tiedot yhteisön lainsäädännön noudattamiseen liittyvistä merkittävistä ongelmista, joita on ilmennyt toimenpideohjelman täytäntöönpanossa, ja niiden korjaamiseksi toteutetuista toimenpiteistä;

g) tarvittaessa suurhankkeiden edistymisen ja rahoitus;

h) hallintoviranomaiselle tai muulle julkiselle viranomaiselle toimenpideohjelman täytäntöönpanon aikana 98 artiklan

2 kohdassa tarkoitetun peruuttamisen vuoksi palautetun tuen käyttö.

i) selvitys tapauksista, joissa on havaittu 57 artiklassa tarkoitettu huomattava muutos;

Komissiolle toimitettavien tietojen määrän on oltava oikeassa suhteessa kyseisen toimenpideohjelman menojen kokonaismäärään. Nämä tiedot voidaan soveltuviin tapauksiin toimittaa tiivistetyssä muodossa.

Edellä d, g, h ja i alakohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse toimittaa, jos aiempaan kertomukseen nähden ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja kertomuksia pidetään hyväksyttävänä, jos ne sisältävät kaikki 2 kohdassa luetellut asiaankuuluvat tiedot. Komissio ilmoittaa jäsenvaltiolle kymmenen työpäivän kuluessa kertomuksen vastaanottamispestä, onko vuosikertomus hyväksyttävissä.

4. Komissio ilmoittaa jäsenvaltiolle näkemyksensä hallintoviranomaisen sille toimittaman täytäntöönpanoa koskevan hyväksyttävän vuosikertomuksen sisällöstä kahden kuukauden kuluessa kertomuksen vastaanottamisesta. Toimenpideohjelman loppukertomuksen osalta määräaika on enintään viisi kuukautta hyväksyttävän kertomuksen vastaanottamisesta. Jos komissio ei vastaa säädetyssä määräajassa, kertomuksen katsotaan tulleen hyväksytyksi.

68 artikla

Ohjelmien vuotuinen tarkastelu

1. Täytäntöönpanon parantamiseksi komissio ja hallintoviranomainen tarkastelevat vuosittain toimenpideohjelman täytäntöönpanossa saavutettua edistystä, edellisen vuoden aikana saavutettuja keskeisiä tuloksia, rahoituksen toteutumista ja muita tekijöitä sen jälkeen, kun 67 artiklassa tarkoitettu täytäntöönpanoa koskeva vuosikertomus on toimitettu.

Myös 62 artiklan 1 kohdan e alakohdan i alakohdassa tarkoitettussa viimeisessä vuotuisessa tarkastuskertomuksessa esille tuotuja hallinto- ja valvontajärjestelmän toimintaa koskevia seikkoja voidaan tarkastella.

2. Komissio voi esittää 1 kohdassa tarkoitettua tarkastelua perusteella huomautuksia jäsenvaltiolle ja hallintoviranomaiselle, joiden on ilmoitettava niistä seurantakomitealle. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle, mitä toimia on toteutettu huomautusten johdosta.

3. Kun ohjelmakaudella 2000–2006 myönnettyjä tukia koskevat jälkiarvioinnit ovat käytettävissä, kokonaistuloksia voidaan tarkastella seuraavan vuositarastelun yhteydessä.

III LUKU

71 artikla

Tiedottaminen ja julkistaminen

69 artikla

Tiedottaminen ja julkistaminen

1. Jäsenvaltioiden ja toimenpideohjelman hallintoviranomaisen on huolehdittava toimia ja osarahoitettuja ohjelmia koskevien tietojen toimittamisesta ja niiden julkistamisesta. Tiedot on osoitettava Euroopan unionin kansalaisille ja tuensaa-jille tavoitteena korostaa yhteisön roolia ja varmistaa rahastojen tukitoiminnan avoimuus.

Komissio hyväksyy tämän artiklan soveltamista koskevat säännöt 103 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

2. Toimenpideohjelman hallintoviranomainen vastaa julkistamisesta noudattaen tämän asetuksen soveltamista koskevia sääntöjä, jotka komissio hyväksyy 103 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

IV LUKU

Jäsenvaltioiden ja komission tehtävät

1 jakso

Jäsenvaltioiden tehtävät

70 artikla

Hallinto ja valvonta

1. Jäsenvaltiot vastaavat toimenpideohjelmien hallinnosta ja valvonnasta erityisesti seuraavin toimenpitein:

- a) varmistamalla, että toimenpideohjelmien hallinto- ja valvontajärjestelmät perustetaan 58–62 artiklan mukaisesti ja että ne toimivat tehokkaasti,
- b) estämällä, toteamalla ja oikaisemalla väärinkäytökset sekä perimällä takaisin aiheettomasti maksetut määrät ja tarvittaessa perimällä viivästyskorkoa. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava niistä tapauksista komissiolle ja tiedotettava komissiolle hallinnollisten ja oikeudellisten menettelyjen etenemisestä.

2. Jos tuensaa-jalle aiheettomasti maksettua määriä ei saada perittyä takaisin, jäsenvaltio vastaa menetettyjen määrien korvaamisesta Euroopan unionin yleiseen talousarvioon, jos voidaan todeta, että aiheutunut menetys on johtunut jäsenvaltion virheestä tai laiminlyönnistä.

3. Komissio hyväksyy 1 ja 2 kohdan soveltamista koskevat säännöt 103 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

Hallinto- ja valvontajärjestelmien perustaminen

1. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle ennen ensimmäisen välimaksupyynnön esittämistä tai viimeistään 12 kuukauden kuluessa kunkin toimenpideohjelman hyväksymisestä järjestelmien kuvaus, joka koskee erityisesti seuraavien organisaatiota ja menettelyjä:

- a) hallinto- ja todentamisviranomaiset ja välittävät elimet,
- b) tarkastusviranomainen ja kaikki muut sen vastuulla tarkastuksia tekevät elimet.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun kuvaukseen on liitettävä kertomus, jossa esitetään perustettuja järjestelmiä koskevan arvioinnin tulokset ja annetaan lausunto siitä, ovatko ne 58–62 artiklan mukaiset. Jos lausunnossa on varauksia, kertomuksessa on esitettävä puutteiden vakavuus ja, jos puutteet eivät koske koko ohjelmaa, kyseessä oleva yksi tai useampi toimintalinja. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle toteutettavista oikaisutoimenpiteistä ja niiden toteuttamisen aikataulu sekä sen jälkeen annettava vahvistus siitä, että toimenpiteet on toteutettu ja että vastaavat varaukset on poistettu.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu kertomus katsotaan hyväksytyksi ja ensimmäinen välimaksu suoritetaan seuraavissa tilanteissa:

- a) kahden kuukauden kuluessa kertomuksen vastaanottamisesta, jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu lausunto ei sisällä varauksia ja jos komissio ei ole esittänyt huomautuksia;
- b) jos lausunnossa on varauksia, sen jälkeen kun komissiolle on annettu vahvistus siitä, että järjestelmien keskeisiä osia koskevat oikaisutoimenpiteet on toteutettu ja että vastaavat varaukset on poistettu, ja jos komissio ei esitä huomautuksia kahden kuukauden kuluessa vahvistamisesta.

Jos varaukset koskevat ainoastaan yhtä toimintalinjaa, ensimmäinen välimaksu suoritetaan niiden toimenpideohjelman toimintalinjojen osalta, joihin ei ole varauksia.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettua kertomusta ja lausunnon laatii tarkastusviranomainen tai hallinto- ja todentamisviranomaisista toiminnallisesti riippumaton julkinen tai yksityinen elin, joka ottaa toiminnassaan huomioon kansainvälisesti tunnustetut tarkastusstandardit.

4. Jos yhteistä järjestelmää sovelletaan useampiin toimenpideohjelmiin, yhteisen järjestelmän kuvaus voidaan ilmoittaa 1 kohdan mukaisesti siten, että mukana on yhteinen kertomus ja lausunto 2 kohdan mukaisesti.

5. Komissio hyväksyy 1–4 kohdan soveltamista koskevat säännöt 103 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

2 jakso

Komission tehtävät

72 artikla

Komission tehtävät

1. Komissio varmistaa 71 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen, että jäsenvaltiot ovat perustaneet 58—62 artiklan mukaiset hallinto- ja valvontajärjestelmät ja, vuotuisten valvontakertomusten ja tarkastusviranomaisen vuosittaisen lausunnon ja omien tarkastustensa perusteella, että järjestelmät toimivat tehokkaasti toimenpideohjelmien täytäntöönpanokausien ajan.

2. Komission virkamiehet tai komission valtuuttamat edustajat voivat suorittaa hallinto- ja valvontajärjestelmien tehokkaan toiminnan tarkastamiseksi vähintään 10 työpäivän varoitusajalla, lukuun ottamatta kiireellisiä tapauksia, paikan päällä tehtäviä tarkastuksia, joihin voi kuulua toimenpideohjelmiin sisältyviä toimia koskevia tarkastuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden suorittamia tarkastuksia. Jäsenvaltion virkamiehet tai valtuutetut edustajat voivat osallistua näihin tarkastuksiin. Komissio hyväksyy tarkastusten aikana kerättyjen tietojen käyttöä koskevat tämän asetuksen soveltamissäännöt, 103 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

Komission virkamiehillä tai komission valtuuttamilla edustajilla, joilla on asianmukainen toimivalta suorittaa paikan päällä tehtäviä tarkastuksia, on oltava mahdollisuus tutustua tilikirjoihin ja kaikkiin muihin rahastosta rahoitettaviin menoihin liittyviin asiakirjoihin, myös asiakirjoihin ja niihin metatietoihin, jotka on laadittu tai joita on saatu tai joita säilytetään sähköisessä muodossa.

Edellä mainitut tarkastusvaltuudet eivät vaikuta niiden kansallisten säännösten soveltamiseen, joiden mukaan tietyt toimet kuuluvat ainoastaan kansallisessa lainsäädännössä nimenomaisesti nimetyille virkamiehille. Komission valtuuttamat edustajat eivät esimerkiksi saa osallistua yksityisissä tiloissa suoritettaviin käynteihin tai jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaiseen epäiltyjen viralliseen kuulusteluun. Tällä tavoin hankittujen tietojen on kuitenkin oltava heidän saatavillaan.

3. Komissio voi vaatia jäsenvaltiota suorittamaan paikan päällä tehtävän tarkastuksen järjestelmien tehokkaan toiminnan tai yhden tai useamman tapahtuman oikeellisuuden tarkastamiseksi. Komission virkamiehet tai valtuutetut edustajat voivat osallistua näihin tarkastuksiin.

73 artikla

Yhteistyö jäsenvaltioiden tarkastusviranomaisten kanssa

1. Komissio tekee yhteistyötä toimenpideohjelmien tarkastusviranomaisten kanssa niiden tarkastussuunnitelmien ja tarkastusmenetelmien keskinäiseksi yhteensovittamiseksi ja vaihtaa viipymättä tietoja hallinto- ja valvontajärjestelmien

tarkastusten tuloksista resurssien parhaan mahdollisen käytön varmistamiseksi ja aiheettoman päällekkäisen työn välttämiseksi.

Tämän yhteistyön helpottamiseksi tapauksissa, joissa jäsenvaltio nimeää useita tarkastusviranomaisia, jäsenvaltio voi nimetä yhteensovittamisesta vastaavan elimen.

Komissio ja tarkastusviranomaiset sekä yhteensovittamisesta vastaava elin, jos sellainen on nimetty, tapaavat säännöllisesti vähintään kerran vuodessa, jolleivät ne muuta sovi, tutkiakseen yhdessä 62 artiklan mukaisesti esitettyä vuotuista valvontakertomusta ja lausuntoa ja vaihtaakseen näkemyksiä muista toimenpideohjelmien hallinnoinnin ja valvonnan parantamiseen liittyvistä kysymyksistä.

2. Omaa tarkastusstrategiaansa määritellään komissio erittelee toimenpideohjelmat, joiden osalta 71 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua järjestelmän vaatimustenmukaisuutta koskeva lausunto on varaukseton tai joiden osalta varaukset on peruttu oikaisutoimenpiteiden toteuttamisen vuoksi, joiden osalta tarkastusviranomaisen tarkastusstrategia on tyydyttävä ja joiden osalta on saatu komission ja jäsenvaltion tekemien tarkastusten tulosten perusteella kohtuullinen varmuus siitä, että hallinto- ja valvontajärjestelmät toimivat tehokkaasti.

3. Mainittujen ohjelmien osalta komissio voi päättää, että se voi luottaa järjestelmien tehokkaan toiminnan osalta pääasiassa 62 artiklan 1 kohdan d alakohdan ii alakohdassa tarkoitettuun lausuntoon ja että se suorittaa paikan päällä tehtäviä tarkastuksia vain, jos on sellaisiin järjestelmän puutteisiin viittaavaa näyttöä, jotka vaikuttavat komissiolle todennettuihin menoihin sellaisena vuonna, jota varten on toimitettu 62 artiklan 1 kohdan d alakohdan ii alakohdan mukainen lausunto, joka ei sisällä kyseisiä puutteita koskevia varauksia.

Jos komissio tekee tällaisen päätöksen, se ilmoittaa siitä kyseiselle jäsenvaltiolle. Jos on olemassa puutteisiin viittaavaa näyttöä, komissio voi vaatia jäsenvaltiota tekemään tarkastuksia 72 artiklan 3 kohdan mukaisesti tai tehdä omia tarkastuksiaan 72 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

3 jakso

Toimenpideohjelmien valvonnan suhteellisuus

74 artikla

Suhteutetut valvontajärjestelyt

1. Niiden toimenpideohjelmien osalta, joissa tukikelpoisten julkisten menojen kokonaismäärä ei ylitä 750:ta miljoonaa euroa ja joissa yhteisön osarahoituksen taso ei ole yli 40 prosenttia julkisten menojen kokonaismäärästä:

a) tarkastusviranomaisen ei tarvitse esittää komissiolle 62 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaista tarkastusstrategiaa;

- b) jos 71 artiklan 2 kohdan mukaiseen järjestelmän vaatimustenmukaisuutta koskevaan lausuntoon ei sisälly varauksia tai jos varaukset on poistettu oikaisu-toimenpiteiden seurauksena, komissio voi päättää, että se voi luottaa järjestelmien tehokkaan toiminnan osalta pääasiallisesti 62 artiklan 1 kohdan d alakohdan ii alakohdassa tarkoitettuun lausuntoon ja että se suorittaa omia paikan päällä tehtäviä tarkastuksiaan vain, jos on sellaisiin järjestelmän puutteisiin viittaavaa näyttöä, jotka vaikuttavat komissiolle todennettuihin menoihin sellaisena vuonna, jota varten on toimitettu 62 artiklan 1 kohdan d alakohdan ii alakohdan mukainen lausunto, joka ei sisällä kyseisiä puutteita.

Jos komissio tekee tällaisen päätöksen, se ilmoittaa siitä kyseiselle jäsenvaltiolle. Jos on puutteisiin viittaavaa näyttöä, se voi vaatia jäsenvaltiota tekemään tarkastuksia 72 artiklan 3 kohdan mukaisesti tai toteuttaa omia tarkastuksiaan 72 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

2. Lisäksi jäsenvaltio voi 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpideohjelmien osalta käyttää mahdollisuutta perustaa kansallisten sääntöjen mukaisesti elimet ja menettelyt seuraavien tehtävien toteuttamiseksi:

- a) hallintoviranomaisen tehtävät, jotka koskevat osarahoitettujen tuotteiden ja palvelujen sekä 60 artiklan b alakohdan mukaisesti ilmoitettujen menojen tarkastamista;
- b) todentamisviranomaisen 61 artiklan mukaiset tehtävät; ja
- c) tarkastusviranomaisen 62 artiklan mukaiset tehtävät.

Jos jäsenvaltio käyttää tätä mahdollisuutta, sen ei tarvitse nimetä todentamisviranomaista ja tarkastusviranomaista 59 artiklan 1 kohdan b ja c alakohdan mukaisesti.

Sovelletaan 71 artiklaa soveltuvin osin.

Komission vahvistaessa 60, 61 ja 62 artiklan soveltamista koskevat säännöt sen on eriteltävä säännökset, joita ei sovelleta niihin toimenpideohjelmiin, joiden osalta kyseessä oleva jäsenvaltio on käyttänyt tässä kohdassa tarkoitettua mahdollisuutta.

VII OSASTO

VARAINHOITO

I LUKU

Varainhoito

1 jakso

Talousarviositoumukset

75 artikla

Talousarviositoumukset

1. Toimenpideohjelmiä koskevat yhteisön talousarviositoumukset, jäljempänä 'talousarviositoumukset', toteutetaan kunkin rahaston ja tavoitteen osalta vuosittain 1 päivän tammikuuta

2007 ja 31 päivän joulukuuta 2013 välisenä aikana. Ensimmäinen talousarviositoumus tehdään ennen kuin komissio on tehnyt päätöksen toimenpideohjelman hyväksymisestä. Komissio tekee kaikki myöhemmät sitoumukset pääsääntöisesti kunkin vuoden huhtikuun 30 päivään mennessä 32 artiklassa tarkoitettujen rahastojen rahoitusosuuden myöntämistä koskevan päätöksen perusteella.

2. Jos yhtään maksua ei ole suoritettu, jäsenvaltio voi pyytää vuoden n syyskuun 30 päivään mennessä 51 artiklassa tarkoitettuun kansalliseen varaukseen liittyvien toimenpideohjelmien sitoumusten siirtämistä muihin toimenpideohjelmiin. Jäsenvaltion on eriteltävä pyynnössään siirrosta hyötyvät toimenpideohjelmat.

2 jakso

Maksuja koskevat yhteiset säännöt

76 artikla

Maksuja koskevat yhteiset säännöt

1. Komissio suorittaa rahastojen rahoitusosuuteen sisältyvät maksut talousarvion määrärahojen mukaisesti. Kukin maksu kirjataan kyseisen rahaston aikaisimpiin avoimiin talousarviositoumuksiin.

2. Maksut suoritetaan ennakkomaksuna, välimaksuina ja loppumaksuna. Ne maksetaan jäsenvaltion nimeämälle elimelle.

3. Jäsenvaltioiden on lähetettävä komissiolle viimeistään kunkin vuoden huhtikuun 30 päivään mennessä alustava arvio niiden todennäköisistä maksupyynnöistä kuluvaan ja sitä seuraavaan varainhoitovuoden osalta.

4. Kaikki rahoitukseen liittyvät toimet komission ja jäsenvaltioiden nimeämien viranomaisten ja elinten välillä suoritetaan sähköisesti noudattaen tämän asetuksen soveltamista koskevia sääntöjä, jotka komissio hyväksyy 103 artiklan 3 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen. Force majeure -tapauksissa ja erityisesti yhteisen tietokonejärjestelmän toiminnan häiriintyessä tai pysyvän yhteyden puuttuessa jäsenvaltio voi toimittaa menoilmoituksen ja maksupyynnön kirjallisena.

77 artikla

Välimaksujen ja loppumaksun laskemista koskevat yhteiset säännöt

Välimaksut ja loppumaksut lasketaan soveltaen asianomaista toimenpideohjelmaa koskevassa päätöksessä säädettyä osarahoitusosuutta kunkin toimintalinjan osalta tukikelpoisiin menoihin, jotka on mainittu kyseisen toimintalinjan osalta kussakin todentamisviranomaisen todentamassa menoilmoituksessa.

Välimaksuina ja loppumaksuina maksettu yhteisön rahoitusosuus ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin julkinen rahoitusosuus ja kullekin toimintalinjalle rahastoista myönnetyn tuen enimmäismäärä, joka on vahvistettu komission tekemässä toimenpideohjelman hyväksymistä koskevassa päätöksessä.

78 artikla

Menoilmoitus

1. Menoilmoituksiin on sisällyttävä kunkin toimintalinjan osalta tuensaajien toimia toteuttaessaan maksamien tukikelpoisten menojen kokonaismäärä 56 artiklan mukaisesti ja vastaava julkinen rahoitusosuus, joka on maksettu tai tulee maksettavaksi tuensaajille julkista rahoitusosuutta koskevien ehtojen mukaisesti. Tuensaajien maksamat menot on osoitettava maksukuittien tai todistusarvoltaan vastaavien kirjanpitositteiden avulla.

Edellisessä alakohdassa esitettyjen edellytysten lisäksi on tuensaajille tuen myöntävän elimen kuitenkin täytynyt maksaa menoilmoitukseen sisältyviä menoja vastaava julkinen rahoitusosuus tuensaajalle; tämä koskee ainoastaan perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettuja tukijärjestelmiä.

2. Edellä 1 kohdasta poiketen menoilmoitukseen voivat perustamissopimuksen 87 artiklassa tarkoitettujen valtiontukien osalta sisältyä tuen myöntävän elimen tuensaajille maksamat ennakoitavat seuraavien kumulatiivisten ehtojen mukaisesti:

- a) niitä koskee pankkitakuu tai vaikutukseltaan vastaava julkinen rahoitusväline;
- b) niiden määrä ei saa olla yli 35 prosenttia tuensaajalle tiettyyn hankkeeseen myönnettävän tuen kokonaismäärästä;
- c) ne on katettava tuensaajien hanketta toteuttaessaan maksamalla menoilla, jotka on osoitettava maksukuittien tai todistusarvoltaan vastaavien kirjanpitositteiden avulla, viimeistään kolme vuotta ennakon maksamisvuoden jälkeen tai 31 päivänä joulukuuta 2015 sen mukaan, kumpi näistä ajankohdista on aikaisempi; jos näin ei ole tehty, seuraava menoilmoitus on korjattava tämän mukaisesti.

3. Menoilmoituksissa on ilmoitettava kunkin toimenpideohjelman osalta erikseen 1 kohdassa tarkoitettut seikat siirtymäkauden tukea saavien alueiden osalta.

4. Edellä 39 artiklassa määriteltyjen suurhankkeiden osalta voidaan menoilmoituksiin sisällyttää ainoastaan komission jo hyväksymiin suurhankkeisiin liittyvät menot.

5. Jos rahastojen rahoitusosuus lasketaan 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen julkisten menojen perusteella, muita menoja kuin julkisia menoja koskevat tiedot eivät vaikuta maksupyyntöön perusteella laskettuun maksettavaan määrään.

6. Edellä 1 kohdasta poiketen menoilmoituksen on 44 artiklassa määriteltyjen rahoitusjärjestelyjä koskevien välineiden osalta sisällyttävä tällaisten rahastojen tai holding-tyyppisten rahastojen perustamisen tai niihin maksettavien osuuk-sien yhteydessä maksettujen menojen kokonaismäärä.

Toimenpideohjelmaa osittain tai lopullisesti suljettaessa tukikelpoisina menoina pidetään kuitenkin seuraavien yhteenlaskettua määrää:

- a) kaupunkialueiden kehitysrahastoista suoritettut maksut julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksiin tai muihin hankkeisiin, jotka sisältyvät kaupunkialueiden yhdenmukaiseen kehityssuunnitelmaan, suunnattuihin investointeihin; tai
- b) kustakin edellä mainitusta rahastosta yrityksiin suunnattuihin investointeihin suoritettut maksut; tai
- c) myönnettyt takuut, mukaan lukien takuurahastoista takuina sidotut määrät; ja
- d) tukikelpoiset hallintokustannukset.

Osarahoitussuutta sovelletaan tuensaajan maksamiin tukikelpoisiin menoihin.

Vastaava menoilmoitus on oikaistava tämän mukaisesti.

7. Korkotulot, joita kertyy toimenpideohjelmista suoritetuista maksuista 44 artiklassa määriteltyihin rahastoihin, on käytettävä kaupunkialueiden kehitysrahastojen osalta kaupunkialueiden kehityshankkeiden rahoittamiseen tai muissa tapauksissa pienille ja keskisuurille yrityksille tarkoitettujen rahoitusjärjestelyjä koskevien välineiden rahoittamiseen.

Asianomaisten jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä uudelleen varat, jotka palautetaan toimeen 44 artiklassa määritellyistä rahastoista suoritetuista investoinneista tai jotka jäävät yli kaikkien vakuuksien täyttämisen jälkeen, kaupunkialueiden kehityshankkeiden tai pienten ja keskisuurten yritysten hyväksi.

79 artikla

Ennakkomaksujen ja välimaksujen yhteismäärä

1. Ennakkomaksujen ja välimaksujen yhteismäärä saa olla enintään 95 prosenttia toimenpideohjelmalle rahastoista myönnetystä rahoitusosuudesta.

2. Kun tämä enimmäismäärä saavutetaan, todentamisviranomaisen on toimitettava edelleen komissiolle kaikki 31 päivänä joulukuuta vuonna n todennetut menoilmoitukset sekä kunkin rahaston vuoden aikana takaisin perimät määrät viimeistään vuoden n+1 helmikuun loppuun mennessä.

80 artikla

Tuensaajille maksettavien maksujen täysimääräisyys

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että maksujen suorittamisesta vastaavat elimet varmistavat, että tuensaajat saavat julkisen rahoitusosuuden kokonaisuudessaan mahdollisimman pian ja täysimääräisenä. Siitä ei saa vähentää tai pidättää mitään määriä eikä siitä saa periä mitään erityismaksuja tai muita vaikutukseltaan vastaavia maksuja, jotka vähentäisivät tuensaajille maksettavia määriä.

81 artikla

Euron käyttö

1. Jäsenvaltioiden toimittamissa toimenpideohjelmissä esitetyt määrät, todennetut menoilmoitukset, maksupyynnöt sekä vuotuisessa ja lopullisessa täytäntöönpanokertomuksessa mainitut menot on esitettävä euromääräisinä.

2. Toimenpideohjelmiä koskevat komission päätökset sekä komission maksusitoumukset ja maksut tehdään euromääräisinä ja ne toteutetaan euroina.

3. Jäsenvaltiot, jotka eivät ole ottaneet käyttöön euroa valuuttanaan maksupyynnön päivämäärään mennessä, muuntavat kansallisessa valuutassa aiheutuneet menojen määrät euroiksi. Tämä määrä muunnetaan euroiksi käyttäen komission kuukausittaista kirjanpitokursia siltä kuukaudelta, jonka aikana meno merkittiin kyseisen toimenpideohjelman todentamisviranomaisen tileille. Komissio julkaisee tämän kurssin sähköisesti kuukausittain.

4. Kun eurosta tulee jonkin jäsenvaltion valuutta, 3 kohdassa kuvattua muuntomenettelyä sovelletaan edelleen kaikkiin menoihin, jotka merkitään todentamisviranomaisen tileille ennen kansallisen valuutan ja euron välisen kiinteän muuntokurssin voimaantulopäivää.

3 jakso

Ennakkomaksut

82 artikla

Maksaminen

1. Kun komissio on tehnyt päätöksen toimenpideohjelmalle myönnettävästä rahastojen rahoitusosuudesta, se maksaa jäsenvaltion nimeämälle elimelle yhden ainoan ennakkomaksun kaudeksi 2007–2013.

Ennakkomaksu maksetaan erinä seuraavasti:

a) jäsenvaltioille, jotka kuuluivat Euroopan unioniin sellaisena kuin se oli ennen 1 päivää toukokuuta 2004, vuonna 2007 2 prosenttia rakennerahastojen rahoitusosuudesta toimenpideohjelmaan ja vuonna 2008 3 prosenttia rakennerahastojen rahoitusosuudesta toimenpideohjelmaan;

b) jäsenvaltioille, jotka ovat liittyneet Euroopan unioniin 1 päivänä toukokuuta tai sen jälkeen, vuonna 2007 2 prosenttia rakennerahastojen rahoitusosuudesta toimenpideohjelmaan, vuonna 2008 3 prosenttia rakennerahastojen rahoitusosuudesta toimenpideohjelmaan ja vuonna 2009 2 prosenttia rakennerahastojen rahoitusosuudesta toimenpideohjelmaan;

c) jos toimenpideohjelma kuuluu Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen piiriin ja jos vähintään yksi osallistujista on jäsenvaltio, joka on liittynyt Euroopan unioniin 1 päivänä toukokuuta 2004 tai sen jälkeen, vuonna 2007 2 prosenttia EAKR:n rahoitusosuudesta toimintaohjelmaan, vuonna 2008 3 prosenttia EAKR:n rahoitusosuudesta toimintaohjelmaan ja vuonna 2009 2 prosenttia EAKR:n rahoitusosuudesta toimintaohjelmaan;

d) jäsenvaltioille, jotka kuuluivat Euroopan unioniin sellaisena kuin se oli ennen 1 päivää toukokuuta 2004, vuonna 2007 2 prosenttia koheesiorahaston rahoitusosuudesta toimenpideohjelmaan ja vuonna 2008 3 prosenttia koheesiorahaston rahoitusosuudesta toimenpideohjelmaan ja vuonna 2009 ja 2,5 prosenttia koheesiorahaston rahoitusosuudesta toimenpideohjelmaan;

e) jäsenvaltioille, jotka ovat liittyneet Euroopan unioniin 1 päivänä toukokuuta 2004 tai sen jälkeen, vuonna 2007 2,5 prosenttia koheesiorahaston rahoitusosuudesta toimenpideohjelmaan, vuonna 2008 4 prosenttia koheesiorahaston rahoitusosuudesta toimenpideohjelmaan ja vuonna 2009 ja 4 prosenttia koheesiorahaston rahoitusosuudesta toimenpideohjelmaan.

2. Jäsenvaltion nimeämän elimen on maksettava komissiolle takaisin ennakkomaksuna maksettu määrä kokonaisuudessaan, jollei toimenpideohjelmaa koskevaa maksupyyntöä ole lähetetty 24 kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona komissio on maksanut ennakkomaksun ensimmäisen erän.

Takaisinmaksu ei vaikuta toimenpideohjelmaa koskevaan rahastojen kokonaismaksusuuteen.

83 artikla

Korkotulot

Ennakkomaksusta kertyvät korkotulot on kirjattava kyseiseen toimenpideohjelmaan ja niitä on pidettävä kansallisen julkisen rahoitusosuuden muodossa olevina jäsenvaltion varoina ja ne on ilmoitettava komissiolle toimenpideohjelman lopullisen sulkemisen yhteydessä.

84 artikla

Tileistä poistaminen

Ennakkomaksuna maksettu määrä on poistettava kokonaisuudessaan komission tileistä, kun toimenpideohjelma suljetaan 89 artiklan mukaisesti.

4 jakso

Välimaksut

85 artikla

Välimaksut

Välimaksut suoritetaan kunkin toimenpideohjelman osalta. Ensimmäinen välimaksu suoritetaan 71 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

86 artikla

Maksupyyntöjen hyväksyttävyys

1. Komission suorittaman kunkin välimaksun edellytyksenä on, että seuraavat ehdot täyttyvät:

- a) komissiolle on lähetetty maksupyyntö ja menoilmoitus 78 artiklan mukaisesti;
- b) komissio ei koko kaudella ole maksanut rahastoista myönnettävää tukea millekään toimintalinjalle komission tekemässä toimenpideohjelman hyväksymispäätöksessä vahvistettua enimmäismäärää enempää;
- c) hallintoviranomaisen on täytynyt lähettää komissiolle viimeisin vuotuinen täytäntöönpanokertomus 67 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaisesti;
- d) komissio ei ole antanut sen toimen tai niiden toimien osalta, joista meno on ilmoitettu kyseessä olevassa maksupyyntönsä, perustamissopimuksen 226 artiklassa tarkoitettua rikkomista koskevaa lausuntoa perusteluineen.

2. Jos yksi tai useampi 1 kohdassa tarkoitetuista edellytyksistä ei täyty, komissio ilmoittaa siitä jäsenvaltiolle ja todentamisviranomaiselle yhden kuukauden kuluessa, jotta voidaan toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi.

87 artikla

Maksupyyntöjen esittämisen määräaika ja maksumääräajat

1. Todentamisviranomaisen on varmistettava, että kunkin toimenpideohjelman välimaksuja koskevat pyynnot kootaan yhteen ja lähetetään komissiolle mahdollisuuksien mukaan kolmessa erässä vuosittain. Jotta komissio voisi suorittaa maksun kuluvana vuonna, maksupyyntö on toimitettava sille viimeistään 31 päivänä lokakuuta.

2. Komissio suorittaa välimaksun käytettävissä olevien varojen rajoissa ja edellyttäen, ettei maksuja ole keskeytetty 92 artiklan mukaisesti, kahden kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona 86 artiklassa tarkoitettut edellytykset täyttävä maksupyyntö kirjataan komissiossa.

5 jakso

Ohjelman sulkeminen ja loppumaksun maksaminen

88 artikla

Osittainen sulkeminen

1. Toimenpideohjelmat voidaan sulkea osittain ajankohtina, jotka jäsenvaltio määrittää.

Osittaisen sulkemisen on liityttävä toimiin, jotka on saatu päätökseen edellisen vuoden joulukuun 31 päivänä päättyvällä kaudella. Tätä asetusta sovellettaessa toimia pidetään päätökseen saatuina, kun niiden mukaiset työt on tosiasiallisesti suoritettu ja joiden osalta tuensaajien kaikki menot ja vastaava julkinen rahoitusosuus on maksettu.

2. Osittainen sulkeminen suoritetaan, jos jäsenvaltio lähettää komissiolle seuraavat asiakirjat viimeistään tietyn vuoden joulukuun 31 päivänä:

- a) edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin toimiin liittyvä menoilmoitus;
- b) edellä 62 artiklan 1 kohdan d alakohdan iii alakohdan mukainen ilmoitus ohjelman osittaisesta sulkemisesta.

3. Osittain suljettavia toimia koskevat 98 ja 99 artiklan mukaisesti tehdyt rahoitusoikaisut ovat nettomääräisiä oikaisuja.

89 artikla

Loppumaksun maksamista koskevat edellytykset

1. Komissio suorittaa loppumaksun edellyttäen, että

a) jäsenvaltio on lähettänyt maksupyyntönsä, joka sisältää seuraavat asiakirjat, 31 päivään maaliskuuta 2017 mennessä:

- i) loppumaksua koskeva maksupyyntö ja 78 artiklan mukainen menoilmoitus;
- ii) toimenpideohjelman täytäntöönpanoa koskeva loppukertomus, johon sisältyvät 67 artiklassa säädetyt tiedot;
- iii) 62 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettu ilmoitus ohjelman sulkemisesta; ja että

b) komissio ei ole antanut sen toimen tai niiden toimien osalta, joista meno on ilmoitettu kyseessä olevassa maksupyyntönsä, perustamissopimuksen 226 artiklassa tarkoitettua rikkomista koskevaa lausuntoa perusteluineen.

2. Jos jotakin 1 kohdassa tarkoitettua asiakirjaa ei lähetetä komissiolle, loppumaksua koskeva sitoumus vapautetaan ilman eri toimenpiteitä 93 artiklan mukaisesti.

3. Komissio antaa jäsenvaltiolle tiedoksi lausuntonsa 1 kohdan a alakohdan iii alakohdassa tarkoitettua, ohjelman sulkemista koskevan ilmoituksen sisällöstä viiden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta. Ilmoitus sulkemisesta katsotaan hyväksytyksi, jos komissio ei esitä huomautuksia mainitun viiden kuukauden kuluessa.

4. Komissio suorittaa loppumaksun käytettävissä olevien varojen rajoissa 45 päivän kuluessa siitä päivästä, joka on seuraavista päivistä myöhäisempi:

- a) päivä, jona se hyväksyy loppukertomuksen 67 artiklan 4 kohdan mukaisesti; ja
- b) päivä, jona se hyväksyy tämän artiklan 1 kohdan a alakohdan iii alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen ohjelman sulkemisesta.

5. Talousarviositoumuksen loppuerä vapautetaan kahden toista kuukauden kuluttua maksamisesta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 6 kohdan soveltamista. Toimenpideohjelma suljetaan päivänä, jona sattuu ensimmäinen seuraavista kolmesta tapahtumasta:

- a) komission 1 kohdassa tarkoitettujen asiakirjojen perusteella määrittämän loppumaksun maksaminen;
- b) komission toimenpideohjelman osalta aiheettomasti maksamia määriä koskevan veloituseräilmoituksen lähettäminen jäsenvaltiolle;
- c) talousarviositoumuksen loppuerän vapauttaminen.

Komissio ilmoittaa jäsenvaltiolle toimenpideohjelman sulkemispäivän kahden kuukauden kuluessa.

6. Komission tai Euroopan tilintarkastustuomioistuimen suorittamien tarkastusten tuloksista riippumatta komission maksamaa toimenpideohjelman loppumaksua voidaan muuttaa yhdeksän kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona se on maksettu tai, jos loppumaksu on negatiivinen ja jäsenvaltion on maksettava se takaisin, yhdeksän kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona veloituseräilmoitus on annettu. Loppumaksun muuttaminen ei vaikuta 5 kohdassa säädettyyn toimenpideohjelman sulkemispäivään.

90 artikla

Asiakirjojen saatavuus

1. Hallintoviranomaisen on varmistettava, että kaikki asianomaisen toimenpideohjelman menoja ja tarkastuksia koskevat tositteet ovat komission ja tilintarkastustuomioistuimen saatavilla, sanotun kuitenkin rajoittamatta perustamissopimuksen 87 artiklan mukaisten valtioneuvoston sääntöjen soveltamista:

- a) kolmen vuoden ajan 89 artiklan 3 kohdassa määritellyn toimenpideohjelman sulkemisen jälkeen,
- b) kolmen vuoden ajan sen vuoden jälkeen, jona ohjelma suljettiin osittain, kun on kyse 2 kohdassa tarkoitetuista menoja ja toimien tarkastuksia koskevista asiakirjoista.

Nämä määräajat lakkaavat kulumasta vireillä olevan oikeudenkäynnin johdosta tai komission asianmukaisesti perustellusta pyynnöstä.

2. Hallintoviranomaisen on komission pyynnöstä annettava sen saataville luettelo päätökseen saaduista toimista, jotka on 88 artiklan nojalla päätetty osittain.

3. Asiakirjat on säilytettävä joko alkuperäisinä tai oikeaksi todistettuina jäljennöksinä yleisesti hyväksytyillä tietovälineillä.

6 jakso

Maksun määräajan kulumisen keskeyttäminen ja maksujen keskeyttäminen

91 artikla

Maksun määräajan kulumisen keskeyttäminen

1. Asetuksessa (EY, Euratom) N:o 1605/2002 tarkoitettu valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi keskeyttää maksun määräajan kulumisen enintään kuudella kuukaudella, jos:

- a) kansallisen tai yhteisön tarkastuselimen kertomus sisältää näyttöä, joka viittaa huomattaviin puutteisiin hallinto- ja valvontajärjestelmien toiminnassa;
- b) kyseisen valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän on tehtävä lisätarkistuksia saatuaan tietoonsa tietoja, joiden perusteella hän epäilee, että todennettuun menoilmoitukseen sisältyvät menot liittyvät vakavaan sääntöjenvastaisuuteen, jota ei ole oikaistu;

2. Jäsenvaltiolle ja todentamisviranomaiselle on viipymättä ilmoitettava keskeyttämisen syistä. Keskeyttäminen päätetään heti, kun jäsenvaltio on toteuttanut tarvittavat toimenpiteet.

92 artikla

Maksujen keskeyttäminen

1. Komissio voi keskeyttää välimaksut toimintalinjojen tai ohjelmien tasolla kokonaan tai osittain, jos:

- a) ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmässä on vakava puute, joka vaikuttaa maksujen todentamisen menettelyn luotettavuuteen ja jonka osalta ei ole toteutettu oikaisutoimenpiteitä; tai
- b) todennettuun menoilmoitukseen sisältyvät menot liittyvät vakavaan sääntöjenvastaisuuteen, jota ei ole oikaistu; tai
- c) jäsenvaltio on vakavasti rikkonut sille 70 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan kuuluvia velvoitteita.

2. Komissio voi päättää keskeyttää välimaksut kokonaisuudessaan tai osittain sen jälkeen, kun se on antanut jäsenvaltiolle mahdollisuuden esittää huomautuksensa kahden kuukauden kuluessa.

3. Komissio lopettaa kaikkia välimaksuja tai niiden osaa koskevan keskeytyksen, kun jäsenvaltio on toteuttanut keskeytyksen lopettamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Jos jäsenvaltio ei ole toteuttanut vaadittuja toimenpiteitä, komissio voi tehdä päätöksen toimenpideohjelmaa koskevan yhteisön rahoitusosuuden peruuttamisesta kokonaan tai osittain 99 artiklan mukaisesti.

7 jakso

Ilman eri toimenpiteitä tapahtuva vapauttaminen

93 artikla

Periaatteet

1. Komissio vapauttaa ilman eri toimenpiteitä toimenpideohjelman talousarviositoumuksen ne osat, joita ei ole käytetty ennakkomaksujen tai välimaksujen maksamiseen tai joiden osalta ei ole toimitettu 86 artiklassa määriteltyä maksupyyntöä viimeistään ohjelman talousarviositoumusvuotta seuraavan toisen vuoden joulukuun 31 päivänä, 2 kohdassa mainittua poikkeusta lukuun ottamatta.

2. Niiden liitteessä II lueteltujen jäsenvaltioiden osalta, joiden BKT vuosina 2001–2003 oli alle 85 prosenttia EU-25:n keskiarvosta samana ajankohtana, 1 kohdassa tarkoitettu määräaika vuosina 2007–2010 on niiden toimenpideohjelmien talousarviositoumusvuotta seuraavan kolmannen vuoden joulukuun 31 päivä.

Tätä määräaika on sovellettava myös vuosina 2007–2010 Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmien vuotuisen talousarviositoumuksen, jos vähintään yksi osallistujista on ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu jäsenvaltio.

3. Talousarviositoumusten vielä 31 päivänä joulukuuta 2015 avoinna oleva osa vapautetaan ilman eri toimenpiteitä, jos komissio ei ole saanut sitä koskevaa hyväksyttävää maksupyyntöä 31 päivään maaliskuuta 2017 mennessä.

4. Jos tämä asetus tulee voimaan 1 päivän tammikuuta 2007 jälkeen, määräaika, jonka jälkeen 1 kohdassa tarkoitettu talousarviositoumuksen ilman eri toimenpiteitä tapahtuva vapauttaminen voidaan tehdä ensimmäisen kerran, jatketaan ensimmäisen talousarviositoumuksen osalta sillä kuukausien lukumäärällä, joka on 1 päivän tammikuuta 2007 ja ensimmäisen talousarviositoumuksen päivämäärän välissä.

94 artikla

Suurhankkeiden ja tukijärjestelmien määräaikojen kulumisen keskeyttäminen

Jos komissio tekee päätöksen jonkin suurhankkeen tai tukijärjestelmän hyväksymisestä, talousarviositoumuksen ilman eri toimenpiteitä tapahtuvan vapauttamisen mahdollisena kohteena olevista määristä on vähennettävä kyseisten suurhankkeiden tai tukijärjestelmien vuotuiset määrät.

Näiden vuotuisten määrien osalta 93 artiklassa tarkoitettujen ilman eri toimenpiteitä tapahtuvan vapauttamisen määräajat lasketaan alkaen päivästä, jona tällaisen suurhankkeen tai tukijärjestelmän hyväksymisen edellyttämä päätös on tehty.

95 artikla

Oikeudellisten menettelyjen ja hallinnollisten muutosten hakujen määräaikojen johdosta aiheutuva määräaikojen kulumisen keskeytyminen

Talousarviositoumuksen ilman eri toimenpiteitä tapahtuva vapauttamisen mahdollisena kohteena olevista määristä on

vähennettävä määrät, joita todentamisviranomaisen ei ole voinut ilmoittaa komissiolle siitä syystä, että toimenpiteet on keskeytetty sellaisen oikeudellisen menettelyn tai hallinnollisen muutoksenhaun vuoksi, jolla on lykkäävä vaikutus, edellyttäen että jäsenvaltio lähettää komissiolle asiasta selvityksen 93 artiklan mukaista talousarviositoumusvuotta seuraavan toisen tai kolmannen vuoden 31 päivään joulukuuta mennessä.

Talousarviositoumusten 31 päivänä joulukuuta 2015 vielä avoinna olevaa osaa koskevaa 93 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua määräajan kulumisen keskeytetään samoin edellytyksin kuin kyseisiin toimiin liittyvän määrän osalta.

Edellä mainittua vähennystä voidaan pyytää kerran sen jälkeen, kun keskeyttäminen on kestänyt yhden vuoden, tai useita kertoja sen mukaan, kuinka monta vuotta on kulunut toimen täytäntöönpanon keskeyttäneen oikeudellisen tai hallinnollisen päätöksen ja lopullisen oikeudellisen tai hallinnollisen päätöksen välillä.

96 artikla

Poikkeukset talousarviositoumuksen ilman eri toimenpiteitä tapahtuvasta vapauttamisesta

Seuraavia osia talousarviositoumuksesta ei oteta huomioon laskettaessa talousarviositoumusten ilman eri toimenpiteitä tapahtuvasta vapauttamista:

- sitä osaa talousarviositoumuksesta, josta on esitetty maksupyyntö, mutta jonka maksamisen komissio on 91 ja 92 artiklan mukaisesti lykännyt tai keskeyttänyt 93 artiklan mukaista tarkoitettua talousarviositoumusvuotta seuraavan toisen tai kolmannen vuoden joulukuun 31 päivänä. Kun lykkäämiseen tai keskeyttämiseen johtanut ongelma on ratkaistu, ilman eri toimenpiteitä tapahtuvaa vapauttamista koskevaa sääntöä sovelletaan kyseessä olevaan talousarviositoumuksen osaan;
- sitä osaa talousarviositoumuksesta, josta on esitetty maksupyyntö, mutta jonka maksamista on rajoittanut erityisesti talousarviomäärärahojen puute;
- sitä osaa talousarviositoumuksesta, josta ei ole ollut mahdollista esittää hyväksyttävää maksupyyntöä toimenpideohjelman täytäntöönpanoa vakavasti vaikeuttaneen ylivoimaisen esteen vuoksi. Ylivoimaiseen esteeseen vetoavien kansallisten viranomaisten on osoitettava sen välittömät seuraukset koko toimenpideohjelman tai sen osan täytäntöönpanolle.

97 artikla

Menettely

1. Komissio ilmoittaa jäsenvaltiolle ja kyseisille viranomaisille hyvissä ajoin aina, kun on olemassa vaara, että 93 artiklassa säädettyä talousarviositoumuksen ilman eri toimenpiteitä tapahtuvaa vapauttamista sovelletaan. Komissio ilmoittaa jäsenvaltiolle ja kyseisille viranomaisille määrän, jota talousarviositoumuksen ilman eri toimenpiteitä tapahtuva vapauttaminen sen hallussa olevien tietojen perusteella koskee.

2. Jäsenvaltiolla on tämän ilmoituksen saatuaan kaksi kuukautta aikaa hyväksyä määrä tai esittää huomautuksensa. Komissio vapauttaa talousarviositoumuksen ilman eri toimenpiteitä viimeistään yhdeksän kuukautta 93 artiklassa tarkoitetun määräajan jälkeen.

3. Toimenpideohjelmaa koskevaa rahastojen rahoitusosuutta vähennetään kyseisen vuoden osalta ilman eri toimenpiteitä vapautetun talousarviositoumuksen määrällä. Jäsenvaltion on laadittava kahden kuukauden kuluessa vapauttamispäivästä tarkistettu rahoitussuunnitelma, jossa otetaan huomioon vähennetyt tuen määrän jakaminen toimenpideohjelman yhden tai useamman toimintalinjan kesken. Jos suunnitelmaa ei laadita, komissio tekee suhteellisen vähennyksen kullekin toimintalinjalle myönnettyihin määriin.

II LUKU

Rahoitusoikaisu

1 jakso

Jäsenvaltioiden tekemät rahoitusoikaisu

98 artikla

Jäsenvaltioiden tekemät rahoitusoikaisu

1. Jäsenvaltioilla on ensisijainen vastuu sääntöjenvastaisuusien tutkimisesta ja tarvittavien toimenpiteiden toteuttamisesta silloin, kun havaitaan toimien tai toimenpideohjelmien luonteen tai niiden täytäntöönpano- tai valvontaedellytyksiin vaikuttavia merkittäviä muutoksia, sekä tarvittavien rahoitusoikaisujen tekemisestä.

2. Jäsenvaltion on tehtävä tarpeelliset rahoitusoikaisu, jotka liittyvät toimissa tai toimenpideohjelmissa havaittuihin yksittäisiin tai järjestelmällisiin sääntöjenvastaisuuksiin. Jäsenvaltion tekemät oikaisu käsittävät toimenpideohjelman julkisen rahoitusosuuden peruuttamisen kokonaan tai osittain. Jäsenvaltion on otettava huomioon sääntöjenvastaisuusien luonne ja vakavuus sekä niistä rahastolle aiheutunut taloudellinen tappio.

Jäsenvaltio voi käyttää tällä tavoin vapautuneet rahastojen varat 31 päivään joulukuuta 2015 saakka uudelleen kyseiseen toimenpideohjelmaan 3 kohdassa tarkoitettujen säännösten mukaisesti.

3. Rahoitusosuutta, joka on peruutettu 2 kohdan mukaisesti, ei saa käyttää uudelleen oikaisun kohteena olleeseen toimeen tai toimiin, ja jos rahoitusoikaisu tehdään järjestelmästä aiheutuvan sääntöjenvastaisuuden vuoksi, osuutta ei saa käyttää sellaisiin koko toimintalinjaa tai sen osaa koskeviin olemassa oleviin toimiin, joiden osalta järjestelmästä aiheutuva sääntöjenvastaisuus tapahtui.

4. Kun on kyse järjestelmästä aiheutuvasta sääntöjenvastaisuudesta, jäsenvaltion on laajennettava tutkimuksiaan siten, että ne kattavat kaikki toimet, joihin sääntöjenvastaisuudet ovat voineet vaikuttaa.

2 jakso

Komission tekemät rahoitusoikaisu

99 artikla

Oikaisujen perusteet

1. Komissio voi tehdä rahoitusoikaisuja peruuttamalla toimenpideohjelmalle myönnetyn yhteisön rahoitusosuuden kokonaan tai osittain, jos se tarvittavan tutkinnan jälkeen päätyy siihen, että:

a) ohjelman hallinto- ja valvontajärjestelmässä on vakava puute, joka on vaarantanut ohjelmalle jo maksetun yhteisön rahoitusosuuden;

b) todennettuun menoilmoitukseen sisältyvä meno on sääntöjenvastainen, eikä jäsenvaltio ole oikaisut niitä ennen tämän kohdan mukaisen oikaisumenettelyn vireille panoa;

c) jäsenvaltio ei ole täyttänyt 98 artiklan mukaisia velvoitteita ennen tämän kohdan mukaisen oikaisumenettelyn vireille panoa.

2. Komissio tekee rahoitusoikaisunsa havaittujen yksittäisten sääntöjenvastaisuusien perusteella ja ottaa huomioon sääntöjenvastaisuuden järjestelmästä aiheutuvan luonteen määrittäessään, sovelletaanko kiinteämääristä vai ekstrapoloitua oikaisua.

3. Oikaisun määrää päättäessään komissio ottaa huomioon sääntöjenvastaisuuden luonteen ja merkittävyyden samoin kuin kyseisessä toimenpideohjelmissa havaittujen puutteiden johdosta aiheutuvien taloudellisten vaikutusten suuruuden.

4. Kun komissio perustaa kantansa muiden kuin omien yksiköidensä tilintarkastajien toteamiin seikkoihin, se tekee omat johtopäätöksensä taloudellisista seurauksista tarkasteltuaan kyseisen jäsenvaltion 98 artiklan 2 kohdan mukaisesti toteuttamia toimenpiteitä, 70 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti toimitettuja selvityksiä ja jäsenvaltioiden mahdollisesti antamia vastineita.

5. Jos jäsenvaltio ei täytä 15 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja velvoitteita, komissio voi suhteessa siihen, missä määrin näitä velvoitteita on jätetty noudattamatta, tehdä rahoitusoikaisun peruuttamalla rakennerahaston rahoitusosuuden kyseiselle jäsenvaltiolle joko kokonaan tai osittain.

Tässä kohdassa tarkoitettuun rahoitusoikaisuun sovellettava prosenttiosuus vahvistetaan tämän asetuksen soveltamissäännöissä, jotka komissio hyväksyy 103 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

100 artikla

Menettely

1. Ennen rahoitusoikaisua koskevan päätöksen tekemistä komissio panee menettelyn vireille ilmoittamalla jäsenvaltiolle alustavat päätelmänsä ja pyytämällä jäsenvaltiota toimittamaan huomautuksensa kahden kuukauden kuluessa.

Kun komissio ehdottaa ekstrapolaatioon perustuvaa tai kiinteämääräistä rahoitusoikaisua, jäsenvaltiolle annetaan mahdollisuus kyseisiä aineistoja tutkimalla osoittaa, että sääntöjenvastaisuus ei tosiasialla ole ollut niin laaja kuin komissio arvioi. Sovittuaan asiasta komission kanssa jäsenvaltio voi rajoittaa tämän tutkimuksen laajuuden aiheelliseen aineiston osaan tai otokseen. Aineistojen tutkimiseen varattu aika saa asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta olla enintään toiset kaksi kuukautta ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua kahden kuukauden määräajan jälkeen.

2. Komissio ottaa huomioon kaikki jäsenvaltion 1 kohdassa mainittujen määräaikojen kuluessa toimittamat todisteet.

3. Jos jäsenvaltio ei hyväksy komission alustavia päätelmiä, komissio kutsuu jäsenvaltion järjestämänsä kuulemiseen, jossa molemmat osapuolet pyrkivät kumppanuuteen perustuvan yhteistyön avulla pääsemään sopimukseen huomautuksista ja niistä tehtävistä päätelmistä.

4. Jos sopimukseen päästään, jäsenvaltio voi käyttää uudeleen asianomaisia yhteisön varoja 98 artiklan 2 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

5. Jos sopimukseen ei päästä, komissio tekee päätöksen rahoitusoikaisusta kuuden kuukauden kuluessa kuulemisesta ottaen huomioon kaikki menettelyn kuluessa toimitetut tiedot ja huomautukset. Jos kuulemista ei pidetä, kuuden kuukauden määräaika alkaa siitä päivästä, jona komissio lähetti kutsun kuulemiseen.

101 artikla

Jäsenvaltioiden velvoitteet

Komission tekemä rahoitusoikaisu ei vaikuta jäsenvaltion velvoitteeseen periä varat takaisin tämän asetuksen 98 artiklan 2 kohdan mukaisesti eikä jäsenvaltion velvoitteeseen periä perustamissopimuksen 87 artiklan mukaiset valtiontuet takaisin Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 88 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999⁽¹⁾ 14 artiklan mukaisesti.

102 artikla

Takaisinmaksut

1. Kaikki Euroopan unionin yleiseen talousarvioon takaisin maksettavat määrät on suoritettava asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 72 artiklan mukaisesti laaditussa perintämääräyksessä vahvistettuun määräaikaan mennessä. Määräajan viimeinen päivä on määräyksen antamista seuraavan toisen kuukauden viimeinen päivä.

⁽¹⁾ EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla. Toimituksellinen huomautus: asetuksen (EY) N:o 659/1999 nimeä on mukautettu, jotta otettaisiin huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen artiklojen uudelleen numerointi Amsterdamin sopimuksen 12 artiklan mukaisesti: alkuperäinen viite oli perustamissopimuksen 93 artiklaan.

2. Takaisinmaksun viivästyminen johtaa viivästyskorkoon, joka lasketaan määräpäivästä tosiasialliseen maksupäivään. Viivästyskorkon korkokanta on puolitoista prosenttiyksikköä korkeampi kuin korkokanta, jota Euroopan keskuspankki soveltaa pääasiallisiin jälleenrahoitustoimiinsa sen kuukauden ensimmäisenä työpäivänä, jona määräaika päättyy.

VIII OSASTO

KOMITEAT

I LUKU

Rahastojen yhteensovittamisesta vastaava komitea

103 artikla

Komitea ja menettelyt

1. Komissiota avustaa Euroopan aluekehitysrahaston, koheesiorahaston ja Euroopan sosiaalirahaston yhteensovittamisesta vastaava komitea, jäljempänä 'rahastojen yhteensovittamisesta vastaava komitea'.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 3 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.

3. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 4 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä.

Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

4. Rahastojen yhteensovittamisesta vastaava komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

5. EIP ja EIR nimeävät kumpikin edustajan, joka ei osallistu äänestykseen.

II LUKU

Perustamissopimuksen 147 artiklassa tarkoitettu komitea

104 artikla

Perustamissopimuksen 147 artiklassa tarkoitettu komitea

1. Komissiota avustaa perustamissopimuksen 147 artiklan nojalla perustettu komitea, jäljempänä 'komitea', Komitea koostuu kunkin jäsenvaltion osalta yhdestä hallituksen edustajasta, yhdestä työntekijäjärjestöjen edustajasta ja yhdestä työnantajajärjestöjen edustajasta. Komitean puheenjohtajana toimiva komission jäsen voi siirtää tämän tehtävän johtavalle komission virkamiehelle.

2. Kukin jäsenvaltio nimeää 1 kohdassa tarkoitettuja tahoja varten yhden edustajan ja kullekin edustajalle varajäsenen. Jäsenen poissa ollessa varajäsenellä on ilman eri toimenpiteitä oikeus osallistua kokouksiin.

3. Neuvosto nimeää komission ehdotuksesta jäsenet ja varajäsenet kolmeksi vuodeksi. Heidät voidaan nimetä uudelleen. Neuvosto pyrkii siihen, että eri tahot ovat komiteassa tasapuolisesti edustettuina. EIP ja EIR voivat nimittää itseään koskevia esityslistan kohtia varten edustajan, joka ei osallistu äänestykseen.

4. Komitea:

- a) antaa lausunnon tämän asetuksen soveltamissäännöistä;
 - b) antaa lausuntoja ohjelmatyötä koskevista komission päätösehdoista, jos ESR osallistuu rahoitukseen; ja
 - c) komiteaa kuullaan sen käsitellessä 45 artiklassa tarkoitettujen teknisen tuen luokkia, jos ESR osallistuu rahoitukseen, tai muita merkityksellisiä kysymyksiä, joilla on vaikutusta työllisyyttä, koulutusta ja sosiaalista osallisuutta koskeviin EU:n tason strategioiden täytäntöönpanoon ja jotka liittyvät ESR:hon.
5. Komissio voi kuulla komiteaa muissakin kuin 4 kohdassa tarkoitetuista kysymyksistä.
6. Komitea antaa lausuntonsa hyväksytyjen äänten ehdottomalla enemmistöllä. Komissio tiedottaa komitealle, millä tavoin sen lausunnot on otettu huomioon.

IX OSASTO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

105 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tämä asetus ei estä jatkamasta tai muuttamasta, kokonaan tai osittain peruuttaminen mukaan luettuna, rakennerahastojen osarahoittamaa tukitoimintaa tai koheesiorahaston osarahoittamaa hanketta, jonka komissio on hyväksynyt asetusten (ETY) N:o 2052/88⁽¹⁾, (ETY) N:o 4253/88⁽²⁾, (EY) N:o 1164/94⁽³⁾ ja (EY) N:o 1260/1999 perusteella tai muun kyseiseen tukitoimeen 31 päivänä joulukuuta 2006 sovellettavan lainsäädännön perusteella, jota sen jälkeen sovelletaan kyseiseen tukitoimeen tai hankkeeseen sen sulkemiseen asti.

2. Tehdessään toimenpideohjelmiä koskevia päätöksiä komissio ottaa huomioon kaikki neuvoston tai komission jo ennen tämän asetuksen voimaantuloa hyväksymät rakennerahastojen osarahoittamat tukitoimet tai koheesiorahaston osarahoittamat hankkeet, joilla on taloudellisia vaikutuksia kyseisten toimenpideohjelmien kattamana aikana.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 2052/88, annettu 24 päivänä kesäkuuta 1988, rakennerahastojen päämääristä ja tehokkuudesta ja niiden toiminnan yhteensovittamisesta keskenään sekä Euroopan investointipankin toiminnan ja muiden rahoitusvälineiden kanssa (EYVL L 185, 15.7.1988, s. 9). Asetus on kumottu asetuksella (EY) N:o 1260/1999.

⁽²⁾ Neuvoston asetus (ETY) N:o 4253/88, annettu 19 päivänä joulukuuta 1988, rakennerahastojen päämääristä ja tehokkuudesta ja niiden toiminnan yhteensovittamisesta keskenään sekä Euroopan investointipankin toiminnan ja muiden rahoitusvälineiden kanssa annetun asetuksen (ETY) N:o 2052/88 soveltamisesta (EYVL L 374, 31.12.1988, s. 1). Asetus on kumottu asetuksella (EY) N:o 1260/1999.

⁽³⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1164, annettu 16 päivänä toukokuuta 1994, koheesiorahastosta (EYVL L 130, 25.5.1994, s. 1), asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

3. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EY) N:o 1260/1999 31 artiklan 2 kohdassa, 32 artiklan 4 kohdassa ja 37 artiklan 1 kohdassa säädetään, komissio vapauttaa ilman eri toimenpiteitä viimeistään kuuden kuukauden kuluttua jäljempänä asetusta määrääjasta ne 1 päivän tammikuuta 2000 ja 31 päivän joulukuuta 2006 välisenä aikana hyväksymänsä, EAKR:n tai ESR:n osarahoittamiin tukitoimiin osoitettujen varojen osat, joiden osalta tosiasiallisesti maksettuja menoja koskevaa todennettua ilmoitusta, lopullista täytäntöönpanokertomusta ja mainitun asetuksen 38 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettua lausumaa ei ole lähetetty komissiolle viimeistään 15 kuukauden kuluessa rahaston rahoitusosuuden myöntämistä koskevassa päätöksessä vahvistetusta menojen viimeisestä tukikelpoisuuspäivästä; aiheettomasti maksetut määrät on maksettava takaisin.

Määriä, jotka liittyvät toimiin tai ohjelmiin, joita on lykätty sellaisten oikeudellisten menettelyjen tai hallinnollisten muutosten hakujen vuoksi, joilla on lykkäävä vaikutus, ei oteta huomioon ilman eri toimenpiteitä vapautettavaa talousarvioletumuksen määrää laskettaessa.

106 artikla

Tarkastelulauseke

Neuvosto tarkastelee tätä asetusta uudelleen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2013 perustamissopimuksen 161 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen.

107 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (EY) N:o 1260/1999 1 päivästä tammikuuta 2007, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän asetuksen 105 artiklan 1 kohdan säännösten soveltamista.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen.

108 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Edellä 1—16, 25—28, 32—40, 47—49, 52—54, 56, 58—62, 69—74, 103—105 ja 108 artiklan säännöksiä sovelletaan tämän asetuksen voimaantulopäivästä ainoastaan kauden 2007—2013 ohjelmiin. Muita säännöksiä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2007.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 11 päivänä heinäkuuta 2006.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

E. HEINÄLUOMA

LIITE I

Maksusitoumusmäärärahojen vuotuinen jakautuminen 2007—2013**(viitattu 18 artiklassa)***(Euroa, vuoden 2004 hintoina)*

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
42 863 000 000	43 318 000 000	43 862 000 000	43 860 000 000	44 073 000 000	44 723 000 000	45 342 000 000

LIITE II

Rahoituskehys

18 artiklassa tarkoitetut perusteet ja menetelmät

Jakomenetelmä 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille lähentymistavoitteen perusteella tukikelpoisille alueille

1. Kullekin jäsenvaltiolle jaettavat määrärahat ovat sen yksittäisten tukikelpoisten alueiden määrärahojen yhteismäärä; yksittäisten tukikelpoisten alueiden määrärahojen laskentaperusteena käytetään alueellista ja kansallista suhteellista vaurautta sekä työttömyystasoa seuraavasti:
 - a) määritetään absoluuttinen (euromääräinen) summa, joka saadaan kertomalla asianomaisen alueen väestömäärä alueen asukaskohtaisen, ostovoimapariteeteina mitatun BKT:n ja EU-25:n keskimääräisen asukaskohtaisen BKT:n erotuksella;
 - b) sovelletaan edellä mainittuun absoluuttiseen määrään prosenttiosuutta kyseisen alueen kokonaismäärärahan määrittämiseksi; prosenttiosuus suhteutetaan kuvastamaan jäsenvaltion, jossa tukikelpoinen alue sijaitsee, suhteellista vaurautta EU-25:n keskiarvioon verrattuna seuraavasti:
 - prosenttia jäsenvaltioissa sijaitseville alueille, joissa asukaskohtainen BKTL on alle 82 prosenttia yhteisön keskiarvosta: 4,25 prosenttia
 - prosenttia jäsenvaltioissa sijaitseville alueille, joissa asukaskohtainen BKTL on 82—99 prosenttia yhteisön keskiarvosta: 3,36 prosenttia
 - prosenttia jäsenvaltioissa sijaitseville alueille, joissa asukaskohtainen BKTL on yli 99 prosenttia yhteisön keskiarvosta: 2,67 prosenttia.
 - c) edellä b alakohdassa saatua määrään lisätään tarvittaessa jokaista työtöntä kohden myönnettävä 700 euron palkkio, jota sovelletaan kyseisen alueen työttömien siihen lukumäärään, joka ylittää lukumäärän, joka vallitsisi, jos sovellettaisiin EU:n kaikkien lähentymisalueiden keskimääräistä työttömyystasoa.

Jakomenetelmä 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuille koheesiorahastosta rahoitusta saaville jäsenvaltioille

2. Koheesiorahaston teoreettinen kokonaismääräraha saadaan kertomalla keskimääräinen asukaskohtainen 44,7 euron suuruisen tuki-intensiteetti tukikelpoisella väestömäärällä. Kunkin tukeen oikeutetun jäsenvaltion *a priori* määrärahaosuus kyseisestä teoreettisesta kokonaismäärärahasta vastaa prosenttiosuutta, joka on saatu käyttämällä laskentaperusteena sen väestömäärää, pinta-alaa ja kansallista vaurautta seuraavia vaiheita soveltamalla:
 - a) lasketaan asianomaisen jäsenvaltion väestömäärän ja pinta-alan osuuksien aritmeettinen keskiarvo kaikkien tukeen oikeutettujen jäsenvaltioiden kokonaisväestöstä ja -pinta-alasta; jos jäsenvaltion osuus kokonaisväestöstä on kuitenkin vähintään viisi kertaa suurempi kuin sen osuus kokonaispinta-alasta, mikä merkitsee erittäin korkeaa asukastiheyttä, käytetään tässä vaiheessa vain osuutta kokonaisväestöstä;
 - b) mukautetaan näin saatuja prosenttiosuuksia kertoimella, joka edustaa yhtä kolmasosaa siitä prosenttiosuudesta, jolla kyseisen jäsenvaltion ostovoimapariteeteina mitattu asukaskohtainen BKTL ylittää tai alittaa kaikkien tukeen oikeutettujen jäsenvaltioiden keskimääräisen asukaskohtaisen BKTL:n (keskiarvo ilmaistu 100 prosenttina).
3. Euroopan unioniin 1 päivänä toukokuuta 2004 tai sen jälkeen liittyneiden jäsenvaltioiden liikenteen ja ympäristön infrastruktuureihin liittyvien huomattavien tarpeiden huomioon ottamiseksi koheesiorahaston osuus on kaudella keskimäärin yksi kolmasosa näiden jäsenvaltioiden kokonaisrahoitusmäärärahoista (rakennerahastot ja koheesiorahasto). Muiden jäsenvaltioiden osalta kokonaisrahoitusmäärärahat perustuvat suoraan 2 kohdassa kuvattuun jakomenetelmään.

Jakomenetelmä 6 artiklassa tarkoitetuille alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen perusteella tukikelpoisille jäsenvaltioille ja alueille

4. Kunkin asianomaisen jäsenvaltion osuus on sen tukikelpoisten alueiden osuuksista muodostuva yhteismäärä; tukikelpoisten alueiden osuudet määräytyvät seuraavin perustein ja esitetyllä tavalla painotettuina: kokonaisväestömäärä (kerroin 0,5), NUTS 3 -alueiden työttömien lukumäärä työttömyystason ylittäessä ryhmän keskiarvon (kerroin 0,2), tarvittavien työpaikkojen lukumäärä 70 prosentin työllisyystason saavuttamiseksi (kerroin 0,15), sekä vähän koulutettujen työllisten lukumäärä (kerroin 0,10), alhainen väestötiheys (kerroin 0,05). Nämä osuudet mukautetaan vastaavasti alueelliseen suhteelliseen vaurauteen (kunkin alueen osalta kokonaisosuus kasvaa tai pienenee + 5/- 5 prosentilla riippuen siitä, onko sen asukaskohtainen BKT ryhmän keskimääräisen asukaskohtaisen BKT:n ala- vai yläpuolella). Kunkin jäsenvaltion osuus ei saa kuitenkaan olla vähemmän kuin kolme neljäsosaa osuudesta, joka sillä oli vuonna 2006 tavoitteiden 2 ja 3 mukaisesta yhdistetystä rahoituksesta.

Jakomenetelmä 7 artiklassa tarkoitettulle Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteelle

5. Varat jaetaan edunsaajajäsenvaltioiden kesken (mukaan lukien 21 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu EAKR:n rahoitusosuus eurooppalaisen naapurisuuden ja kumppanuuden välineeseen sekä liittymistä valmistelemaan tukivälineeseen) seuraavasti:
- a) 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen rajat ylittävän osatekijän osalta maa- ja merirajoilla sijaitsevien NUTS 3 -alueiden väestömäärän perusteella osuutena kaikkien tukikelpoisten alueiden kokonaisväestömäärästä;
 - b) 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen valtioiden välisen osatekijän osalta jäsenvaltion kokonaisväestömäärän perusteella osuutena kaikkien asianomaisten jäsenvaltioiden kokonaisväestömäärästä.

Jakomenetelmä 8 artiklassa tarkoitetuille siirtymäkauden tukea saaville jäsenvaltioille ja alueille

6. 8 artiklassa tarkoitettujen siirtymäkauden tuen määrärahaosuudet saadaan soveltamalla seuraavia muuttujia:
- a) 8 artiklan 1 kohdassa määritellyille alueille 80 prosenttia niiden vuoden 2006 asukaskohtaisesta tuki-intensiteettitasosta vuonna 2007, ja tämän jälkeen määrärahoja vähennetään lineaarisesti keskimääräisen asukaskohtaisen tuki-intensiteettitason saavuttamiseksi alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen osalta vuonna 2013. Näin saatuun määrärahaan lisätään tarvittaessa jokaista työtöntä kohden myönnettävä 600 euron palkkio, jota sovelletaan kyseisen alueen työttömien siihen lukumäärään, joka ylittää lukumäärän, joka vallitsisi, jos sovellettaisiin EU:n kaikkien lähentymisalueiden keskimääräistä työttömyystasoa.
 - b) 8 artiklan 2 kohdassa määritellyille alueille 75 prosenttia niiden vuoden 2006 asukaskohtaisesta tuki-intensiteettitasosta vuonna 2007, ja tämän jälkeen määrärahoja vähennetään lineaarisesti kansallisen keskimääräisen tuki-intensiteettitason saavuttamiseksi alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen osalta vuoteen 2011 mennessä. Näin saatuun määrärahaan lisätään tarvittaessa jokaista työtöntä kohden myönnettävä 600 euron palkkio, jota sovelletaan kyseisen alueen työttömien siihen lukumäärään, joka ylittää lukumäärän, joka vallitsisi, jos sovellettaisiin EU:n kaikkien lähentymisalueiden keskimääräistä työttömyystasoa.
 - c) 8 artiklan 3 kohdassa määritellyille jäsenvaltioille jaettavat määrät ovat alenevia seitsemän vuoden kuluessa määrän ollessa vuonna 2007 1,2 miljardia euroa, vuonna 2008 850 miljoonaa euroa, vuonna 2009 500 miljoonaa euroa, vuonna 2010 250 miljoonaa euroa, vuonna 2011 200 miljoonaa euroa, vuonna 2012 150 miljoonaa euroa ja vuonna 2013 100 miljoonaa euroa.

Koheesiota tukevien varainsiirtojen enimmäismäärä

7. Jotta edistettäisiin asetettuja tavoitteita eli jotta koheesiorahoitus saataisiin asianmukaisesti kohdistettua vähiten kehittyneisiin alueisiin ja jäsenvaltioihin ja jotta saataisiin vähennettyä määrärahojen enimmäismäärästä aiheutuvia eroavuuksia keskimääräisen asukaskohtaisen tuki-intensiteetin määrässä, rahastoista kuhunkin yksittäiseen jäsenvaltioon tämän asetuksen mukaisesti siirrettävien varojen enimmäismäärä määritellään seuraavasti:
- jäsenvaltiot, joiden keskimääräinen asukaskohtainen BKTL (OVS:na) vuosina 2001—2003 on alle 40 prosenttia EU-25:n keskiarvosta: 3,7893 prosenttia niiden BKT:sta
 - jäsenvaltiot, joiden keskimääräinen asukaskohtainen BKTL (OVS:na) vuosina 2001—2003 on vähintään 40 prosenttia mutta alle 50 prosenttia EU-25:n keskiarvosta: 3,7135 prosenttia niiden BKT:sta
 - jäsenvaltiot, joiden keskimääräinen asukaskohtainen BKTL (OVS:na) vuosina 2001—2003 on vähintään 50 prosenttia mutta alle 55 prosenttia EU-25:n keskiarvosta: 3,6188 prosenttia niiden BKT:sta
 - jäsenvaltiot, joiden keskimääräinen asukaskohtainen BKTL (OVS:na) vuosina 2001—2003 on vähintään 55 prosenttia mutta alle 60 prosenttia EU-25:n keskiarvosta: 3,5240 prosenttia niiden BKT:sta
 - jäsenvaltiot, joiden keskimääräinen asukaskohtainen BKTL (OVS:na) vuosina 2001—2003 on vähintään 60 prosenttia mutta alle 65 prosenttia EU-25:n keskiarvosta: 3,4293 prosenttia niiden BKT:sta
 - jäsenvaltiot, joiden keskimääräinen asukaskohtainen BKTL (OVS:na) vuosina 2001—2003 on vähintään 65 prosenttia mutta alle 70 prosenttia EU-25:n keskiarvosta: 3,3346 prosenttia niiden BKT:sta
 - jäsenvaltiot, joiden keskimääräinen asukaskohtainen BKTL (OVS:na) vuosina 2001—2003 on vähintään 70 prosenttia mutta alle 75 prosenttia EU-25:n keskiarvosta: 3,2398 prosenttia niiden BKT:sta
 - tämän jälkeen siirtojen enimmäismäärä alenee 0,09 prosenttiyksiköllä BKT:sta kutakin vuosien 2001—2003 keskimääräisen asukaskohtaisen BKTL:n (OVS:na) 5 prosenttiyksikön nousua kohti.

8. Edellä 7 kohdassa mainittuihin enimmäismääriin sisältyvät EAKR:n rahoitusosuus eurooppalaisen naapuruuden ja kumppanuuden välineen rajat ylittävistä ohjelmaloista ja liittymistä valmistelevasta tukivälineestä sekä Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston EMOTR:n ohjausosastosta ja takausosastosta peräisin oleva osuus ja Euroopan kalatalousrahaston osuus.
9. Komission BKT-laskelmat tehdään huhtikuussa 2005 julkaistujen tilastojen pohjalta. Komission huhtikuussa 2005 esittämiä yksittäisiä kansallisia BKT:n kasvuennusteita vuosiksi 2007—2013 sovelletaan kuhunkin jäsenvaltioon erikseen.
10. Jos vuonna 2010 todetaan, että jonkin jäsenvaltion kumulatiivinen BKT vuosina 2007–2009 on poikennut yli ± 5 prosenttia 9 kohdan mukaisesti arvioidusta kumulatiivisesta BKT:sta, myös siinä tapauksessa, että syynä ovat valuuttakurssimuutokset, kyseiselle jäsenvaltiolle kyseisen kauden aikana 7 kohdan mukaisesti kohdistettuja määriä mukautetaan vastaavasti. Näiden mukautusten positiivinen tai negatiivinen kokonaisnettovaikutus ei saa ylittää 3:a miljardia euroa. Joka tapauksessa, jos nettovaikutus on positiivinen, kokonaislisävarat rajoitetaan vuosiksi 2007—2010 talousarvion kurinalaisuutta ja moitteetonta varainhoitoa koskevan, 17 päivänä toukokuuta 2006 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen alaotsaketta 1 B koskevien enimmäismäärien käyttämättä olevien varojen tasolle. Lopulliset mukautukset jaetaan tasasuhteisesti vuosille 2011—2013.
11. Jotta Puolan zlotyn arvo voitaisiin ottaa huomioon viitekautena, 7 kohdassa määritellyn siirrettävien varojen enimmäismäärän tulos kerrotaan Puolan osalta kertoimella 1,04 10 kohdassa tarkoitettuun tarkistukseen päätyvällä kaudella (2007—2009).

Täydentävät säännökset

12. Jos 8 artiklan 1 kohdassa määritellyt "phasing out" -alueet edustavat tietyssä jäsenvaltiossa vähintään yhtä kolmannesta tavoite 1 -tukeen täysin oikeutettujen alueiden väestöstä vuonna 2006, tuen määrien on oltava 80 prosenttia niiden vuoden 2006 asukaskohtaisesta tuki-intensiteettitasosta vuonna 2007, 75 prosenttia vuonna 2008, 70 prosenttia vuonna 2009, 65 prosenttia vuonna 2010, 60 prosenttia vuonna 2011, 55 prosenttia vuonna 2012 ja 50 prosenttia vuonna 2013.
13. Edellä 6 kohdan a ja b alakohdan mukaisten siirtymäjärjestelyjen osalta lähtökohtana vuonna 2007 pidetään niiden alueiden osalta, jotka eivät olleet tavoitteen 1 mukaisesti tukikelpoisia vuosina 2000—2006 tai joiden tukikelpoisuus alkoi vuonna 2004, 90:tä prosenttia niiden teoreettisesta vuoden 2006 asukaskohtaisesta tuki-intensiteettitasosta, joka lasketaan vuoden 1999 Berliinin jakomenetelmän perusteella siten, että alueiden asukaskohtainen BKT rinnastetaan 75 prosenttiin EU-15:n BKT:n keskiarvosta.
14. Sen estämättä, mitä 7 kohdassa määrätään, Puolan NUTS 2 -alueet Lubelskie, Podkarpackie, Warmińsko-Mazurskie, Podlaskie ja Świętokrzyskie, joiden asukaskohtaiset BKT-tasot (OVS:na) ovat EU-25:n viisi alhaisinta, saavat tukea EAKR:sta yli sen tuen, johon ne muuten ovat tukikelpoisia. Tätä lisätukea myönnetään 107 euroa asukasta kohden kaudella 2007—2013 lähentymistavoitteen perusteella. Edellä 10 kohdan nojalla Puolalle myönnettyjen määrien mahdollisessa korottamisessa ei oteta huomioon tätä lisärahoitusta.
15. Sen estämättä, mitä 7 kohdassa säädetään, NUTS 2 -alueelle Közép-Magyarország myönnetään lisärahoitusta 140 miljoonaa euroa kaudella 2007—2013. Tätä aluetta koskevat samat säännökset kuin 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja alueita.
16. Sen estämättä, mitä 7 kohdassa säädetään, NUTS 2 -tason alueelle Praha myönnetään 200 miljoonan euron lisämääräraha kaudella 2007—2013 alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen perusteella.
17. Kypros saa vuosina 2007—2013 tukea 6 kohdan b alakohdassa määriteltyihin alueisiin sovellettavista siirtymäjärjestelyistä siten, että tuen alkamiskohta vuonna 2007 määritellään 13 kohdan mukaisesti.
18. NUTS 2 -alueet Itä-Suomi ja Madeira saavat tukea 6 kohdan a alakohdassa säädetyistä taloudellisista siirtymäjärjestelyistä samalla kun ne säilyttävät "phasing in" -alueiden aseman.
19. NUTS 2 -tason alue Kanariansaaret saa 100 miljoonan euron lisämäärärahan kaudella 2007—2013 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna siirtymäkauden tukena.
20. Perustamissopimuksen 299 artiklassa tarkoitettujen syrjäisimmät alueet ja NUTS 2 -alueet, jotka täyttävät Itävallan, Suomen ja Ruotsin liittymissopimukseen liitettyssä pöytäkirjassa N:o 6 olevassa 2 artiklassa määrättyt ehdot, saavat erityishaittojensa vuoksi lisärahoitusta EAKR:sta. Rahoituksen määrä on 35 euroa asukasta kohti vuodessa ja se myönnetään kaiken sellaisen rahoituksen lisäksi, johon kyseiset alueet muuten ovat oikeutettuja.
21. Edellä 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua Euroopan alueellista yhteistyö -tavoitteen rajat ylittävän ohjelmaloiston osana tapahtuvien jakojen osalta EU-15:n ja EU-12:n sekä EU-25:n ja EU-2:n välisillä entisillä maaukorojailla sijaitsevien alueiden tuki-intensiteetti on 50 prosenttia korkeampi kuin muilla asiaankuuluvilla alueilla.

22. Tunnustuksena Pohjois-Irlannin rauhanprosessin osalta tehdyille erityisponnisteluille PEACE-ohjelmalle jaetaan kaikkiaan 200 miljoonaa euroa kautena 2007—2013. PEACE-ohjelma toteutetaan 3 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuna rajat ylittävänä ohjelmana, ja kyseisten alueiden sosiaalisen ja taloudellisen vakauden edistämiseksi siihen on sisällyttävä muun muassa yhteisöjen välistä yhteenkuuluvuutta edistäviä toimia. Tukikelpoinen alue on koko Pohjois-Irlanti ja Irlannin rajakreivikunnat. Tämä ohjelma toteutetaan osana Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitetta noudattaen täysin rakennerahastojen tukitoimien täydentävyyttä.
 23. Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen piiriin kuuluville Ruotsin alueille myönnetään EAKR:sta lisärahoitusta, jonka määrä on 150 miljoonaa euroa.
 24. Sen estämättä, mitä 7 kohdassa säädetään, Viro, Latvia ja Liettua, joista kukin muodostaa yhden NUTS 2 -tason maantieteellisen yksikön, saavat kukin lisärahoitusta 35 euroa asukasta kohti kaudella 2007—2013.
 25. Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen piiriin kuuluville Itävallan alueille, jotka sijaitsevat Euroopan unionin entisillä ulkorajoilla, myönnetään EAKR:sta lisärahoitusta, jonka määrä on 150 miljoonaa euroa. Baijerille myönnetään vastaavana lisämäärärahana 75 miljoonaa euroa kaudella 2007—2013 alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen perusteella.
 26. Espanja saa EAKR:sta 2,0 miljardin euron lisämäärärahan edistääkseen tutkimusta, teknologian kehittämistä ja innovointia yrityksissä ja yritysten eduksi asetuksen (EY) N:o 1080/2006 4 artiklan 1 kohdan ja 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Ohjeellinen jako on 70 prosenttia alueille, jotka voivat saada tukea 5 artiklassa tarkoitettua lähentymistavoitteen nojalla, 5 prosenttia alueille, jotka voivat saada 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua siirtymäkauden tukea, 10 prosenttia alueille, jotka voivat saada tukea 6 artiklassa tarkoitettua alueellinen kilpailukyky -tavoitteen nojalla ja 15 prosenttia alueille, jotka voivat saada 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua siirtymäkauden tukea.
 27. Ceutalle ja Melillalle myönnetään 50 miljoonan euron EAKR:n lisämääräraha kaudella 2007–2013 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna siirtymäkauden tukena.
 28. Italialle myönnetään rakennerahastoista lisärahoitusta 1,4 miljardia euroa seuraavasti: 828 miljoonaa euroa 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille lähentymistavoitteen perusteella tukikelpoisille alueille, 111 miljoonaa euroa 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuille siirtymäkauden tukea saaville alueille, 251 miljoonaa euroa 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuille siirtymäkauden tukea saaville alueille ja 210 miljoonaa euroa 6 artiklassa tarkoitetuille alueellisen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen perusteella tukikelpoisille alueille.
 29. Ottaen huomioon Korsikan ja Ranskan Hainaut'n erityisolosuhteet Ranska saa 100 miljoonan euron (Korsika 30 miljoonaa euroa ja Ranskan Hainaut 70 miljoonaa euroa) lisämäärärahan kaudella 2007—2013 alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen perusteella.
 30. Saksan itäisille osavaltioille, jotka ovat tukikelpoisia 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua lähentymistavoitteen mukaisesti, myönnetään 167 miljoonan euron lisämääräraha. Saksan itäisille osavaltioille, jotka saavat siirtymäkauden tukea 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti, myönnetään 58 miljoonan euron lisämääräraha.
 31. Sen estämättä, mitä 7 kohdassa säädetään, 300 miljoonan euron suuruinen ylimääräinen EAKR-määräraha myönnetään Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteelle seuraavasti: 200 miljoonaa euroa 7 artiklan 2 kohdan mukaiseen valtioiden väliseen yhteistyöhön ja 100 miljoonaa euroa 7 artiklan 3 kohdan mukaiseen alueiden väliseen yhteistyöhön.
-

LIITE III

Osarahoitukseen sovellettavat enimmäismäärät
(53 artiklassa tarkoitetut)

Perusteet	Jäsenvaltiot	EAKR ja ESR Tukikelpoisten menojen prosenttimäärä	Koheesiorahasto Tukikelpoisten menojen prosenttimäärä
1. Jäsenvaltiot, joiden keskimääräinen asukaskohtainen BKT vuosina 2001—2003 oli alle 85 prosenttia EU-25:n keskiarvosta kyseisenä jaksona.	Tšekin tasavalta, Viro, Kreikka, Kypros, Latvia, Liettua, Unkari, Malta, Puola, Portugali, Slovenia, Slovakia	85 % lähentymistavoitteen sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys-tavoitteen osalta	85 %
2. Muut kuin 1 kohdassa tarkoitetut jäsenvaltiot, jotka voivat saada siirtymäkauden tukea koheesiorahastosta 1 päivästä tammikuuta 2007.	Espanja	80 % lähentymistavoitteen ja phasing in -alueilla alueellinen kilpailukyky ja työllisyys-tavoitteen osalta 50 % alueellinen kilpailukyky ja työllisyys-tavoitteen osalta muilla kuin "phasing in" -alueilla	85 %
3. Muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut jäsenvaltiot.	Belgia, Tanska, Saksa, Ranska, Irlanti, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Suomi, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta	75 % lähentymistavoitteen osalta	—
4. Muut kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut jäsenvaltiot.	Belgia, Tanska, Saksa, Ranska, Irlanti, Italia, Luxemburg, Alankomaat, Itävalta, Suomi, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta	50 % alueellinen kilpailukyky ja työllisyys-tavoitteen osalta	—
5. EY:n perustamissopimuksen 299 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut syrjäisimmät alueet, jotka saavat tukea liitteessä II olevassa 20 kohdassa säädetyn kyseisten alueiden lisämäärärahan perusteella.	Espanja, Ranska ja Portugali	50 %	—
6. EY:n perustamissopimuksen 299 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut syrjäisimmät alueet.	Espanja, Ranska ja Portugali	85 % lähentymistavoitteen sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys-tavoitteen osalta	—

LIITE IV

Menoluokat

(9 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut)

	Tavoitteet: Lähentyminen sekä alueellinen kilpailukyky ja työllisyys
	Tavoite: Lähentyminen ja 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut alueet, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EY) N:o 1080/2006 5 artiklan 3 kohdan viimeisen alakohdan mukaisesti tehtävää päätöstä.
Koodi	Ensisijaiset aihealueet
	Tutkimus ja teknologian kehittäminen (TTK), innovointi ja yrittäjyys
01	Tutkimuskeskusten TTK-toimet
02	TTK-infrastrukturi (mukaan lukien toimitilat, välineistö ja tutkimuskeskusten väliset nopeat tiedonsiirto-verkot) ja teknologian eri aloihin erikoistuneet osaamiskeskukset
03	Teknologian siirto ja yhteistyöverkostojen kehittäminen pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) kesken sekä niiden ja muiden yritysten sekä korkeakoulujen, erilaisten keskiasteen jälkeistä koulutusta antavien oppilaitosten, alueellisten viranomaisten, tutkimuskeskusten sekä tiede- ja teknologiakeskusten (tiede- ja teknologiapuistot, teknologiakeskittymät ym.) kesken
04	Tuki TTK-toimille, erityisesti pk-yrityksille (mukaan lukien mahdollisuus käyttää tutkimuskeskusten TTK-palveluja)
05	Edistyneet tukipalvelut yrityksille ja yritysryhmille
06	Tuki pk-yrityksille ympäristön kannalta suotuisten tuotteiden ja tuotantomenetelmien edistämiseksi (tehokkaan ympäristönsäätelyn järjestelmän käyttöönotto, saastumista ehkäisevien teknologioiden omaksuminen ja käyttö sekä saastuttamattomien teknologioiden käyttö yrityksen tuotannossa)
07	Investointi suoraan tutkimukseen ja innovointiin liittyviin yrityksiin (innovatiiviset teknologiat, korkeakoulujen perustamat uudet yritykset, nykyiset TTK-keskukset ja yritykset jne.)
08	Muu investointi yrityksiin
09	Muut toimenpiteet tutkimuksen, innovoinnin ja yrittäjyyden edistämiseksi pk-yrityksissä
	Tietoyhteiskunta
10	Teleinfrastruktuurit (mukaan lukien laajakaistaverkot)
11	Tieto- ja viestintäteknologiat (käyttömahdollisuus, turvallisuus, yhteentoimivuus, riskien ehkäisy, tutkimus, innovointi, digitaalinen sisältö jne.)
12	Tieto- ja viestintäteknologiat (TEN-verkot)
13	Kansalaisille tarkoitettut palvelut ja sovellukset (sähköiset terveydenhuolto- ja viranomaispalvelut, verkko-opetus, osallisuus tietoyhteiskuntaan jne.)
14	Pk-yrityksille tarkoitettut palvelut ja sovellukset (verkkokauppa, koulutus, verkostoituminen jne.)
15	Muut toimenpiteet, joilla parannetaan pk-yritysten mahdollisuuksia saada käyttöön tieto- ja viestintäteknologiaa ja tehostetaan näiden teknologioiden käyttöä pk-yrityksissä

	Liikenne
16	Rautatiet
17	Rautatiet (Euroopan laajuinen liikenneverkko)
20	Moottoritiet
21	Moottoritiet (Euroopan laajuinen liikenneverkko))
26	Multimodaaliliikenne
27	Multimodaaliliikenne (Euroopan laajuinen liikenneverkko)
28	Älykkäät liikennejärjestelmät
29	Lentoasemat
30	Satamat
32	Sisävesiliikenne (Euroopan laajuinen liikenneverkko)
	Energia
34	Sähkö (Euroopan laajuinen energiaverkko)
36	Maakaasu (Euroopan laajuinen energiaverkko)
38	Öljytuotteet (Euroopan laajuinen energiaverkko)
39	Uusiutuva energia: tuulivoima
40	Uusiutuva energia: aurinkoenergia
41	Uusiutuva energia: biomassa
42	Uusiutuva energia: vesivoima, geoterminen energia ym.
43	Energiatehokkuus, yhteistuotanto, energianhallinta
	Ympäristönsuojelu ja riskien ehkäisy
52	Saastuttamattoman kaupunkiliikenteen edistäminen
	Työntekijöiden sekä yritysten ja yrittäjien sopeutumiskyvyn parantaminen
62	Elinikäiseen oppimiseen liittyvien järjestelmien ja strategioiden kehittäminen yrityksissä; työntekijöille suunnattu koulutus ja palvelut, joilla parannetaan heidän kykyään sopeutua muutoksiin; yrittäjyyden ja innovoinnin edistäminen
63	Innovatiivisten ja entistä tuottavampien työnorganisointitapojen suunnittelu ja levitys
64	Erityisten työllisyys-, koulutus- ja tukipalvelujen kehittäminen tuotantosektoreiden ja yritysten rakenneuudistusten yhteydessä sekä talouden muutoksia ja tulevia työpaikkoihin ja ammattitaitoon kohdistuvia vaatimuksia ennakoivien järjestelmien kehittäminen
	Työelämään pääsyn ja kestävyysparantaminen
65	Työmarkkinalaitosten nykyaikaistaminen ja vahvistaminen
66	Aktiivisten ja ennalta ehkäisevien toimenpiteiden toteuttaminen työmarkkinoilla
67	Aktiivista ikääntymistä ja työuran pidentämistä edistävät toimenpiteet
68	Itsenäisen ammatinharjoittamisen ja yrityksen perustamisen tukeminen
69	Toimenpiteet työelämään pääsyn parantamiseksi sekä naisten kestävästi työelämään osallistumisen ja naisten työllisyyden lisäämiseksi, millä pyritään vähentämään sukupuoleen perustuvaa syrjintää työmarkkinoilla, ja toimenpiteet työn ja yksityiselämän sovittamiseksi yhteen, esimerkiksi helpottamalla lasten ja huollettavien henkilöiden hoitopalvelujen saamista
70	Maahanmuuttajien työelämään osallistumisen lisäämiseen ja sen myötä heidän sosiaalisen integroitumisensa vahvistamiseen tarkoitetut erityistoimet

	Heikommassa asemassa olevien henkilöiden sosiaalisen osallisuuden parantaminen
71	Keinot heikommassa asemassa olevien henkilöiden yhteiskuntaan integroimiseksi ja uudelleen työllistämiseksi; työmarkkinoille pääsyyn ja niillä etenemiseen liittyvän syrjinnän torjunta sekä moniarvoisuuden hyväksymisen edistäminen työpaikoilla
	Inhimillisen pääoman kehittäminen
72	Suunnitellaan, otetaan käyttöön ja pannaan täytäntöön koulutusjärjestelmien uudistuksia työllistyvyyden kehittämiseksi, parannetaan perus- ja ammatillisen koulutuksen soveltuvuutta työmarkkinoiden tarpeisiin ja pidetään opetushenkilöstön ammattitaitoa jatkuvasti ajan tasalla innovointia ja osaamisyhteiskuntaa ajatellen
73	Koulutukseen osallistumisen lisääminen koko eliniän ajan myös siten, että koulun keskeyttämistä ja oppiaineiden eriytymistä sukupuolen perusteella saadaan vähennettyä ja pääsyä perus-, ammatilliseen ja korkeasteen koulutukseen lisättyä ja niiden laatua parannettua;
74	Inhimillisten voimavarojen kehittäminen tutkimuksessa ja innovoinnissa etenkin yliopistollisilla jatko-opinnoilla ja tutkijakoulutuksella sekä yliopistojen, tutkimuskeskusten ja yritysten verkottumisella